

Oulun normaalikoulu
Oulu University Teacher Training School
2013 – 2014

toimintakertomus

Oulun normaalikoulu

Oulun normaalikoulun perusaste (1–6) Koskela

Tullimiehentie 8
90560 Oulu
Kanslia puh. 0294 484691

Oulun normaalikoulun perusaste (0–6) Linnanmaa

Yliopistokatu 48
90570 Oulu
Kanslia puh. 0294 483768 ja 0294 483750
Telefax: (08) 553 3752

Oulun normaalikoulun perusaste (7–9) ja lukio

Kaitoväylä 7
90570 Oulu
Kanslia puh. 0294 483770 ja 0294 483771
Telefax: (08) 553 3775

<https://norssiportti oulu.fi/>

Johtava rehtori

Kari Kumpulainen

puh. 0294 483772
kari.kumpulainen@oulu.fi

Perusasteen rehtori

Seija Blomberg

puh. 0294 484690
seija.blomberg@oulu.fi

Perusasteen apulaisrehtori (0–6)

Hannu Juuso

puh. 0294 483765
hannu.juuso@oulu.fi

Perusasteen apulaisrehtori (7–9)

Pasi Hieta

puh. 0294 483773
pasi.hieta@oulu.fi

Lukion rehtori

Eija Kumpulainen

puh. 0294 483774
eija.kumpulainen@oulu.fi

Toimitusryhmä:

Seija Blomberg
Sari Eskola
Pasi Hieta
Hannu Juuso
Jyrki Kauppinen
Eija Kumpulainen
Anja Lindh

Toimituksen avustajat:

Heli Heikkinen
Kirsti Merilä
Riitta Pekkala
Silja Saarijärvi

Kansi:

Markku Lang; kannen kuva Jukka Kontinen

Paino:

Juvenes Print

Sisällysluettelo

Perusasteen (1–6) Koskela henkilökuntaa	5
Perusasteen (0–6) Linnanmaa henkilökuntaa	7
Perusasteen (7–9) ja lukion henkilökuntaa	9

1. Yleistä ja yhteistä **12**

Suuruuden aikaan	13
Liisa Yrjölä in memoriam	14
Ansiomerkkejä ja tunnustusta norssilaisille	15
Opetusharjoittelu luokanopettajakoulutuksessa	18
Aineenopettajakoulutuksen kuulumisia	19
Hyvät matkustajat, bästa passagerare	19
Monikulttuurinen Oulun normaalikoulu	20
Unesco-koulutoimintaa	21
Eurooppalaisuuden jäljillä	24
Perusopetuksen opetussuunnitelmatyö	25
Tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminta	26
TUKEMO–oppimisympäristö oppilaan tuen mahdollistajana	26
Opettajuuden sisäistyminen matemaattisten aineiden opetusharjoittelussa	27
iPadiit lukion opiskeluvälineiksi – tähtäimessä sähköiset ylioppilaskirjoitukset	28
Oulun norssi ja iTEC-hanke (Innovative Technologies for an Engaging Classroom)	29
Muuttuva oppimaisema -hanke	29
DIYLAB-hankkeessa tehdään itse	30
Sibeliuksen helmiä	31

2. Perusasteen luokat 1–6, Koskela **32**

Kajaanista Koskelaan	33
Oulun normaalikoulun uuden toimipisteen Koskelan vihkiäisjuhla 8.11.2013	35
Pikkuparlamentin terveiset	36
In Children´s Hands	36
Koskelan alkuopetusluokat verkostoituvat	37
Koskelan alueen pihatapahtuma	38
Olympialaispäivä Koskelan koululla	39
Kerhotoimintaa	41
Koskelan kuudesluokkalaisten leirikoulu	42
Vanhempaintoimikunta Kimppa	43

3. Perusasteen luokat 0–6, Linnanmaa **44**

Koulu elämää varten	45
Osallisuutta lisäämällä kehitetään vaikuttamistaitojen lisäksi kouluhyvinvointia ja työrauhaa	46
Yhdessä hyvinvoivaan kouluun	49
Seikkailu Revontulten maassa	49
Unesco-päivänä tuunattiin T-paitoja	51
Aforismeja lapsen oikeuksista	51
Menestystä filosofian päivän esseetapahtumassa	53
Paikoille, valmiina, hep!	54
Leirikouluja ja opintokäyntejä	55
Unelmien koulukuva	56
3D saapui normaalikouluun	57

Koulukirjaston kuulumisia	58
Kerhotoimintaa	59
Kuorotoiminta	61

4. Perusasteen luokat 7–9 **62**

Yläkoulun kansliasta	63
Yläkoulun (7–9) oppilaskunta toimii	65
Ylänorssillakin elävää musiikkia	67
Vaihtuvia kuvataidenäyttelyjä yläkoulun taitosiivessä	68
Oppilasurheilun satoa yläkoulussa ja lukiossa	69
Onko iPad mini heikempi kuin isoveljensä?	70
Vuosi yrittäjänä -projekti Oulun normaalikoulussa	70
Tukioppilastoiminta 7.–9. luokilla	72
PREVENT-hanke	72
Arduino-mies tuli taloon	74

5. Lukio **75**

Lukion kuulumisia	76
Lukion oppilaskunnan hallituksessa uusia tuulia	77
Mun suomalainen lukuvuosi Norssissa, Oulussa, Suomessa	79
Someilua Norssilla	79
Olympiahuumasta talouskriisiin	80
Lukion kansainvälisyyskurssi	82
Neljässä päivässä Lontoon musiikin "highlighteja"!	83

6. Oppilas- ja opetusharjoittelijaluettelot **84**

Perusasteen vuosiluokkien 1–6, Koskela oppilaat 2013–2014	85
Perusasteen vuosiluokkien 0–6, Linnanmaa oppilaat 2013–2014	86
Perusasteen vuosiluokkien 7–9 oppilaat 2013–2014	88
Lukion opiskelijat 2013–2014	90
Opetusharjoittelijat 2013–2014	91
Stipendit ja hymypatsaat, Koskela	93
Stipendit, Linnanmaa vuosiluokat 0–6	94
Tiedotuksia	95

Perusasteen (1–6) Koskela henkilökuntaa

Vasemmalta lukien

Eturivi:

Maria Laiho, Hanna-Maija Heikkinen, Anitta Kuivamäki, Outi Laitinen, Riitta Pekkala, Laura Salmela, Toni Westerholm

Toinen rivi:

Timo Palmu, Marianne Tallqvist, Outi Takalo, Markku Juopperi, Seija Blomberg, Anu Malm, Kerttuli Saajoranta, Matti Mikkonen

Kolmas rivi:

Jouni Isola, Tuomas Savolainen, Jani Polvinen, Terho Granlund, Elina Laine-Leiviskä, Helena Nissilä, Sari Huusko

Lehtorit ja päätoimiset tuntiopettajat

Blomberg Seija, FM, KL, FT, perusasteen rehtori
Granlund Terho, PkO
Heikkinen Hanna, FM
Juopperi Markku, KM
Knuutinen Eila, KM, EO (vv. 1.8.2013–31.7.2014),
sij. Salmela Laura, KM
Kontturi Heikki, KM (vv. 10.3.–31.5.2014),
sij. Pohjolainen Erja, KM
Koskivirta Marja, KM, MO (vv. 1.8.2013–31.7.2014),
sij. Laiho Maria, KM, EO
Kuivamäki Anitta, KM
Laine-Leiviskä Elina, LTO, KM
Laitinen Outi, KM
Malm Anu, KM
Mikkonen Matti, KM, AMK medianomi
Nissilä Helena, KM
Palmu Timo, PkO, EO
Polvinen Jani, KM
Saajoranta Kerttuli, PkO, EO
Takalo Outi, LTO, KM
Tallqvist Marianne, KM

Sivutoimiset opettajat

Bettini Lucia, italia
Gutierrez Maria, kelp. ylemp.
korkeakoulututkintoon, UR2,
roomalaiskatolinen uskonto ja espanja
Iidle Abdiaziz, somali
Luu Thi Thu Thanh, vietnam
Mannan Abdul, FT, islamuskonto
Prauda Pia, TM, ortodoksiuskonto
Saukkonen Aili, FM, venäjä

Muu henkilökunta

Pekkala Riitta, koulusihteeri
Frederiksen Heikki, virastomestari 6.8.–31.12.2013
Marttinen Seppo, virastomestari 7.1.2014–
Siuruainen Markku, virastomestari 7.1.–30.5.2014
Kalliorinne Kalervo, atk-suunnittelija 7.1.–30.5.2014
Mikola Terhi, PsM, neuropsykologiaan erikoistuva
koulupsykologi
Seikkula Mira, KM, koulukuraattori (vv. 2.9.2013–
31.5.2014),
sij. Heinonen Saija, KM, koulukuraattori 26.8.2013–
31.5.2014
Huusko Sari, koulunkäynninohjaaja
Isola Jouni, koulunkäynninohjaajaopiskelija
2.9.2013–
Ikonomidis Lydia, kouluavustaja 9.12.2013–
30.5.2014
Kemppainen Jaakob, kouluavustaja 10.3.–30.5.2014
Westerholm Toni, kouluavustaja 9.9.2013–28.2.2014
Eloranta Ari, atk-harjoittelija 7.1.–23.5.2014
Korhonen Jani, atk-harjoittelija 7.1.–23.5.2014
Savolainen Tuomas, atk-harjoittelija 12.8.–
31.10.2013

Perusasteen (0–6) Linnanmaa henkilökuntaa

Vasemmalta lukien

Eturivi:

Minna Vastimo, Sanna Kaijalainen, Anna Hieta, Kaisa Marjamaa, Laura Puronaho, Anni Päckilä, Assi Alatalo

Toinen rivi:

Marjatta Kaikkonen, Anja Lindh, Elisa Väänttilä, Kirsti Merilä, Markku Veteläinen, Hannu Juuso, Raija Haapalahti, Aila Hartikainen, Raija Kärkkäinen, Mervi Sirén

Kolmas rivi:

Heli Heino, Riitta Pääaho, Mervi Kemppainen, Terhi Mikola, Erkki Pekkala, Reijo Väisänen, Vuokko Kangas, Pekka Tokola, Johanna Stevenson

Neljäs rivi:

Kirsti Karhumaa, Jaana Anttonen, Aleks Tanner, Viljo Vänskä, Eero Hietapelto, Anne Korkeakoski-Juutinen, Kaisu Kangas, Auli Siitonen, Auli Halme

Lehtorit ja päätoimiset tuntiopettajat

Anttonen Jaana, KM, KTO
Haapalahti Raija, PkO, KM, EO (vv. 17.1.–13.5.2014),
sij. Kosola Marja, KM, EO
Halme Auli, KM
Hartikainen Aila, KM
Hietapelto Eero, KM
Juuso Hannu, PkO, KT, perusasteen apulaisrehtori
Kaijalainen Sanna, KM
Kaikkonen Marjatta, PkO, FM, KT
Kangas Kaisu, LTO, KM
Kangas Vuokko, FK, KM
Karhumaa Kirsti, PkO, KM
Kempainen Mervi, PkO, KM, Terveystieto ao
Korkeakoski-Juutinen Anne, FM
Kurttila Pasi, KM (vv. 1.8.2013–31.7.2014),
sij. Tanner Aleks, KM
Kärkkäinen Raija, KM
Marjamaa Anna-Kaisa, KM
Pekkala Erkki, PkO, KM (vv. 28.2.–31.5.2014),
sij. Kivelä Pekka, KM
Siitonen Auli, KM
Sirén Mervi, KM, MO
Stevenson Johanna, KM
Tiainen Outi, KL (vv. 10.3.–31.5.2014),
sij. Svärd Minna-Maija, KM
Tokola Pekka, PkO, KM
Vastimo Minna, KM
Veteläinen Markku, KM
Vänskä Viljo, PkO, KL
Vänttilä Elisa, FM

Sivutoimiset opettajat

Bezzi Farid, arabian kieli
Gutierrez Maria, kelpoisuus ylemp.korkeakoulutut.
UR2, roomalais-katolinen uskonto
Mannan Abdul, islamuskonto
Moalin Abdi, islamuskonto
Prauda Pia, TM, ortodoksiuskonto

Muu henkilökunta

Lindh Anja, FM, KL, amanuenssi, kirjasto
Merilä Kirsti, toimistosihtööri
Mikola Terhi, PsM, neuropsykologiaan erikoistuva
koulupsykologi
Turpeinen Harri, virastomestari 7.1.2014 alkaen
Väisänen Reijo, virastomestari

Alatalo Assi, kouluavustaja 1.8.2013–31.1.2014
Hieta Anna, kouluavustaja 5.8.1.2013–1.2.2014
N'kansi Ossi, kouluavustaja 11.3.–30.5.2014
Puronaho Laura, kouluavustaja 13.8.2013–
12.2.2014
Päkkilä Anni, kouluavustaja 3.9.2013.–28.2.2014
Tohila Joanna, kouluavustaja 23.9.–22.12.2013

Perusasteen (7–9) ja lukion henkilökuntaa

Vasemmalta lukien

Eturivi:

Mari Kola, Mira Seikkula, Hanna Tuhkanen, Eija Paasi, Eija Kumpulainen, Pasi Hieta, Heli Heino, Tea Huttula, Saija Heinonen

Toinen rivi:

Marjaana Kauppinen, Paula Westerlund, Hanne Kokko, Anna-Leena Ahlfors-Juntunen, Sirpa Määttä, Riikka Kiiveri-Raappana, Katrimaija Lehtinen-Itälä, Leena Jauho, Eva-Johanna Mäkinen, Virpi Sivonen-Sankala

Kolmas rivi:

Terhi Ylöniemi, Tea Huttula, Jari Honkanen, Juha Wedman, Lasse Kempainen, Harri Lehtola, Sirkku Leppilahti

Neljäs rivi:

Eero Ijäs, Ilpo Karjalainen, Tuomo Talala, Markku Kuorilehto, Timo Ylinampa, Esko Kempainen

Lehtorit ja päätoimiset tuntiopettajat

Ahlfors-Juntunen Anna-Leena, FK, englanti
 Eskola Sari, FM, äidinkieli ja kirjallisuus, suomi toisena kielenä
 Gutierrez Arana Maria, kelpoisuus ylempi korkea-koulutut. UR2, roomalais-katolinen uskonto
 Hasari Matti, FM, matemaattiset aineet, tietotekniikka
 Haapamäki Tytti, KM, TaM, kuvataide, tekstiilityö
 Heimonen Ari, FT, matematiikka
 Heino Heli, FM, saksa
 Hieta Pasi, FM, perusasteen rehtori, historia ja yhteiskuntaoppi, uskonto
 Honkanen Jari, FM, historia ja yhteiskuntaoppi
 Huttula Tea KM, EO, erityisopetus
 Ijäs Eero, FM, matemaattiset aineet, tietotekniikka
 Jauho Leena, FL, ranska
 Karjalainen Ilpo, LitM, liikunta ja terveystieto
 Kauppinen Jyrki, FM, englanti
 Kempainen Esko, FM, biologia ja maantiede (vv. 31.1.2014 – 30.4.2014) sij. FM, Eerika Virranmäki
 Kempainen Lasse, FL, äidinkieli ja kirjallisuus
 Kiiveri-Raappana Riikka, KM, kotitalous, käsityö ja terveystieto
 Kokko Hanne, FM, opinto-ohjaus
 Kumpulainen Eija, FM, lukion rehtori, matematiikka
 Kuorilehto Markku, FM, FL (27.2.2014), historia, yhteiskuntaoppi ja uskonto
 Kupila Hellevi, FL, matematiikka
 Lang Markku, KM, TaM, kuvataide (vv. 1.8.2013–31.7.2014) sij. TaT, TaM Eva-Johanna Mäkinen
 Lapinoja Kari Pekka, FK, KT, uskonto, psykologia ja filosofia
 Lassila Aune, LitK, liikunta ja terveystieto
 Lehtinen-Itälä Katrimaija, FM, historia ja yhteiskuntaoppi
 Lehtola Harri, FM, äidinkieli ja kirjallisuus
 Leinonen Katja, FM, matemaattiset aineet
 Leppilahti Sirkku, FM, äidinkieli ja kirjallisuus
 Mannan Abdul, FT, islamin uskonto
 Marjakangas Merja, FM, ruotsi
 Matala-aho Erkki, FM, matematiikka ja fysiikka
 Mustikka Jarmo, KM, tekninen työ
 Määttä Sirpa, FM, biologia ja maantiede
 Ojakoski Matti, FM, historia ja yhteiskuntaoppi
 Paasi Eija, FM, biologia ja maantiede
 Peltonen Kirsi, FM, äidinkieli ja kirjallisuus, elämänsä-tietämys, suomi toisena kielenä
 Päivärinta Salla, FM, kemia ja fysiikka
 Raappana Sinikka, FM, KL, englanti

Santalo Juha, FM, ruotsi
 Savusalo Saija, Sosionomi AMK, opinto-ohjaus
 Siljander Hannele, TM, KM, uskonto, psykologia ja filosofia
 Sivonen-Sankala Virpi, FM, englanti ja ranska
 Talala Tuomo, FM, matemaattiset aineet
 Tuhkanen Hanna, FM, matemaattiset aineet ja käsityö
 Törmi Anu, KM, opinto-ohjaus
 Vaaraniemi Pekka, FM, matemaattiset aineet
 Wedman Juha, FM, biologia, maantiede ja terveystieto (vv. 9.11.2013-9.5.2014) sij. FM, Emilia Packalén
 Westerlund Paula, ML, HuK, musiikki
 Vilppola Liisa, KM, erityisopetus
 Ylinampa Timo, FM, ruotsi
 Ylöniemi Terhi, KM, kotitalous ja terveystieto

Muu henkilökunta

Heikkinen Heli, toimistosihiteeri
 Kauppinen Marjaana, laboratoriomestari
 Kola Mari, koulunkäyntiavustaja
 Korhonen Leo, erikoislaboratoriomestari
 Mikkola Heikki, atk-suunnittelija
 Saarijärvi Silja, koulusihiteeri
 Seikkula Mira, KM, koulukuraattori (vv. 1.9.2013-31.5.2014) sij. KM, Saija Heinonen
 Ojakoski Tommi, siviilipalvelusmies (2.9.2013 – 17.7.2014)

Oulun normaalikoulun johtokunta

Nurmivuori Marjut, johtokunnan puheenjohtaja, varalla Veteläinen Juha (Oulun kaupunki)

Taskinen Pirkko, varalla Tuominen Katja (lukio, huoltaja)

Keskitalo Salla, varalla Hulkkonen Annukka (Linnanmaa 0–6, huoltaja)

Ollikainen Kari, varalla Kuokkanen Janne (Koskela, huoltaja)

Jämsä-Uusitalo Vaili, varalla Saukkonen Riikka-Maria (Linnanmaa 7–9, huoltaja)

Saajoranta Kerttuli, varalla Veteläinen Markku (opettajat 0–6)

Lehtinen-Itälä Katrimaija, varalla Kiiveri-Raappana Riikka (opettajat 7–9 ja lukio)

Merilä Kirsti, varalla Saarijärvi Silja (muu henkilökunta)

Kielinen Marko, varalla Salakka Markku (Kasvatustieteiden tiedekunta, koulutusdekaani)

Takalo Susanna, varalla Hyvönen Pirkko (Kasvatustieteiden tiedekunta)

Sivonen Jari, varalla Lepistö Kirsi (Humanistinen tiedekunta)

Hästö Peter (Luonnontieteellinen tiedekunta)

Rautiainen Saara, varajäsen Ruka Paavo (lukio, opiskelija)

Strömberg Petteri, varajäsen Hekkala Mikael (7–9 oppilas)

Yhteiset palvelut

Linnanmaa

Siivous- ja kiinteistöhuolto

Siivouksesta ja kiinteistöhuollosta on vastannut Coor Service Management LP Oy.

Terveydenhuolto

Terveydenhuollosta on vastannut Oulun kaupungin terveyskeskus. Koululääkärinä on toiminut terveyskeskuslääkäri Kati Alakärppä ja terveydenhoitajana Riitta Pääaho.

Kouluruokailu

Kouluruokailusta on vastannut Fazer Food Services Oy. Henkilökunta: ravintolaesimies Taina Pikkuaho, kokki Marketta Matero, ravintolatyöntekijät Anne Sänkiaho ja Mingzhe Yu, kassatarjoilijat Helena Parkkinen, Sirkka Pernu.

Koskela

Siivous- ja kiinteistöhuolto

Siivouksesta on vastannut SOL Palvelut Oy ja kiinteistöhuollosta Coor Service Management LP Oy.

Terveydenhuolto

Terveydenhuollosta on vastannut Oulun kaupungin terveyskeskus. Koululääkärinä on toiminut syksyllä 2013 Marja Paananen ja keväällä 2014 Olli Ikäheimo. Terveydenhoitaja Kirsti Myllyniemi on ollut virkavapaalla koko lukuvuoden ja hänen sijaisenaan on toiminut Johanna Kangas.

Kouluruokailu

Kouluruokailusta on vastannut Fazer Food Services Oy. Henkilökunta: Katja Juntunen, Markku Kiuttu (12.8.2013–30.3.2014) ja Kristiina Vääräniemi (31.3.–30.5.2014).

1. Yleistä ja yhteistä

Suuruuden aikaan

Lukuvuosi 2013–2014 alkoi Oulun normaalikoulussa hyvin poikkeuksellisesti: Oulun yliopiston opettajankoulutus keskitettiin Ouluun 1.8.2014 alkaen. Tuolloin Kajaanin normaalikoulu lopetti toimintansa ja samaan aikaan entinen Oulun kaupungin hallinnoima Koskelan koulu siirtyi osaksi Oulun normaalikoulua. Muutoksen seurauksena Oulun normaalikoulusta tuli oppilasmäärällä mitattuna Suomen suurin yliopistollinen harjoittelukoulu. Syksyn 2013 tilastojen mukaan Oulun normaalikoulun perusasteella opiskeli 794 oppilasta ja lukiossa 245 opiskelijaa, yhteensä 1039.

Suuri koulu pystyy tarjoamaan lukuisia mahdollisuuksia niin oppijoille kuin henkilökunnalle, mutta joutuu myös kohtaamaan haasteita. Oulun normaalikoulu lähti suuruuden aikaan avoimin mielin. Rakenteellisista haasteista ensimmäisenä toteutettiin organisaatiouudistus, jossa siirryttiin yhtenäisen perusopetuksen piiriin. Perusasteen rehtori Seija Blombergin tehtäväksi tuli käynnistää koulutyö Koskelassa. Kajaanista siirretty tavara-paljous, harjoittelukouluympäristöön riittämätön tekninen infrastruktuuri, vaillinaisesti toimivat virastomestari-palvelut sekä osittain vakiintumattomat käytänteet vaativat pitkiä työpäiviä, mutta haasteista huolimatta koulutyö saatiin sujumaan hienosti. Osaavan opettajakunnan sekä koulusihteerin rehtorille tarjoama tuki olivat tärkeitä tekijöitä onnistumisessa. Koskelan avajaisjuhla oli upea ja onnistunut tilaisuus, johon osallistuivat muun muassa Oulun kaupunginjohtaja Matti Pennanen, Oulun yliopiston rehtori Lauri Lajunen, kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani Riitta-Liisa Korkeamäki sekä monet muut arvovaltaiset henkilöt. Juhlapuheen piti ministeri (emerita) Tytti Isohookana-Asunmaa.

Tieto- ja viestintätekniikan opetusikäytön mahdollisuudet olivat lukuvuoden aikana näkyvästi esillä niin valtakunnan tasolla kuin globaalisti. Suurena yksikkönä Oulun normaalikoulu pystyi vastaamaan niin koulun sisältä kuin ulkopuolelta asetettuihin odotuksiin. Jokaiselle opettajakuntaan kuuluvalla hankittiin henkilökohtainen tabletilaite tai vaihtoehtoisesti kannettava pc. Tabletilaite luovutettiin myös kaikille lukion aloittaneille opiskelijoille, ja samanlaisia laitteita hankittiin myös perusopetuksen oppilaille sekä opetusharjoittelijoille. Infrahankinnat sisälsivät myös uutta esitystekniikkaa kuten in-

teraktiivisia videotykkeitä ja älytauluja. Henkilökunnalle järjestettiin laitteiden käyttökoulutusta, johon liittyen Linnanmaan alakoulussa virisi opettajien itsensä organisoimana yhteisölliseen oppimiseen perustuva Martti-kerho. Hankinnat kustannettiin pääosin täydentävällä hankerahoituksella sekä sisäilmaremontista saaduilla vuokrahyvityksillä.

Vaikka harjoittelukoulu ei ole tutkimuspainotteinen yksikkö, koulu toimii silti aktiivisena kumppanina monissa tutkimushankkeissa. Vuonna 2013 koulun opettajat julkaisivat yhteensä 25 artikkelia, joista ulkomaisia referoituja artikkeleja on kolme. Yksi opettajakuntaan kuuluva sai lukuvuoden kuluessa lisensiaatin tutkinnon valmiiksi ja kolme viimeistelee parhaillaan väitöskirjaansa. Syksyllä 2013 Oulun normaalikoulu toimitti kaikkien harjoittelukoulujen yhteisjulkaisun *Tutkimusperustaisuus koulussa ja opettajankoulutuksessa*. Teos ilmestyy myöhemmin myös englanninkielisenä versiona.

Keväällä 2014 Linnanmaalla järjestettiin useita mielen jääneitä tapahtumia. Muun muassa kansanedustajia vieraili Linnanmaan alanorssilla ja eurovaaliehdokkaita ylänorssin puolella. Ubiko-hankkeeseen tutustujia riitti pitkin vuotta ja Tuke-mo-hanketta esiteltiin myös lukuisissa eri yhteyksissä. Erittäin näkyvästi hankkeista olivat esillä myös iTec sekä Muuttuva oppimaisema.

Harjoittelukoulun talousluvut vuodelta 2013 ovat tyydyttäviä. Tilikaudella syntyi alijäämää 20

231 euroa, mutta alijäämän taustalla ovat aiemmin kuvatut mittavat kehittämistoimet. Lisäksi koulu-kiinteistöissä tehtiin jonkin verran käyttäjälähtöisiä tilamuutoksia, joiden kustannukset katettiin koulun toimintarahasta. Vuoden 2014 budjetti on alijäämäinen ja sen vuoksi koulussa laadittiin talouden tasapainottamisohjelma. Säästötoimista huolimatta sekä opetuksen että ohjatun opetusharjoittelun taso pystytään säilyttämään korkeana.

Opetusharjoittelu ja sen ohjaus on tärkeä osa normaalikoulun toimintaa. Vuonna 2013 harjoittelukoulussa suoritti opintojaan 635 Oulun yliopiston opiskelijaa, jotka suorittivat yhteensä 4343 opintopistettä. Aineenopettajakoulutuksessa opiskeleville opintopisteitä kertyi 2354 ja luokanopettajaksi opiskeleville 1989. Luokanopettajakoulutukseen sisältyvät kevään 2013 luvut Kajaanin normaalikoulusta. Opetusharjoittelua on kehitetty opiskelijoilta valtakunnallisesti kerätyn palautteen pohjalta ja ohjauk-

sesta saatu palaute on ollut pääsääntöisesti aivan erinomaista.

Uuden johtosäännön myötä harjoittelukoululle nimitettiin johtokunta, jonka puheenjohtajaksi lupautui Oulun kaupungin perusopetus- ja nuorisajohtaja Marjut Nurmivuori. Johtokunnan jäsenet edustavat laajaa asiantuntemusta monilta eri tahoilta ja pystyvät siten omalta osaltaan kehittämään harjoittelukoulun toimintaa.

Lämmin kiitos yhteistyöstä opettajille, muulle henkilökunnalle, oppilaille, vanhemmille, opetusharjoittelijoille sekä kaikille yhteistyökumppaneille! Suuri on kuitenkin maailma pienille käsille, joten paljon jää vielä tehtävää – yhdessä!

Toukokuussa 2014

Kari Kumpulainen, KT

Oulun yliopiston harjoittelukoulun johtava rehtori

Liisa Yrjölä in memoriam

Koulumme pitkäaikainen kieltenopettaja Liisa Yrjölä kuoli 90-vuotiaana maaliskuun 18. päivänä vain muutamia viikkoja miehensä Veikon poismenon jälkeen.

Liisa syntyi Jyväskylässä 22.2.1924. Hän opiskeli Helsingissä, muutti metsänhoitajamiehensä työn vuoksi Rovaniemelle ja sieltä Ouluun. Syksystä 1961 lähtien hän oli 20 vuotta koulussamme englannin ja saksan opettajana. Hän oli erityisen kiinnostunut anglosaksisesta kulttuurista, matkusteli paljon muun muassa Brittein saarilla ja pystyi näin välittämään oppilailleen omakohtaisia kokemuksiaan. Hänelle itselleen koko elämä oli oppimista varten, ja hän oli aina avoin uusille asioille.

Luonto merkitsi Liisalle ja hänen perheelleen paljon, oli se sitten Oulunsalossa omaa viihtyisää kotia ympäröivä pieni metsikkö, jonka oravien ja lintujen elämää oli hauska seuraila, meren jää kevättälvella tai rakas kesäpaikka Keski-Suomen järvi-maisemissa.

Kulttuuri, niin henkinen kuin fyysinenkin, oli Liisalle tärkeä. Hän harrasti liikuntaa monipuolisesti koko elämänsä ajan. Nuorena aloitettu balettiharastus jatkui vuosikymmeniä. Siihen liittyi syvälinen rakkaus musiikkiin. Liisa oli kannatusyhdistyksissä mukana tukemassa sekä Oulun musiikkijuhlia että Oulu Sinfoniaa. Lähellä hänen sydäntään olivat Ou-

lunsalon musiikkijuhlien kannatusyhdistys ja nuorison musiikkikasvatus Oulunsalon taidekoulun kamariorkesterissa ja Oulunsalo Ensemble-orkesterissa. Myös kuvataiteet kiinnostivat. Suurta iloa tuotti oman pojan menestyminen taidemaalarina. Kirjallisuusharrastus kattoi laajasti vanhaa ja uutta, proosaa ja runoutta.

Kielitaitoinen Liisa toimi pitkään erittäin pidettyinä Oulu-oppaana. Hän osasi elävästi kertoa

tarinoita Oulun menneisyydestä, mielenkiintoisista historiallisista rakennuksista ja henkilöistä. Mieluinen harrastus oli vapaaehtoistyö Punaisessa Ristissä. Liisa oli aktiivisesti mukana SPR:n Oulun osaston naisvaliokunnassa, joka keräsi varoja monipuoliseen avustustyöhön järjestäen muun muassa konsertteja, kirpputoreja, myyjäisiä ja tanssiaisia.

Liisa oli iloinen ja huumorintajuinen, eikä hänen seurassaan tullut koskaan ikävä. Hän oli lämmin ja uskollinen ystävä, jolla oli taito muistaa ystäviään

pienin huomionosoituksin, esimerkiksi onnitellun tai -lauluin. Aivan erityinen paikkansa Liisan sydämessä oli molempien poikien perheillä ja neljällä lastenlapsella.

Perheen ja omaisten lisäksi laaja ystäväpiiri muistaa ja kaipaa Liisaa, joka sai elää pitkän ja rikkaan elämän.

Riitta Karjarinta

Työtoveri ja ystävä

Ansiomerkkejä ja tunnustusta norssilaisille

Oulun yliopisto jakoi 19.2.2014 kunniamerkit ansioituneille työntekijöilleen. Tilaisuudessa jaettiin Tasavallan presidentin ja Tieteellisten seurain valtuuskunnan myöntämät ansiomerkit.

Toimistos sihteeri Kirsti Merilä sai tilaisuudessa presidentti Sauli Niinistön myöntämän Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitalin. Tiedeyhteisön palveluvuosiansiomerkin saivat lehtori Eero Ijäs sekä virastomestari Reijo Väisänen. Tämän ansiomerkin myöntää Tieteellisten seurain valtuuskunta yliopiston esityksestä. Sen saamisen edellytyksenä on 30 vuoden työskentely yliopistossa tai muussa tiedeyhteisössä.

Kirsti Merilä

Toimistos sihteeri Kirsti Merilä aloitti työuransa Oulun yliopiston palveluksessa 1.8.1974 valmistuttuaan merkonomiksi Kemijärven kauppaoppilaitoksesta. Työtehtäviin opettajanvalmistuslaitoksen kansliassa kuului tuolloin muun muassa puhtaaksikirjoitustöitä, opintosuoritusten merkitsemistä opiskelijarekisteriin, tutkintotodistusten kirjoittamista ja opiskelijaneuvontaa. Vuoden kuluttua Kirsti siirtyi normaalikoulun ala-asteen toimistoon, aluksi viransijaiseksi ja jonkin ajan kuluttua apulaiskanslistin

Kirsti Merilä sai Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitalin juhlallisessa tilaisuudessa Oulun yliopistossa. Kuvassa myös hallintojohtaja Essi Kiuru ja rehtori Lauri Lajunen. Kuva Hilikka Sandberg

virkaan. Nimike muutettiin myöhemmin toimistosihteeriksi.

Kirsti on vastannut koulun toimistotehtävistä viidellä vuosikymmenellä ja viiden rehtorin aikana. Tänä aikana hänen toimenkuvansa ja työtehtävänsä ovat muuttuneet paljon. Teknologinen ja yhteiskunnallinen kehitys on tuonut mukanaan monenlaisia haasteita työelämään. Kirsti on kehittänyt aktiivisesti taitojaan vastatakseen työn asettamiin kasvaviin vaatimuksiin. Häntä voidaankin pitää ”moniosaajana”, joka hallitsee kattavasti erilaisia talous-, oppilas- ja henkilöstöhallintoon liittyviä tehtäviä. Näiden tehtävien menestyksellinen hoitaminen edellyttää monenlaisten tietojärjestelmien ja ohjelmistojen hallitsemista ja käyttöä. Lisäksi työssä tarvitaan tietämystä lukuisista kouluun liittyvistä alueista, kuten kouluhallinnosta, koululaaeista ja -asetuksista sekä opetussuunnitelmaan liittyvistä asioista. Tiivis yhteys Oulun yliopistoon ja kasvatustieteiden tiedekuntaan vaatii puolestaan ajantasaista tietoa yliopistohallinnon säädöksistä, periaatteista ja käytänteistä. Kirstin itsenäinen työskentely ja ammattitaitoinen tuki on merkittävää koko koulun toiminnan sujuvuuden kannalta.

Kirsti sai vuonna 2006 tasavallan presidentin myöntämän virka-ansiomerkin 30 vuoden palvelusta Oulun yliopistossa ja kaksi vuotta myöhemmin Oulun yliopiston ansiomerkin.

Vapaa-aikanaan Kirsti harrastaa liikkumista luonnossa. Muun muassa suunnistus, marjastus ja hiihtäminen kuuluvat hänen suosikkiharrastuksiinsa. Paljon iloa elämään tuo myös kolmevuotias tytärtäntytär Maija.

Reijo Väisänen

Virastomestari Reijo Väisänen aloitti työnsä Oulun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnassa joulukuussa 1974. Tätä ennen hän työskenteli muutamman vuoden Posti- ja telelaitoksen palveluksessa. 1970-luvulla harjoittelukoulu oli vielä kiinteästi tiedekunnan yhteydessä ja sijaitsi samassa rakennuskompleksissa Kasarmintie 4:ssä, ja näin ollen koulun toiminta tuli jo varhaisessa vaiheessa tutuksi Reijolle. Päivittäisten virastomestarin töiden lisäksi monenlaiset tapahtumat, kuten koulun juhlat ja opettajankoulutuslaitoksen juhlasalissa pidetyt yliopiston avajaiset ja muut tilaisuudet toivat vaihtelua arkeen.

Teknologian nopea kehittyminen on monipuolistanut Reijon toimenkuvaa. Hänen tehtäviinsä kuului muun muassa lisääntyvistä audiovisuaali-

sista laitteista huolehtiminen. Jo 1970-luvulla Reijo innostui valokuvauksesta osallistuessaan AV-amanuenssi ja valokuvaaja Jaakko Alatalon sekä valokuvaaja Martti Anttilan pitämille, opiskelijoille suunnatuille valokuvauskursseille. Kuvien käyttö opetuksessa sekä juhlien ja tapahtumien dokumentoinnissa lisääntyi huomattavasti, ja taitavalle valokuvaajalle riittikin töitä sekä koulussa että tiedekunnassa. Videokameroiden yleistessä 1980-luvulla Reijo kuvasi paljon opetusta ja erilaisia tapahtumia. Hän on myös ohjannut opetusharjoittelijoita valokuvauksessa ja pitänyt oppilaille valokuvauskursseja. Muun muassa Oulun koulun kohinaa -lehdessä on ollut Reijon vetämällä kurssilla otettuja ja kehitettyjä kuvia. Uuteen, 1982 rakennettuun kouluun Linnanmaalle Reijo siirtyi vakituisesti vuonna 1985. Reijo suoritti media-assistentin koulutuksen Raahen Porvari- ja kauppakoulussa. Hän on opiskellut työnsä ohella myös tietotekniikkaa sekä video- ja valokuvausta. Av-laitteiden lisäksi tietokoneista huolehtiminen yhdessä edesmenneen lehtori Vesa Virran kanssa kuului monen vuoden ajan Reijon työtehtäviin.

Keväällä 2013 Reijo siirtyi osa-aikaeläkkeelle. Vapaa-aika kuluu rattoisasti lastenlapsien parissa ja vapaa-ajanasunnossa Puolangalla. Innostus valokuvaukseenkin on jatkunut näihin päiviin asti.

Eero Ijäs

Eero Ijäs tuli Oulun normaalikouluun matemaattisten aineiden tuntiopettajaksi 1.8.1983 ja toimi tuntiopettajana, kunnes hänet valittiin matematiikan, fysiikan ja tietotekniikan lehtoriksi 1.8.1990. Tässä

tehtävässä hän toimii edelleen.

Tänä aikana Eero on opettanut fysiikkaa, kemiaa, matematiikkaa ja tietotekniikkaa sekä perusasteen vuosiluokilla 7–9 että lukiossa. Viime vuosina hänen vastualueenaan on ollut erityisesti lukion fysiikan opetus. Eero on työskennellyt luokanvalvojana peruskoulussa ja ryhmänohjaajana lukiossa. Koko tämän ajan hän on toiminut myös opetusharjoittelun ohjaajana sekä muissa tehtävissä opettajankouluttajana.

Aktiivisena ja taitavana opettajana ja ohjaajana Eero on osallistunut moniin opetusta ja opettajankoulutusta koskeviin kehittämishankkeisiin koulun sisällä ja yhteistyössä yliopiston ainelaitosten kanssa.

Eero oli mukana kehittämässä nykyistä ohjatun opetusharjoittelun opetussuunnitelmaa. Hän on toiminut myös opettajankoulutuksen kehittämistä koskevilla yhteistyöryhmissä. Opetusharjoittelun ohjauksen lisäksi hän on vastannut muun muassa fysiikan ja kemian harjoittelijoiden demonstraatiokoulutuksesta ja didaktiikasta.

Eeron panos on ollut merkittävä myös koulun tietotekniikan opetuksen kehittämisessä, ja hänen tietotekninen asiantuntemuksensa on tullut esille koulun oppimisympäristöissä.

Eero Ijäs on taitava, osaava ja yhteistyökykyinen opettaja ja ohjaaja. Hänellä on laaja näkemys matemaattisten aineiden opetuksesta, koulun toiminnasta ja opettajankoulutuksesta. Hänen opetus- ja ohjaustyönsä on tuloksellista. Työyhteisössä Eero on arvostettu ja pidetty asiantuntijana. Hän on myös Matemaattisten aineiden opettajien liiton (MAOL) aktiivinen toimija. Hän on toiminut Oulun kerhossa

aktiivisena jäsenenä sekä nyt kerhon puheenjohtajana.

Tieteellisten seurain palveluvuosiansiomerkin lisäksi Eero on saanut arvostusta muultakin taholta. Lokakuussa 2013 saimme tietää, että hänet on valittu vuoden matemaattisten aineiden opettajaksi.

Vuokko Kangas

Lehtori, FK, KM Vuokko Kankaalle myönnettiin keväällä 2014 Teknologiateollisuuden 100-vuotisjuhlarahaston 5000 euron arvoinen kannustuspalkinto. Säätiö tukee muun muassa yliopistoissa, korkeakouluissa ja tutkimuslaitoksissa tapahtuvaa opetus- ja tutkimustoimintaa sekä koulujen ja oppilaitosten opetustoiminnan kehittämistä. Säätiö jakaa palkintoja myös menestyneille matemaattisten aineiden opettajille ja oppilaille.

Vuokko on valmistunut matematiikan opettajaksi Helsingin yliopistosta vuonna 1981 ja luokanopettajaksi Oulun yliopistosta vuonna 1991. Työuransa alussa Vuokko työskenteli noin 10 vuotta matematiikan, fysiikan ja kemian opettajana lukiossa ja peruskoulussa. Luokanopettajan tehtävissä hän on toiminut vuodesta 1993 alkaen, viimeiset 7 vuotta Oulun normaalikoulussa.

Vuokko on kehittänyt merkittävästi alakoulussa tapahtuvaa matematiikan opetusta modernia kosketusnäyttöteknologiaa hyväksikäyttäen. Viimeisimpänä osoituksena tästä on normaalikoulun UBIKO-projekti, jossa Vuokko on vastannut nimenomaan matematiikan osa-alueen kehittämistyöstä yhteistyössä Oulun yliopiston oppimisen tutkijoiden ja kollegoidensa kanssa. Vuokko on tehnyt uraauurtavaa työtä matemaattista ajattelua kehittävien tutkivan oppimisen alustojen kehittämisessä sekä peliteknologisten tietokonesovellusten testauksessa ja käyttöönotossa eri-ikäisten oppilaiden kanssa.

Harjoittelukoulun opettajana Vuokko on intohimoisena matematiikan opetuksen kehittäjänä vaikuttanut satojen tulevien luokanopettajien matematiikan opetuksen pedagogisiin käytänteisiin. Vuokko on taitava, osaava ja yhteistyökykyinen opettaja ja opettajankouluttaja. Hänellä on syvälinen ja laaja näkemys matemaattisten aineiden opetuksesta ja siihen liittyvistä ajankohtaisista haasteista. Työyhteisössä Vuokko on arvostettu ja pidetty matematiikan opetuksen asiantuntijana.

Hannu Juuso, Eija Kumpulainen ja Anja Lindh

Opetusharjoittelu luokanopettajakoulutuksessa

Koulutyöskentelyjaksot, joiden aikana opetusharjoittelua toteutetaan, ovat tavoitteiltaan ja sisällöiltään erilaisia. Vastuu opetustapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa kasvaa koulutyöskentelyjaksosta toiselle siirryttäessä. Opiskelijoiden pedagogiset ja ainedidaktiset teoriaopinnot sekä opetuksen käytäntö liitetään toisiinsa koulutyöskentelyjaksoissa.

Koulutyöskentelyjaksoja on lukuvuonna 2013–2014 vuosiluokilla 0–6 toteutettu ensimmäistä kertaa sekä Koskelan että Linnanmaan yksiköissä.

Orientoivan koulutyöskentely -jakson (OKT) aikana opiskelijat seuraavat nimikkoluokkansa toimintaa sekä suunnittelevat ja toteuttavat pieniä opetustuokioita. Tässä jaksossa opiskelijat pitävät myös liikennekasvatustunnin omalle nimikkoluokalleen Liikenneturvan luennon pohjalta.

Kandidaattivaiheen koulutyöskentely -jaksossa (KKT) perehdytään oman opetuksen suunnitteluun ja toteutukseen ja opetuksen perusasioihin sekä tutustutaan normaalikoulun opetussuunnitelman aihekokonaisuuksiin. KKT-jakso toteutetaan ryhmä-, pari- ja yksilöharjoitteluna siten, että jokainen opiskelija osallistuu 20 oppitunnin toteutukseen.

Maisterivaiheen koulutyöskentely -jaksossa (MKT) opiskelijat suunnittelevat ja toteuttavat laajempia opintokokonaisuuksia sekä perehtyvät sivuaineittensa opetukseen ja ottavat yhä kokonaisvaltaisempaa vastuuta luokasta ja opetuksesta sekä osallistuvat kodin ja koulun yhteistyön eri muotoihin. Myös oppilasarviointiin osallistuminen on viimeisen harjoittelun tavoitteena. MKT-jaksossa opiskelijat osallistuvat luentosarjaan oppilashuollosta. Erityistä huomiota on saanut uuden erityisopetuslain edellyttämä kolmiportainen tuki, jonka eri vaiheisiin opiskelijat ovat konkreettisesti tutustuneet. Opiskelijoita on perehdytetty myös uuden opetussuunnitelman perusteisiin, jotka tulevat voimaan valtakunnallisesti syksyllä 2016.

Luokanopettajakoulutukseen kuuluvan opetusharjoittelun suoritti yli 320 luokanopettajaksi opiskelevaa ja musiikin opetusharjoittelun 12 aineenopettajaksi opiskelevaa. Osa englannin kielen aineenopettajaksi opiskelevista kävi seuraamassa englannin opetusta, ja kaksi suoritti osan harjoittelustaan alakoulussa. Lukuisa määrä vaihto-opiskelijoita on ollut tutustumassa suomalaiseen koulujärjestelmään.

Opiskelijapalautetta on kerätty jaksokohtaisesti harjoittelujen kehittämistä silmällä pitäen. Myös valtakunnallisen harjoittelupalautteen keräämistä on jatkettu. Kerätyissä palautteissa korostuu opetushenkilökunnan ohjauksen suuri merkitys sekä eri harjoittelujen sisältöjen ja toteutuksen tarjoama tuki opettajaksi opiskelevien ammattiin orientoitumisessa.

Koulutyöskentelyjaksot ajoittuivat Linnanmaalla lukuvuonna 2013–2014 seuraavasti: OKT-jakso toteutettiin kevätlukukaudella viikoilla 2–3 ja KKT-jaksot kevätlukukaudella viikoilla 4–9 ja 11–16. MKT-jaksot toteutettiin syyslukukaudella viikoilla 34–41 ja 44–51 sekä kevätlukukaudella viikoilla 11–18. Musiikkikasvatuksen koulutuksen opiskelijat suorittivat perusharjoittelunsa viikoilla 13–18. Lisäksi Oulun ammattikorkeakoulun (OAMK) tanssinopettajaopiskelija suoritti harjoittelunsa viikoilla 38/2013–9/2014.

Koulutyöskentelyjaksot ajoittuivat Koskelassa lukuvuonna 2013–2014 seuraavasti: OKT-jakso toteutettiin syyslukukaudella viikoilla 41–42 ja KKT-jaksot syyslukukaudella viikoilla 44–49 ja kevätlukukaudella viikoilla 11–16. MKT-jaksot toteutettiin syyslukukaudella viikoilla 44–51 sekä kevätlukukaudella viikoilla 2–9. Lisäksi yksi opiskelija suoritti MKT-harjoittelunsa poikkeusluvalla pidennettynä keväällä. Viikoilla 13–18 suorittivat perusharjoittelunsa musiikkikasvatuksen koulutuksen opiskelijat.

Auli Halme ja Erkki Pekkala, harjoittelun koordinaattorit, Linnanmaa

Markku Juopperi ja Outi Takalo, harjoittelun koordinaattorit, Koskela

Aineenopettajakoulutuksen kuulumisia

Kuluneena lukuvuonna aineenopettajakoulutuksen uusi opetussuunnitelma on toteutettu ensimmäistä kertaa yhden kalenterivuoden aikana. Uusi ops on lähtenyt käyntiin hyvin pienistä ongelmista huolimatta. Pääkoordinaattorit ovat tehneet rakentavaa yhteistyötä sekä tiedekunnan että opiskelijoiden edustajien kanssa, jotta uusi ops saadaan tulevana lukuvuonna vielä paremmin toimimaan tavoitteiden suunnassa.

Uudessa opetussuunnitelmassa ohjattua harjoittelua on yhteensä 17 opintopistettä, joista 12 suorittivat maisterivaiheen harjoittelijat jo syyslukukaudella. Kandiharjoittelijat puolestaan ovat suorittaneet kevätlukukaudella 5 opintopisteen perusharjoittelun ja ainedidaktiikka 3 -kurssin. Perusharjoittelua on uudistettu harjoittelijoilta saadun palautteen pohjalta siten, että osa harjoittelujakosista on suoritettu moniaineisissa ohjausryhmissä. Näin on saatu viriteltyä yhteistyötä eri aineryhmien opiskelijoiden välille. Perusharjoittelun jälkeen kandidivaiheen opiskelijat suorittivat vielä toukokuussa 3 opintopisteen valinnaiset opinnot, joita tarjosivat kasvatustiede, didaktiikka ja Norssi hyvässä yhteishengessä.

Kandivaiheen ohjatun harjoittelun on suorittanut tänä keväänä noin 130 eri oppiaineen opiskelijaa. Maisterivaiheen harjoittelijoita oli syksyllä puolestaan noin 140. Uuden opetussuunnitelman

mukaisesti tämän kevään kandidit tulevat jatkamaan pedagogisia opintojaan maisterivaiheen ohjattuun harjoitteluun heti kohta koulun alettua elokuussa. Näin ei pääse syntymään entisen opsin aiheuttamaa pitkää taukoa harjoittelujaksojen väliin.

Opetusharjoittelijoilta on koottu palautetta sekä valtakunnallisella palautteella että Oharin järjestämällä kyselyllä. Molemmissa kyselyissä ohjattu harjoittelu sai erinomaista palautetta. Tämä osoittaa, että ohjatun harjoittelun kehittämiseksi tehty työ on ollut onnistunutta ja että koordinaattoriryhmän on hyvä jatkaa ohjatun harjoittelun kehittämistä edelleen valittuun suuntaan. Kehittämiskohteiksi saaduista palautteista voidaan todeta muun muassa maahanmuuttajaoppilaiden opetukseen ja erityisopetukseen liittyviä asioita.

Koordinaattoriryhmän yhteistyö on sujunut erinomaisesti ja hyvää, tavoitteellista kehitystyötä ohjatun harjoittelun eteen jatketaan tulevanakin lukuvuonna. Kaiken kaikkiaan opetussuunnitelmauudistuksen myötä voimme täällä Norssissa entistä paremmin keskittyä päätehtäväämme pedagogisten opintojen aineenopettajakoulutuksessa eli ohjatun opetusharjoittelun järjestämiseen ja kehittämiseen.

Aineenopettajakoulutuksen pääkoordinaattorit
Sari Eskola ja Hellevi Kupila

Hyvät matkustajat, bästa passagerare

Tämä on lento No 100314 kohti viimeistä matkianne kohti valmistumista. Matka-aikamme on noin kahdeksan viikkoa. Arvioitu kohteeseen saapumisaikamme on 30.4.2014. Lennolla on pikaisia välilaskuja.

Koneessamme on neljä siipeä, joista jokaisesta voitte löytää henkilökuntaa, mikäli kysyttävää ilmenee. Lisää henkilökuntaa voitte löytää pääpoistumistien välittömästä läheisyydestä sekä yläkabineeteista, missä myös ohjaamo sijaitsee. Koneessamme ei ole pelastusliivejä, mutta ongelmatilanteiden ilmetessä ammattitaitoinen henkilökuntamme ohjeistaa teitä estääksenne mahdollisen henkisen tai fyysisen uppoamisen. Valmiita ohjeita matkanjärjestäjä ei tarjoa.

Matkamme aikana on odotettavissa turbulenssia, mikä ei suinkaan aiheuta vaaraa, vaan mahdollistaa matkustajien professionaalisen kasvun. Matkan aikana matkustajien on myös mahdollista valmistaa omia selviytymispaketteja, joita voi käyttää tulevien, kenties pidempien matkojen aikana. Selviytymispaketteja saa jakaa myös muille matkustajille.

Lentoyhtiömme tähtää kehitykseen niin omalta osaltamme kuin matkustajiemmekin osalta. Tämän vuoksi on lennon jälkeen hyvä varata aikaa matkan sisällön reflektointiin. Jokaiselle matkustajalle on varattu henkilökohtainen henkinen tullitarkastus matkustamohenkilökuntamme kanssa. Matkadokumenttejanne päivitetään matkan aikana usein, joten pitäkää passipussinne tallessa.

Haluaisimme muistuttaa, että matkanne onnistumiseen vaikuttaa oma asenteenne. Matka tuskin tulee olemaan kenellekään helppo, mutta avoimella asenteella ja yhteistyöhalukkuudella saatatte päästä matkanne aikana paikkoihin, joihin ette osanneet edes arvata pääseväne. Parhaassa tapauksessa voitte kokea matkan aikana kollegiaalista yhteenkuuluvuutta niin kanssamatkustajien kuin henkilökuntammekin kanssa. Muistakaa, ettei tärkeintä ole

se mitä teette, vaan se miksi sen teette.

Lentoyhtiömme puolesta toivotamme teille antoisaa matkaa!

Viimeisen opetusharjoittelunsa Linnanmaan alakoulussa suorittanut

Sakari Kallio

Monikulttuurinen Oulun normaalikoulu

Maahanmuuton myötä peruskoulujen kulttuurisesti homogeeninen oppilasaines muuttuu hiljalleen interkulttuuriseksi. Näin on tapahtunut myös Oulun normaalikoulussa, jossa kulttuurinen kirjo monipuolistaa jo useimpien luokkien koulunpitoa, opetustyötä sekä ohjatun harjoittelun toteuttamista. Oulun normaalikoulun 800:sta peruskoulun oppilaasta 14 prosenttia edustaa eri kieli- ja kulttuuriryhmiä. He tulevat 22 eri maasta, jotka sijaitsevat kuudella eri mantereella. Oppilaita, joiden äidinkieli on muu kuin suomen kieli, on tällä hetkellä erityisesti perusopetuksen alimmilla luokilla. Voidaankin olettaa, että vieraskielisten oppilaiden määrä kasvaa koko perusopetuksessa lähivuosina. Oppilaiden monikielisyys ja kulttuurinen moninaisuus näkyy koulussa koulunpidon rikkautena, lukujärjestyksen rakenteina sekä tulkkien läsnäolona opettajien ja huoltajien tapaamisissa sekä koulun tapahtumissa. Kulttuurisen moninaisuuden myötä opettajat saavat rakentaa suomalaista monikulttuurista koulunpitoa, jota rikastuttavat erilaiset kulttuuriset perinteet ja vieraat kielet.

Suomi toisena kielenä -opiskelu

Maahanmuuttajataustaiset oppilaat tarvitsevat esimerkiksi kielen rakenteen ja sanaston oppimisessa erilaista tukea kuin äidinkieleltään suomalaiset oppilastoverinsa. Sen vuoksi he opiskelevat suomen kieltä suomi toisena kielenä -oppimäärän mukaan. Suomi toisena kielenä (S2) on yksi äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimääristä. Opetussuunnitelman mukaan S2-oppimäärä on tarkoitettu niille oppilaille, joiden suomen kielen taito ei ole äidinkielen tasoinen kaikilla kielitaidon osa-alueilla. Koska syvällisen kielitaidon omaksuminen vie useita vuo-

sia, useimmat maahanmuuttajataustaiset oppilaat opiskelevat suomea toisena kielenä koko perusopetuksen ajan. Oulun normaalikoulussa äidinkieli ja kirjallisuus -oppimäärät on pyritty järjestämään samaan aikaan eli oppimäärät on palkitettu työjärjestykseen. Alakouluilla jokaisella luokka-asteella on neljä tuntia erillistä S2-opetusta. Loput äidinkielen ja kirjallisuuden oppitunneista oppilas opiskelee eriytettynä suomi äidinkielenä -opetuksessa. Oppilasta kuitenkin opetetaan ja arvioidaan aina suomi toisena kielenä -oppimäärän mukaisesti. Tällöin on tärkeää, että kaikki oppilasta opettavat opettajat tuntevat molempien oppimäärien opetussuunnitelman.

Valmistava opetus

Oulun normaalikoulun Koskelan toimipisteessä toimii maahanmuuttajataustaisille oppilaille tarkoitettu perusopetukseen valmistavan opetuksen ryhmä. Valmistava opetus on tarkoitettu kaikille niille oppilaille, joiden suomen kielen taito ei ole vielä riittävä perusopetuksen ryhmissä opiskelemiseen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset kieli- ja kulttuuritaustat, oppilaan ikä ja kehitystaso, oppimistausta sekä opiskelunvalmiudet. Koska suomen kieli on sekä oppimisen kohde että väline, opetuksessa otetaan huomioon muiden oppiaineiden sisältöjä, käsitteitä ja sanastoa. Vaikka opetus tapahtuu suomen kielellä, opetuksessa pyritään hyödyntämään oppilaan oman äidinkielen tai muiden kielten taitoja. Tavoitteena on, että oppilas pystyy siirtymään omaa ikä- ja kehitystasoaan vastaavaan perusopetusryhmään valmistavan opetuksen päättyessä.

Monikulttuurisuus ohjatussa harjoittelussa

Monikulttuurinen harjoittelukoulu luo oivat puitteet ohjatun harjoittelun toteuttamiselle ja riittävän interkulttuurisen kompetenssin omaksumiselle koulutuksen aikana. Suomen opettajaksi opiskelevien liitto pitää kannanotoissaan tärkeänä, että tulevat opettajat saavat jo opintojen aikana valmiuksia monikulttuurisissa oppimisympäristöissä toimimiseen siten, että he osaavat tulevassa työssään ottaa huomioon oppilaiden erilaiset kulttuuritaustat ja -perinteet. Kulttuurisesti taitava opettaja osaa toimia joustavasti kulttuurien välisissä vuorovaikutustilanteissa. Keskeisiä asioita tässä ovat opettajan omat asenteet: oikeudenmukaisuus, moninaisuuden kunnioittaminen ja sitoutuminen tasa-arvon edistämiseen. Kulttuurinen pätevyys ei ole kapea-

alaista osaamista tai erillinen kompetenssi, vaan ensisijassa se on ammattieettinen periaate, ajattelutapa ja maailmankatsomus. Kulttuurinen moninaisuus näkyy opetustyössä yhtäältä kielellisinä haasteina ja toisaalta eri kulttuurien ja uskontojen arvolähtökohtien ja käytänteiden eroina. Oppilaiden monikielisyys edellyttää oppituntien ja oppimateriaalien tavallista huolellisempaa valmistelua, käytettävien käsitteiden tarkempaa selittämistä ja sen tarkistamista, että oppilaat ovat varmasti ymmärtäneet asiat.

Seija Blomberg, Outi Laitinen, Helena Nissilä ja Elisa Vanttilä

Unesco-koulutoimintaa

Unesco-koulutoiminta jatkui vilkkaana kuluneena lukuvuotena. Kulttuuri-, ihmisoikeus-, tasa-arvo-, suvaitsevaisuus-, rauhan-, maailmanperintö- ja ympäristökasvatukseen liittyviä aiheita käsiteltiin eri luokkatasoilla opetussuunnitelman mukaisesti. Koulun Unesco-tiimi suunnitteli erilaisia teemoja, tapahtumia sekä alueellisia, valtakunnallisia ja kansainvälisiä yhteistyömuotoja eri tahojen kanssa. Monipuolisen Unesco-koulutoiminnan avulla pyritään edistämään tulevaisuuden maailmassa tarvittavien interkulttuuristen taitojen hallintaa. Vuoden aikana toteutuneita koulukohtaisia toimintoja esitellään myöhemmin tässä julkaisussa.

Yhteistyö Unesco-koulujen kanssa

Suomen Unesco-kouluverkoston ASPnet-vuositaapaaminen ja sen yhteyteen järjestetty kestävä kehityksen koulutustilaisuus pidettiin 10.–13.10.2013 Helsingissä Suomenlinnassa sekä Tallinnassa. Norsista tilaisuuteen osallistuivat Raija Kärkkäinen ja Ari Heimonen. Suomen Unesco-koulujen koordinaattori Pekka Elon avauspuheenvuoron jälkeen tilaisuuteen osallistuvien koulujen edustajat kertoivat koulunsa Unesco-toiminnasta. Suomen Unesco-toimikunnan puheenjohtaja Tapio Markkanen esitteli Unescon tavoitteita ja tämänhetkistä tilannetta. Myöhemmin kanadalainen Yorkin yliopiston professori Charles Hopkins luennoi kestävä kehityksen teoriasta ja käytännöstä.

Tallinnassa työskentely jatkui maailmanperinnön ja kestävä kehityksen teemojen parissa. Vierailukohteenä oli Tallinnan länsipuolella sijaitseva Kloogan holokaustimuistomerkki. Kloogan työleirin alue on Eestin saksalaismiehityksestä vapautumisen symboli, jonka kunnostaminen on saatu valmiiksi muutama vuosi sitten. Toinen vierailukohde oli Tallinnan itäosiin levittäytyvä Lasnamäen kaupunginosa, joka on monella mittapuulla kaupungin suurin. Siellä asuu 115 000 asukasta Tallinnan reilusta 400 000:sta, ja se on noin viidennes pääkaupungin pinta-alasta. Lasnamäe on myös Tallinnan venäjänkielisin kaupunginosa. Lasnamäkeä alettiin rakentaa 1970-luvun lopulla, kun Neuvostoliiton eri alueilta saapuneelle vierastyövoimalle tarvittiin lisää asuntoja. Rakennuksilla työskentelivät myös lukuisat suomalaiset. Pääosin Lasnamäe koostuu neuvostoajalle tyypillisistä elementtikerrostaloista, joista korkeimmat kohoavat yli 20 kerrokseen. Nopeaan tahtiin ja osin kehuista materiaaleista rakennetut talot rapistuivat ennen aikojaan. Valmistuessaan ne silti edustivat neuvostoliittolaista huippumukavuutta: keskuhlämmitys, juokseva vesi ja oma vessa eivät olleet tuohon maailmanaikaan itsestäänselvyyskysiä. Osa taloista on tätä nykyä remontoitu huippukun-

toon, osa on erittäin huonokuntoisia.

Kukaan syksyn ASP-tapaamiseen osallistujista ei osannut aavistaa, että Suomen Unesco-koulut ovat suuren muutoksen edessä, sillä joulukuussa 2013 koulut saivat suruviestin. Unesco-koulutoiminnan pitkäaikainen Suomen koordinaattori opetusneuvos Pekka Elo oli menehtynyt sairauskohtaukseen. Yhteistyömme hänen kanssaan sujui hyvin, ja monilla Unesco-tiimin jäsenistä on hänestä myönteisiä muistoja. Hän johti useita hankkeita ja tapahtumia, joihin koulumme on osallistunut (mm. Suomen Tammi, maailmanperintöopetus, holokaustiopetus, filosofianpäivän esseetapahtuma). Unesco-kouluissa hiljennettiin kunnioittamaan Pekka Elon muistoa ja elämäntyötä.

Kaikesta tapahtuneesta huolimatta on tärkeää, että Unesco-koulut jatkavat arvokasta toimintaansa. Yhteistyömme muiden Pohjois-Suomen Unesco-koulujen kanssa jatkuu tiiviinä. Koulujen Polaris-verkostoon kuuluvat Martinmäen alakoulu Haapajärvellä, Haapajärven yläkoulu ja lukio, Haukiputaan lukio, Kellon koulu, Kempeleen yhtenäiskoulu ja lukio, Laanilan lukio, Oulun normaalikoulu ja Tornion Putaan koulu. Keskeinen Polaris-koulujen yhteistyömuoto on ollut kolmivuotinen Yhdessä tekemään -hanke. Projektin tavoitteena on kehittää yhteistoinnillisia, lasten ja nuorten osallisuutta tukevia ja sisällöltään monipuolisia kulttuurikerhoja ja -kurseja. Erityisen tärkeänä pidetään oppimista yhdessä tekemällä. Projektissamme korostetaan myös paikallisten olosuhteiden huomioimista sekä eri-ikäisten, erilaisista taustoista ja kulttuureista tulevien lasten ja nuorten kokemusmaailmojen kasvattavaa kohtaamista. Alakoulun Unesco-työryhmässä on ideoitu kulttuurikerhojen toteutusta ensi lukuvuodelle. 22.5.2014 järjestettiin yhteistyössä Oulun Seudun Settlementti ry:n Ystävyystalon kanssa pilottina kulttuuribasaaritapahtuma, jonka aikana oppilaat saivat osallistua erilaisiin kulttuurityöpajoihin. Lisäksi tulevia kulttuurikerhoja suunniteltiin yhdessä Settlementin yhteistyöntekijöiden Aili Saukkosen ja Aruna Somanin kanssa.

Polaris-koulujen lukuvuoden ensimmäinen tapaaminen järjestettiin Haukiputaan lukiossa ja Meriniemessä 3.–4.10.2013. Norssista tapaamiseen osallistuivat Raija Kärkkäinen, Eva-Johanna Mäkinen ja Johanna Stevenson. Päivien aikana laadittiin hankkeen toimintasuunnitelma vuosiksi 2013 ja 2014. Yhteistyöprojekti aloitettiin kaikissa Polaris-hankkeen kouluissa samanaikaisesti toteutetulla Unesco-

teemapäivällä syyslukukauden alussa. Järjestelyihin osallistuivat myös koulujen oppilaskunnat. Norssin 5.9.2013 vietetystä päivästä on erillinen selostus Linnanmaan alakoulun osuudessa. Lapsen oikeuksien päivänä päätettiin kirjoittaa aforismeja. Näytteitä alakoulun oppilaiden aforismeista esitetään niin ikään tuonnempana. Kevääksi 2014 suunniteltiin oman koulun kulttuuripäivää teemana ”Me osataan!” Syksyllä 2014 on tarkoitus järjestää julistekilpailu hyvä elämä -aiheesta. Myös oppilaskuntien yhteistyö sisältyy toimintasuunnitelmaan.

Toinen Polaris-tapaaminen järjestettiin Torniossa 16.–17.1.2014 Putaan koulussa ja Peräpohjolan opistossa. Päivien aikana täsmennettiin toimintasuunnitelmaa ja suunniteltiin tulevaa oppilaskuntien hallitusten yhteistyötä. Koulustamme tilaisuuteen osallistuivat Ari Heimonen, Raija Kärkkäinen ja Anja Lindh.

Kolmas yhteistyökoulujen tapaaminen pidettiin 5.–6.5.2014 Kempeleessä ja Sanginjoella. Norssilaisia tilaisuudessa edustivat Raija Kärkkäinen ja Johanna Stevenson. Päivien aikana suunniteltiin kouluille yhteistä Wikispace-sivustoa, jolla esitellään kunkin koulun Unesco-toimintaa. Lisäksi jatkettiin seuraavan lukuvuoden toiminnan suunnittelua.

Osallistumista ja auttamista

Kuluneena lukuvuotena järjestettiin erilaisia avustuskeräyksiä, joiden tuotolla autetaan maailman köyhien maiden ja kotimaan avun tarvisijoita. Syksyllä 12.–13.9.2013 osallistuimme Suomen Punaisen Ristin nälkäpäivään. Keräyspäivinä luokissa käsiteltiin aihetta muun muassa Punaiselta Ristiltä saadun materiaalin pohjalta. Keräysvaroilla autetaan katastrofien uhreja sekä Suomessa että muualla maailmassa. Norssilaiset osallistuivat tänäkin vuonna aktiivisesti keräykseen.

Alakoulussa on järjestetty Unicef-kävelyjä jo yli 15 vuoden ajan. Tänä vuonna kävely toteutettiin Unesco-työryhmän, opettajien, opiskelijoiden ja oppilaskunnan organisoimana lauantaina 8.2.2014. Kävelyn tuotto käytetään Schools for Asia -kampanjan tukemiseen. Peruskoulutusmahdollisuuksien takaaminen jokaiselle ihmiselle on yksi YK:n tärkeimmistä vuosituhtavoitteista. Kaikkien lasten saaminen kouluun edistää muidenkin vuosituhtavoitteiden saavuttamista. Koulutus onkin paras sijoitus lapsen ja koko yhteisön tulevaisuuteen. 61 miljoonaa lasta maailmassa ei käy koulua, ja joka kolmas heistä asuu

Aasiassa. Kävelyllä kertyneillä varoilla Unicef rakentaa lapsiystävällisiä kouluja, hankkii tarvittavia välineitä ja kouluttaa opettajia 11 Aasian maassa. Unicef auttaa maita saamaan aikaan pysyviä muutoksia lasten elämään vaikuttamalla lisäksi maan koulutus-rakenteisiin ja hallintoon.

Unicef-kävelyviikon aikana oppilaat tutustuivat lapsen oikeuksiin ja avun tarpeessa olevien Aasian maiden lasten elämään oppituokioiden, videofilmin, julisteiden ja tarinoiden välityksellä. Kävelypäivänä kierrettiin Kaijonharjun alueelle viitoitettua reittiä ja kerättiin mahdollisimman monta tarraa kamelipasseihin. Mukavassa ulkoilutapahtumassa yhdistyivät iloinen mieli, reipas liikunta, kansainvälisyys ja apu lapsilta lapsille. Oppilaskunta haastoi kävelijät vähintään viiden kierroksen suoritukseen. Moni tarttuikin haasteeseen ja koulumme oppilaat keräsivät kävelyllään rahaa ennätystuloksen, 2736 euroa. Lisäksi oppilaskunta lahjoitti Unicefille 50 euroa. Varat toimitettiin Unicefille, joka käyttää tuoton Aasian köyhimpien maiden lasten koulunkäynnin tukemiseen. Kävelyn tuotto julkistettiin 25.4.2014 pidetyssä tilaisuudessa, jossa International Teacher Education -koulutuksessa opiskeleva, Unicefin vapaaehtoistyöntekijänä toimiva, entinen koulumme oppilas Lida Pyy esitteli Unicefin toimintaa koko koulun väelle. Lisäksi eniten kävelleiden oppilaiden kesken arvottiin oppilaskunnan ja Unicefin lahjoittamia palkintoja.

Kiitämme koteja ja muita sponsoreita tuesta. Monet avun tarpeessa olevat lapset ovat saaneet paremman suunnan elämälleen vuosittaisten kävelijemme ansiosta. Lisäksi oppilaat ja opettajaksi opiskelevat nuoret ovat saaneet arvokkaita kokemuksia ja valmiuksia maailmanlaajuisen avustustoiminnan ja vastuun tärkeydestä. Vastuullinen, ihmisistä, kulttuureista, luonnon ja maailman tilasta välittävä yksilö kykenee edistämään maailmanlaajuisesti tärkeitä tavoitteita tulevaisuudessakin.

Yläkoulussa järjestettiin taksvärkkipäivä lokakuussa. Osa opettajista lahjoitti myös pienen summan opettajien taksvärkkiin, jolla tänä vuonna tuettiin gambialaisen Adele-tytön ja hänen sisarustensa koulunkäyntiä. Rahat toimitti perille oululainen taho, jonka vierailusta Gambiassa olemme saaneet myös kuvamateriaalia. Muutamat entiset ja nykyiset opettajat ovat lahjoittaneet kuukausittain rahaa katulapsiprojektille. Päivän ja tilikeräyksen tuotto oli yhteensä noin 4000 euroa. Perinteiseen tapaan taksvärkin tuotolla avustettiin pääosin Etelä-

Afrikan Amakhaya-katulapsiprojektia. Lisäksi koulu tuki senegalilaisia kummilapsiamme, jotka ovat 13-vuotias Khady Ba ja 11-vuotias Cheikh Omar. Ranskan kielen ryhmä kirjoitti myös kirjeitä kummilapsille.

Edelleen osan tuotosta saivat jakaa koulumme lukion ja yläkoulun oppilaskunnat. Näistä kerrotaan laajemmin oppilaskuntien toimintaa käsittelevissä artikkeleissa.

Yhteistyöprojektit ja vierailut

Yhteistyöprojekti liettualaisen Ukmergen koulun kanssa alkoi tänä vuonna. Projektista on erillinen artikkeli myöhemmin tässä toimintakertomuksessa.

Lisäksi kansainvälistä yhteistyötä on suunniteltu ruotsalaisen Strömdalenin sijaitsevan Hjalmar Strömerskolanin kanssa, mutta hanke ei saanut rahoitusta. Yhteistyön jatkamista ja uuden hakemuksen tekemistä on suunniteltu.

Unesco-tiimin puolesta Ari Heimonen, Hannu Juuso, Raija Kärkkäinen ja Anja Lindh

Eurooppalaisuuden jäljillä

Opettajille tarjotaan monenlaisia täydennyskoulutuksia mutta yli 20 vuotta kestäneen urani aikana olen oppinut, mistä todella on hyötyä minulle sekä työni että oman itseni kehittämisessä. Koska omista yliopisto-opinnoistani on ikuisuus eikä työn ohella ole aikaa paneutua opiskeluun, olen löytänyt itselleni parhaan koulutuksen. Se on ”Chain” eli ”Cultural Heritage Activities and Institutes Network”, joka toimii Hollannista käsin. Kurssit ovat työläitä mutta antoisia. Huhtikuussa 2014 osallistuin kursseille ”Tracing back to Europe, from Thessaloniki to Istanbul”, jossa etsittiin eurooppalaisuuden jälkiä.

Ennen kurssin alkua pitää jokaisen osallistujan kirjoittaa artikkeli valitsemastaan kulttuuriperintöön liittyvästä aiheesta. Kurssin alkaessa kaikki saavat painetun kurssimateriaalin, jossa myös omat artikkelit ovat. Kaikki löytyy toki projektin kotisivuilta mutta matkakurssilla paperiversio on tarpeellinen.

Seurasimme 10 päivän ajan kuutta kertomuslinjaa, jotka olivat Euroopan synty, valloittaja Aleksanteri Suuri, apostoli Paavali, arkkitehti Mimar Sinan, valtiomies Mustafa Kemal Atatürk sekä siirtolainen Fahri Mintes. Työpäivä kesti joka päivä aamukahdeksasta iltakuuteen ja kulkuvälineenä oli lähinnä apostolinkyyti eli omat jalat.

Aloitimme Olymposvuoren juurelta aluetta pitkään tutkineen arkeologin opastuksella, joka toikin aivan uutta tietoa. Etukäteistehtävänä oli ottaa mukaan Ovidiuksen *Muodonmuutoksien* omakielinen versio. Jokainen lausui siitä runon Euroopan synty Zeuksen silmien alla, Olymposvuoren juurella. Thessalonikissa kävimme läpi roomalaisaikaa, bysanttilaista kautta, ottomaanien historiaa, myöhempää historiaa ja 1920-luvun väestönsiirtoja sekä alueen juutalaisten kohtaloa. Balkanin historia avautui aivan uudella tavalla.

Ohjelmassa oli hengästyttävä määrä kohteita, muun muassa Filippoksen hautakumpu, Gallipoli, Troija, Pergamon, Hagia Sofia sekä lukuisia museoita ja moskeijoita. Yhden yön vietimme pienessä vuoristokylässä, jossa teimme pitkän vaelluksen ja opimme, että Turkki on täynnä antiikin jäänteitä. Kierrätys on ollut yleistä eli kaikki antiikin ajan jäänteet, jotka ovat olleet maan päällä, on käytetty myöhempien rakennusten, muurien ja aitojen osina. Luimme omalla kielellämme uskontunnustuksen, näyttelimme Shakespearen näytelmän *Julius Caesar* loppukohtauksen Brutuksen kuolemasta antiikin te-

atterissa, käänsimme siirtolaisuuteen liittyvän kreikalaisen laulun sanat omille kielillemme ja esitimme ne muulle ryhmälle.

Kurssin johtajan Fokko Dijkstran lisäksi mukana oli kolme paikallisopasta, jotka selittivät asioita omasta näkökulmastaan. Olin kurssin ainoa suomalainen osanottaja, joten kielitaito aktivoitui mukavasti. Yhdessä kokeminen ja keskustelut muista Euroopan maista tulleiden kanssa ovat osa opiskelua, ja nyt käymme jälkikeskustelua sekä vaihdamme kuvia keskenämme.

Miksi tällaista koulutusta kannattaa hankkia? Tapaat kollegoita muista Euroopan maista, opit uusia asioita, koet uutta, saat aineistoa lukion kurssien elävöittämiseen, osallistut itse draamaopetukseen ja saat virikkeen draamapedagogiikan käyttämiseen opetuksessa, työmotivaatio kasvaa, olet osa verkostoa, voit käyttää ”Chainin” verkkomateriaaleja ja luoda sinne lisää aineistoa joko itse tai opiskelijoiden kanssa ja opit mitä tarkoittaa kulttuurien kohtaaminen. Ainoa huono puoli oli, ettei koko aikana ollut yhtään vapaata hetkeä. Tuliaisostoksiin oli aikaa vasta lentokentällä ja kaiken sulattelu ja muokkaaminen opetuskäyttöön vie pitkän ajan.

Katrimaija Lehtinen-Itälä

Perusopetuksen opetussuunnitelmatyö

Opetushallituksen johtama valtakunnallinen työ perusopetuksen opetussuunnitelmien uudistamiseksi on täydessä vauhdissa. Uudet opetussuunnitelmat tulevat käyttöön lukuvuoden 2016–2017 alusta. Vuoden 2014 lopussa Opetushallitus antaa opetussuunnitelmien valtakunnalliset perusteet, ja niiden pohjalta opetuksen järjestäjät laativat paikalliset opetussuunnitelmat. Asia on siis mitä ajankohdittaisin.

Oulun normaalikoulu on kehittänyt yhtenäistä perusopetusta jo pitkään. Uuden tilanteen kulueneen lukuvuoden aikana loi normaalikoulun Koskelan yksikön käynnistäminen, ja uudessa tilanteessa olemme pyrkineet edelleen vahvistamaan perusopetusta kokonaisuutena. Yksi osa tätä on ollut järjestäytyminen opetussuunnitelmatyössä niin, että kaikki yksiköt ovat tasavertaisesti edustettuina koordinaatioryhmässä, joka aloitti toimintansa lukuvuoden aikana. OPS-koordinaatioryhmään kuuluvat perusopetuksen rehtori Seija Blomberg, apulaisrehtorit Hannu Juuso ja Pasi Hieta sekä lehtorit Marianne Tallqvist, Timo Palmu, Jaana Anttonen, Mervi Kempainen, Lasse Kempainen ja Terhi Ylöniemi.

Opetussuunnitelmatyö on ollut yksi vakioaihe koko koulun yhteisissä opettajainkokouksissa, ja näiden lisäksi OPS-asiat ovat olleet esillä yksiköiden omissa kokouksissa. Suurimmat OPS-työhön liittyvät tapahtumat ovat kuitenkin olleet OPS-aiheiset TESO-päivät, joiden järjestelyistä koordinaatioryhmä on ollut vastuussa. TESO-päivinä on koko koulun väen kesken käsitelty opetussuunnitelmien uudistamiseen liittyviä kysymyksiä. Helmikuussa aiheena oli perusopetuksen arvopohja ja toimintakulttuuri. Huhtikuussa paneuduimme 15.4. julkaistuun perusteluonnokseen ja laadimme siitä lausuntoa Opetushallitukselle.

Harjoittelukoulut tekevät tiivistä yhteistyötä OPS-asioissa. Harjoittelukouluverkosto on järjestänyt OPH:n toimeksiannosta aluehallintovirastojen kanssa yhteistyössä alueellista koulutusta. Osallistujamäärät etenkin Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella ovat olleet valtavat ja palaute koulutuksista erinomaista. Harjoittelukoulujen OPS-työtä dokumentoidaan nettisivustolle <http://www.ops-tyokalupakki.fi/>.

Oulun normaalikoululla on myös vankka edustus valtakunnallisessa OPS-työssä ja perusopetuksen kehittämistyössä. Opetushallituksen peruste-

Helmikuun OPS-päivän aiheena oli arvopohja ja toimintakulttuuri. Aihetta työstiin muun muassa aktiivista osallistumista herättäneellä paneelikeskustelulla.

työryhmissä on mukana kuusi Norssin edustajaa: lehtorit Mervi Kempainen, Katja Leinonen, Terhi Ylöniemi, Paula Westerlund, Helena Nissilä sekä apulaisrehtorit Hannu Juuso ja Pasi Hieta. Tämän lisäksi Pasi Hieta on myös opetusministeri Krista Kiurun asettamassa Tulevaisuuden peruskoulu -työryhmässä, jonka tarkoituksena on löytää ohjenuoria sille, miten perusopetusta kehitetään lähivuosina.

Pasi Hieta

Perusasteen 7–9 apulaisrehtori

Tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminta

Pedagoginen tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminta (TutKoKe) on jatkunut viikkaana. Yhteistyötä on tehty muiden Suomen harjoittelukoulujen ja erityisesti Oulun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan kanssa. TutKoKe-koordinaattorit ovat osallistuneet normaalikoulujen välisiin tapaamisiin Oulussa 5.11.2013, Lapin yliopistossa 26.–27.3.2014 sekä eNorssin kevätseminaarissa Joensuussa 24.–25.4.2014. Lukuvuoden aikana on toimitettu harjoittelukouluverkoston yhteistä sähköistä TuKo-Ketoimintaa esittelevää uutiskirjettä. Tässä on ilmestynyt myös Oulun normaalikoulun henkilökunnan kirjoittamia kuvauksia tutkimustyöstään.

Harjoittelukoulut toimittavat yhteistyönä vuosittain tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoimintaansa käsittelevän julkaisun. Sen yksi keskeinen tavoite on inspiroida koulujen henkilökuntaa ja opiskelijoita pedagogiseen keskusteluun ja ammatillisen toiminnan kehittämiseen. Helsingin harjoittelukoulujen toimittama julkaisu ilmestyi vuonna 2012. Toisen julkaisun toimittamisvastuu oli Oulun normaalikoululla. Toimituskuntaan kuuluivat Matti Hasari, Hannu Juuso, Kari Kumpulainen, Kari-Pekka Lapinoja, Anja Lindh, Päivi Pirilä, Sinikka Raappana ja Outi Tiainen.

Toimitustyö alkoi vuoden 2013 alussa. Julkaisu tarjoaa virikkeitä ja näkökulmia parhaillaan käynnissä olevan valtakunnallisen opetussuunnitelmauudistuksen tueksi. Julkaisun teemoina ovat tutkimusperustainen opettajuus ja opettajankoulutus sekä harjoittelukoulujen ajankohtaiset pedagogiset kehittämisen- ja kokeiluprojektit. Julkaisun I-osa koostuu vertausarviointimenettelyn läpikäyneistä artikkeleista. Toimittajat arvioivat ja antoivat palautetta puolestaan II- ja III-osan artikkeleista. Oulun normaalikoulun henkilökunnan kirjoittamia artikkeleita teoksessa on neljä kappaletta.

Tutkimusperustaisuus koulussa ja opettajankoulutuksessa ilmestyi vuoden 2013 lokakuussa, ja se julkistettiin Oulun opettajankoulutus 60 vuotta -juhlahiikolla 6.11.2013 Linnanmaan alakoululla. Teoksesta tulee myös englanninkielinen versio keväällä 2014 aikana. Seuraavan yhteisjulkaisun toimittaa Joensuun normaalikoulu syksyllä 2014, ja sen teemana on opetusharjoittelun ohjaus. Joensuun normaalikoulu järjestää tästä teemasta myös TutKoKe-symposiumin syksyllä 2014.

Hannu Juuso, Kari-Pekka Lapinoja ja Anja Lindh

TUKEMO-oppimisympäristö oppilaan tuen mahdollistajana

Yläkoululla on syyslukukaudella 2013 alkanut TUKEMO-hanke, jonka tavoitteena on joustavoittaa fyysistä oppimisympäristöä niin, että se mahdollistaa tukitoimien toteuttamisen monipuolisesti. Hanke pohjautuu alakoulun UBICO-hankkeeseen luonnollisena jatkumona yläkoulun puolella.

Hankkeen puitteissa remontoimme ja kalustamme nykyistä helpommin muunneltavan opetustilan 7.–9.-luokkalaisten käyttöön. Tila koostuu parista luokasta, käytävän päädyistä ja neuvotteluhuoneesta käytävän toisella puolella. Näkyvyyttä tilasta toiseen lisätään ikkunallisilla ovilla sekä niiden viereen tulevalla ikkunalla. Pinnat ja kalusteet uusitaan. Tavoitteena on luoda mahdollisuuksia monipaikkaiselle oppimiselle ja joustaville ryhmittelyille. Katon akustointi ja uusi valaistus tullaan toteuttamaan seuraavana vuonna. Myös teknologisilla ratkaisuilla pyritään tilan joustavampaan käyttöön. Tavoitteena on, että älytaulujen, näyttöjen ja mobiililaitteiden

avulla eri tiloihin ryhmittyneet oppilaat ja opettajat voivat sujuvasti jakaa materiaalia ja työskennellä yhdessä.

TUKEMOn tavoitteena on kehittää tilojen lisäksi erityisesti toimintatapoja oppilaan tukemiseen jokapäiväisessä koulutyössä. Tärkeä lähtökohta on, että tuki tuodaan luontevaksi osaksi oppilaiden kouluarkea samassa tilassa, missä opetus muutoinkin tapahtuu. Toiminnassa nousevat esille aineenopettajien, erityisopettajien ja koulunkäynninohjaajien sekä opetusharjoittelijoiden roolit ja työmuodot, yhtäaikaisopettajuus, läsnä olevien aikuisten tiimityöskentely sekä oppilaiden joustava ryhmittely, monipuoliset työtavat ja eriyttäminen. Tilojen avulla voidaan edistää vuorovaikutusta, osallisuutta, yhteistoiminnallista oppimista ja oppimisen itsesäätelyä.

Hankkeen pääasiallinen rahoittaja on OPH. Yhteistyötä tehdään Oulun yliopiston tilapalveluiden

kanssa. SYK on mukana RYM SHOK -tutkimusohjelman kautta. Tärkeä yhteistyökumppani on kummiyrityksemme Martela, joka kalustaa tilan.

Tilan ja toiminnan suunnittelua on tehty kulu- neen lukuvuoden aikana yhdessä opettajien kanssa. Alkukyselyllä on tehty tarvekartoitusta, ja opettajat ovat saaneet esittää toiveitaan tilojen suhteen myös pohjapiirroksen luonnostellen. Olemme käyneet useilla kouluvierailuilla katsomassa erilaisia tilaratkaisuja. Maaliskuussa järjestettiin suunnittelupäivä, jolloin pohdittiin erilaisten tukimuotojen vaikutusta tilaratkaisuihin ja luotiin toimintaskenaarioita.

Pohjatyo jatkuu vielä tänä keväänä koulutus-

ja yhteissuunnittelupäivällä, ja tila rakennetaan kesän aikana. Kun uusi lukukausi elokuussa alkaa, käynnistyy TUKEMOn puolen vuoden mittainen pilottijakso. Kiinnostuneina odotamme, miten uusi tila tulee toimimaan. Muuttaako se toimintakulttuuriamme haluttuun suuntaan, ja hyötyvätkö oppilaat siitä siten kuin olemme toivoneet?

Hankkeen blogia voi seurata osoitteessa http://oppimaisema.fi/index.php?59&blog_id=249

Tytti Haapamäki

Opettajuuden sisäistyminen matemaattisten aineiden opetusharjoittelussa

Tutkimukseni käsittelee opettajuuden sisäistymistä matemaattisten aineiden opetusharjoittelussa. Aineistona ovat opetusharjoittelijoiden pitämät oppimispäiväkirjat vuoden 2005–2006 oppituntiharjoittelun ajalta. Oppimispäiväkirjoja palautettiin kaikkiaan 43, joista miespuolisten harjoittelijoiden kirjoittamia 12 ja naispuolisten 31.

Olen luokitellut aineistoa teoriasta ja aineistosta esiin tulleisiin luokkiin. Sisäistyneen opettajuuden luokiksi olen löytänyt edellä mainitulla menetelmällä reflektoinnin, kutsumuksen ja sitoutumisen, tunneälyn, moraalien ja etiikan, ihmis- ja oppimiskäsityksen, viestinnän, pedagogisen rakkauden, luovuuden sekä pedagogisen tahdikkisuuden. Nämä luokat menevät huomioni mukaan osin päällekkäin, mutta niiden avulla voin kuvata opettajuuteen liittyviä piirteitä. Havaintojeni mukaan aineistosta nousee erilaisia opettajuuksia, joille edellä mainitut luokat painottuvat eri tavoin. Kukin harjoittelija saa siis eräällä tavalla henkilökohtaisen profiilinsa.

Tällä hetkellä olen rakentamassa opettajuuden mallia, jossa pyrin löytämään sisäistyneen opettajuuden kehittymiseen vaikuttavia tekijöitä. Keskei-

sessä asemassa näyttävät olevan ohjaajan antama palaute, harjoittelukavereiden antama vertaispalaute, harjoittelukoulun oppilailta ja opiskelijoilta saatu opetusryhmäpalaute sekä oppiaineen opettamiseen vaikuttavat aineenhallinta ja didaktiikka.

Matti Hasari

iPadiet lukion opiskeluvälineiksi – tähtäimessä sähköiset ylioppilaskirjoitukset

Viime syksynä koulunsa aloittaneet lukion ykköset kokivat melkoisen yllätyksen. Kukin heistä sai iPadin henkilökohtaiseen käyttöönsä koko lukioajakseen. Tämän mahdollisti Opetushallituksen rahoitus OUVIL-hankkeelle. Hankkeen tavoitteena on kehittää Oulun normaalikoulun lukiota sellaiseksi, missä opiskelijoilla on erinomaiset mahdollisuudet selviytyä hyvin sähköisiksi muuttuvien ylioppilaskirjoitusten teknisistä ja toiminnallisista haasteista 2016 syksystä lähtien. Tavoitteeseen päästään muuttamalla opetusta ja opiskelutapoja yhä enemmän sähköisiä päätelaitteita ja Internetin palveluja hyödyntäviksi.

Uusiin laitteisiin on saatu tuntumaa kuluneen lukuvuoden aikana kasvavassa määrin. Opiskelijoita ja opettajia on koulutettu iPadin pedagogiseen käyttöön. Laitteiden käyttö on kasvussa eri oppiaineiden kurseilla. Myös ensi syksynä aloittavat ykköset saavat iPadit. Tällöin iPadin hyötykäyttö opiskelussa tulee mahdolliseksi useimmilla lukion kurseilla, koska kurseille osallistujista enemmistöllä on käytössään henkilökohtaiset iPadit. Myös opiskelijoiden omia laitteita voidaan käyttää oppituntityöskentelyssä.

Moni asia opiskelussa muuttuu langattomien laitteiden myötä. Perinteinen luokkaopetus saa rinnalleen enemmän mahdollisuuksia opiskelijan joustavaan yksilölliseen ohjaukseen sekä verkko-pohjaiseen ryhmätyöskentelyyn. Vastaavasti kullekin opiskelijalle mahdollistuu entistä aktiivisemmän roolin ottaminen opiskelussaan. Luennoiva opetus on mahdollista siirtää kotona opiskeltavaksi verkkoluennoksi. Tällöin oppitunneilla voidaan keskittyä syventävään keskusteluun ja ongelmanratkomiin, jossa iPad toimii apuvälineenä. Toki oppitunneilla johdatetaan opiskelijoita edelleen myös uuden tiedon ja taidon sisäistämiseen perinteisinkin keinoin. iPad taipuu moneen, sillä se toimii yhtälailla soittimena tai piirtoalustana kuin laskimena ja informaation käsittelyn tai tallentamisen välineenä.

iPadien tulo teki opettajistakin oppilaita. Lukioalaisten iPadin käytön tutoropiskelijana on toiminut lukiomme opiskelija Olli Paakkonen. Lukiolaistemme ohella Olli on tukiopettanut myös useita opettajiamme iPadin ja sen sovellusten käyttöön kiitettävällä panoksella. Suomentamalla Explain Everything -ohjelman AppStoreen hän lahjoitti palkkioksi saa-

Vanhaa ja uutta oppivälineistöä rinta rinnan lukion historian tunnilla syksyllä 2013. Kuva Jari Honkanen

mansa ohjelmalisenssit toisille lukiolaisillemme. Olli on toiminnallaan osoittanut, että laitteen käyttö on opittavissa suhteellisen helposti. Opettajat ovat osallistuneet myös lukuisiin iPadin pedagogisen soveltamisen koulutuksiin Norssiope.fi -hankkeessa.

Lukuvuoden aikana lukiossa on totuttu käyttämään pilvipalveluita, kuten Google Drivea tai Dropboxia, tiedostojen tallennus-, jako- ja ryhmätyöympäristönä. Muitakin kokeillaan ja sovelletaan kunkin oppiaineen tarkoituksia parhaiten vastaamaan. Opettajaverkostoissa on meneillään vireä keskustelu laitteen parhaimmista soveltamistavoista ja tietoja vaihdetaan pitkin valtakuntaa ja ulkomaita. Myös opetusharjoittelijat saavat käyttökokeuksia iPadin opetuskäytöstä.

Painetut oppikirjat ovat edelleen säilyttäneet suosionsa. Niiden rinnalle tosin on tullut kilpailemaan sähköisiä oppikirjoja sekä oppimisympäristöjä. Laittekannan ja langattoman verkkoyhteyden laajenemisen sekä tulevan yo-tutkintouudistuksen myötä on mahdollista, että jatkossa paperittoman opiskelun määrä kasvaa lukiossamme entisestään. Valmistautumisemme sähköiseen ylioppilaskirjoitukseen jatkuu.

Jari Honkanen

Projektipäällikkö, OUVIL-hanke
Lukion vararehtori

Oulun norssi ja iTEC-hanke (Innovative Technologies for an Engaging Classroom)

Syksyllä 2010 aloitettu European Schoolnetin koordinoima hanke on koonnut Euroopan viisitoista opetusministeriötä, tutkimuslaitoksia ja lukuisia opetusteknologian alan yrityksiä miettimään kouluun, opetukseen ja oppimiseen liittyviä trendejä. Neljä vuotta kestäneen hankkeen kuluessa on toteutettu viisi pilotointikierrosta, joiden aikana trendeistä on kehitetty oppimiskertomusten avulla yhteistoiminnallisia työskentelytapoja, opetusteknologisia innovaatioita ja opetusteknologian innovatiivisia käyttömahdollisuuksia opetuksessa ja oppimisessa.

Suomessa hanketta koordinoi Suomen harjoittelukoulujen yhteistyöverkosto eNorssi, ja hankkeen vastuullisena koordinoijana toimii Oulun yliopiston harjoittelukoulu. Hankkeessa toteutettiin kevään 2014 aikana viides ja samalla viimeinen pilotointijakso, jossa oli mukana oman koulumme lisäksi kahdeksan muuta koulua eri puolilta Suomea. Syksyn 2013 aikana koulullamme järjestettiin viidenteen pilotointisyklin liittyen kaksi suunniteltutyöpajaa, joihin kokoontui lähes kolmekymmentä opettajaa pilotoivista kouluista. Huhtikuun

lopulla kokoonnuttiin vielä samalla joukolla jakamaan toteutuneiden pilotointien kokemuksia. Näiden tapahtumien lisäksi useita suomalaisia opettajia on osallistunut hankkeen kansainvälisiin työpajoihin. Hankkeen lopullisia tuloksia julkaistaan syksyllä 2014, ja syyskuussa Oulussa pidetään aiheeseen liittyvä seminaari.

Viidennessä pilotointisyklissä koulultamme olivat mukana seuraavat opettajat: Vuokko Kangas, Minna Vastimo, Markku Veteläinen, Pekka Tokola, Sanna Kaijalainen ja Aleks Tanner.

Linnanmaan alakoulun osiassa oleva *3D saapui normaalikouluun* ja kerhotoiminnan yhteydessä oleva *Kymmenen tikkua iPadilla* ovat esimerkkeinä pilotoinneista tässä vuosikertomuksessa.

Hankkeen kotisivut:

<http://itec.eun.org/web/guest>.

Hankkeesta lisää oppimaisema.fi -julkaisualustalla: <http://oppimaisema.fi/index.php?463>.

Pasi Kurttila, projektkoordinaattori

Markku Lang, projektipäällikkö

Muuttuva oppimaisema -hanke

Muuttuva oppimaisema -hanke (MOM, 2010–2014) oli Opetushallituksen rahoittama oppimisympäristöjen kehittämisen koordinaatiohanke. Tämän lukuvuoden toiminnan painopiste oli syksyllä tiloihin ja kalusteisiin keskittyvissä oppimisympäristöhankeissa ja niiden toiminnan tukemisessa. Koordinoitavia hankkeitamme olivat seuraavat:

- Ubiko-koulusolu innostavana ja oppimista tukevana pedagogisena tilana (Oulu)
- Tilat, kalusteet ja teknologia koulun toimintakulttuurin rikastuttajana (Kaarina)
- Tulevaisuuden oppimisympäristö oppimisen tukena Sylvään koululla (Sastamala)
- Plaza – uudenmuotoinen oppimisympäristö (Jyväskylä)
- Ekopaku – kokemuksia ja elämyksiä ulkona luonnossa kiertävän auton avulla (Lahti).

Koordinaatiotoimintaan kuului yhteisen tapaa-

misen järjestäminen Sylvään koululla 26.9.2013 Sastamalassa, jossa hankkeet esittelivät oman projektinsa ja sen tulokset. Tapaamisessa olivat mukana myös uudet tila- ja kalustehankkeet:

- Autismiopetuksen kehittäminen Espoossa; erityisvaatimukset fyysiselle toimintaympäristölle (Espoo)
- Pientä suuressa – henkilökohtaiset ja pienyhteisölliset oppimisympäristöt suuressa lukiossa (Jyväskylä)
- TUKEMO – joustava oppimisympäristö oppilaan tuen mahdollistajana (Oulu)
- Åldersintegrerad undervisning i flexibel undervisningsmiljö (Kaarina)

Lukuvuoden aikana hankkeen puitteissa on pidetty useita täydennyskoulutustilaisuuksia sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla, mm. Virtuaaliopetuksen päivillä, Arkkitehtuuri, pedagogiikka ja design -seminaarissa sekä Dialog 2014

-seminaarissa.

Muuttuva oppimaisema -hankkeen tavoitteena on ollut myös luoda julkaisualusta, josta löytyy uusiin suomalaisiin koulurakentamisen tietotaito. Tätä tarkoitusta varten loimme hankkeen aikana oppimaisema.fi -julkaisualustan. Julkaisualustalta löytyy mm. tietoa oppilaitosrakentamisen ajankohtaisista kysymyksistä, asiantuntijoiden haastatteluja ja näkökulmia, suunnittelijoiden ja käyttäjien ajatuksia onnistuneista suunnittelu- ja rakennusprojekteista sekä tietoa aihealueen koulutustapahtumista ja materiaaleja toteutetuista koulutuksista.

Näiden tehtävien lisäksi Muuttuva oppimaisema -hankkeessa pyrittiin kehittämään kuvaa nykyaikaisesta oppimisympäristöjen kokonaisuudesta. Oppimisympäristöjen kokonaisuutta kuvaa myös hankkeen nimessä esiintyvä termi oppimaisema. Tämän aihealueen puitteissa hanke on tehnyt läheistä yhteistyötä useiden eri toimijoiden kanssa. Keskeisimpiä yhteistyötahoja ovat olleet mm. Eu-

roopan laajuinen opetuksen kehittämishanke iTEC ja siihen liittyvä täydennyskoulutushanke CPDlab, TEKES, Itä-Suomen yliopisto, Aalto yliopisto, Opetushallituksen oppimisympäristöjen koordinaatiohankkeet, ELY, Oulun yliopiston harjoittelukoulu sekä SYK.

Muuttuva oppimaisema -hankkeeseen on kuulunut myös oppimisen tilojen tutkiminen ja hyvien ratkaisujen sekä siihen johtaneiden prosessien kartoittaminen. Tilojen tutkiminen on tapahtunut pääsääntöisesti käymällä kouluilla, haastatteleamalla suunnittelijoita ja käyttäjiä, TimeLaps-kuvauksilla, kyselyillä ja muuten dokumentoimalla. Suomalaisten koulujen lisäksi hankkeen aikana on tutustuttu erilaisiin oppimisen tiloihin Ruotsissa, Englannissa, Sveitsissä, Saksassa, Tanskassa, Australiassa ja Uudessa-Seelannissa.

Markku Lang, projektipäällikkö
Pasi Kurttila, projektikoordinaattori

DIYLAB-hankkeessa tehdään itse

Oulun yliopiston harjoittelukoulun laajaan tutkimus-, kokeilu- kehittämistoiminnan palettiin liittyi keväällä 2014 uusi tulokas, DIYLAB-hanke. Nimi tulee sanoista "Do It Yourself" eli "Tee se itse". Hankkeen tavoitteena on edistää pedagogiikkaa, jossa oppilas on aktiivinen toimija ja oppilaalle tarjotaan mahdollisuuksia tuottaa itse esimerkiksi mediasisältöjä.

Hankkeen rahoitus tulee Euroopan unionin Lifelong Learning -ohjelmasta. Koordinaattorina toimii Barcelonan yliopisto, ja hankepartnerina on Oulun yliopiston lisäksi Charles University Tšekistä. Charles University on perustettu vuonna 1348 ja Barcelonan yliopisto vuonna 1450, joten Oulun yliopisto on nuori tässä seurassa. Katsomme kuitenkin, että tuomme merkittävän panoksemme hankkeelle sekä pohjoisen näkökulmamme että huippulaadukkaan suomalaisen koulutuksen muodossa. Oulun yliopiston yksiköistä hankkeessa ovat mukana täydentävien opintojen keskus TOPIK sekä normaalikoulun Koskelan yksikkö ja yläkoulu.

Hanke kestää vuoteen 2016. Kuluneena keväänä on tehty taustaselvityksiä, ja ensi syksynä valmistaudutaan kevään 2015 pilottijaksoa varten. Pilottijakson aikana oppilaat osallistuvat 64 tunnin kokonaisuuteen, jossa he toimivat itsenäisesti ja

tuottavat itse sisältöjä. Yksi hankkeen tutkimuksellisista taustatekijöistä on oppimisen itsesääteley, jonka ympärillä niin kasvatustieteiden tiedekunnassa kuin normaalikoulullakin on tehty jo pitkään vahvaa tutkimusta ja soveltavaa kehittämistyötä.

Pasi Hieta
Perusasteen apulaisrehtori 7–9

Sibeliuksen helmiä

Diplomisellisti Jussi Makkonen ja pianisti Nazig Azezian pitivät ”Sibeliuksen helmiä” -konsertin koulumme eri yksiköissä 22.4.2014. Konsertti toteutettiin yhdessä Konserttikeskuksen kanssa.

Jussi Makkonen on konsertoinut Sibeliushjelmallaan eri puolilla maailmaa: Aasiassa, Yhdysvaltain länsi- ja itärannikon suurkaupungeissa, Kreikassa, Tanskassa, Virossa, Romaniassa jne. Kotimaassa hän esitti Sibeliusta keväällä 2008 Tasavallan presidentin kutsuvierastilaisuudessa Mäntyniemessä. Viime vuosina Sibeliushjelmakonsertti on ollut suosittu koulukonsertti Suomessa. Konsertin on nähnyt vuosina 2010–2013 jo yli 100 000 lasta eri puolilla maamme. Kuluvana vuonna konsertoinnit kouluilla ovat jatkuneet ja ne ovat olleet hyvin suosittuja klassisen musiikin esiintuloja.

Koulukonsertin alussa oli visailu, jossa Jussi Makkonen arvuutteli, kuinka monta ulkomaanmatkaa Sibeliushjelmakonsertti teki elämänsä aikana. Oikea vastaus on 41, ja palkinnoksi oikein arvannut sai Makkosen cd-levyn. Musisoinnin lomassa Jussi Makkonen kertoi humoristisella tyyllillään Jean Sibeliushjelmakonsertti elämään liittyvistä tapahtumista ja sävellyksistä sekä konsertissa kuultavista kappaleista. Lisäksi oppilaat saivat kuulla lyhyen ja mielenkiintoisen kuvauksen maamme lähihistorian tapahtumista: siitä, millaista aikaa olivat vuodet 1899–1900, kun Sibeliushjelmakonsertti sävelsi Finlandian, millainen vastarintaliike syntyi Suomessa tsaarin manifestia ja venäläistämistä vastaan ja miten kerättiin nimiä vetoomukseen, jota lähetystö lähti viemään tsaarille Pietariin.

Konsertissa kuultiin Sibeliushjelmakonsertti tunnetuimpia sävellyksiä, joista monet olivat ensimmäistä kertaa sovitettuina sellolle ja pianolle. Ohjelmassa esitettiin muun muassa sovitukset orkesterikappaleista *Finlandia* ja *Valse triste* sekä pianokappaleesta *Kuusi*.

Konsertti johdatteleekin meidät norssilaiset ensi vuonna vietettävään Jean Sibeliushjelmakonsertti juhluvoiteen, jolloin on kulunut 150 vuotta tämän maailmankuulun kansallissäveltäjämme syntymästä. Jussi Makkonen pianisteineen pohjusti arvokkaalla konsertillaan koulumme ensi vuoden Unesco-koulutyön tärkeyttä

Jussi Makkonen ja Nazig Azezian, suomalaisen sielunmaiseman tulkkeja Sibeliushjelmakonsertti sävelin. Kuva http://www.konserttikeskus.fi/fi/esiintyjat/yhtyeet/sibeliushjelmakonsertti_helmia

kotimaiseen kulttuuriin liittyvää oppisisältöä. Jean Sibeliushjelmakonsertti syntymän 150-vuotisjuhlavuosi on jo ennakkoiden avattu. Jussi Makkosen ja Nazig Azezianin ansiosta Sibeliushjelmakonsertti sävellykset avautuivat norssilaisille aivan uudella tavalla. Musiikin lomassa oppilaat saivat tärkeää tietoa omista juuristaan ja historiastaan, jotka ovat globaalissa maailmassa yksilön identiteetin tärkeitä rakennusaineita.

Raija Kärkkäinen ja Anja Lindh

2. Perusasteen luokat 1–6

Koskela

Kajaanista Koskelaan

Oulussa oli jo lähes vuoden ajan valmisteltu Oulun kaupungin Koskelan koulun henkilökuntaa tuleviin muutoksiin, mikäli opetus- ja kulttuuriministeriö myöntäisi Oulun yliopistolle sen hakemuksen mukaisesti luvan järjestää opetusta Oulussa vuosiluokille 1–6 yhden toimipisteen sijasta kahdessa toimipisteessä 1.8.2013 alkaen. Linnanmaalla toimivien yksiköiden rinnalle perustettaisiin uusi Koskelassa toimiva yksikkö. Samalla päätös tarkoittaisi, että opetus vastaavasti loppuisi Kajaanin normaalikoulussa ja Oulun kaupunki vuokraisi Koskelan kiinteistön yliopiston käyttöön. Koskelan koulu jatkaisi Oulun normaalikoulun Koskelan toimipisteenä ja Koskelan alueella asuvien oppilaiden lähikouluna.

Päätös yliopiston mahdollisuudesta laajentaa harjoittelukoulun toimintaa Koskelaan saapui maaliskuussa 2013. Samalla valmistelimme Kajaanin normaalikoulun sulkemista ja muuttoa Ouluun. Monet kysymykset askarruttivat mieliämme. Mietimme, miten tyhjentää ja siivota viisikerroksinen iso koulutalo kuukauden aikana ja siirtää tavarat Koskelan liikuntasaliin. Mitä pitäisi tehdä arkistoille? Entä minne koulun uumenissa olevat historiallisesti arvokkaat tavarat tulisi sijoittaa? Mitä pitäisi hävittää, mitä säilyttää? Miten viimeiset opetusharjoittelujaksot sujuisivat laadukkaasti? Miten Kajaanin normaalikoulun 207 oppilasta saatettaisiin uusiin lähikouluihinsa jatkamaan koulutyötään? Ja ennen kaikkea päällimmäisenä kysymys: Miten auttaa ja tukea henkilökuntaa uuden työnantajan, ehkä jopa uuden uran löytämisessä? Entä me, jotka siirrymme jatkamaan työntekoa Ouluun, mikä meitä Oulussa odottaa? Miten löydämme paikkamme uudessa organisaatiossa? Miten saamme synnytettyä luottamuksen uusiin oppilaisiin, heidän vanhempiinsa, samoin kuin uusiin työtovereihin?

Muutto Kajaanista

Koulunkäynti Kajaanissa jatkui loppuun saakka tasokkaana ja laadukkaana huoltajilta kootun palautteen perusteella. Oppilaiden siirtyminen uusiin kouluihin valmisteltiin ja toteutettiin huolellisesti. Opettajakunnasta yli kaksi kolmasosaa oli uusiutunut viimeisenä lukuvuotena. Sovimme yhdessä innokkaiden uusien opettajien kanssa, että tästä lukuvuodesta tehdään hyvä vuosi meille kai-

kille. Näin tapahtui. Opettajainhuoneen yhteiset musisoinnit, työhyvinvointia edistävät yhteisölliset aktiviteetit ja vaikeiden tilanteiden jakaminen auttoivat jokaista jaksamaan poikkeuksellisesta kouluvuodesta. Suvivirren soitua opettajat pakkailivat viimeisiä tavaroitaan muun henkilökunnan jäädessä yhdessä rehtorin ja Martelan miesten kanssa toteuttamaan muuttoa Kajaanista Ouluun. Kesäkuun viimeisenä päivänä koulu oli tavarointa tyhjä. 113 vuotta opettajankoulutusta yhdellä kauneimmista yliopistokampuksistamme oli päätynyt. Ilo ja haikeus täyttivät mielemme.

Koskelassa

Elokuussa Koskelassa odotti koulu täynnä Kajaanista siirrettyjä tavaroita, joiden sijoittelu ja liikuntasaliin tyhjentäminen olivat ensimmäisiä asioita, mihin Koskelassa ryhdyimme. Monet käytännön asiat, hallinnolliset epäselvyydet, sähköisten järjestelmien vaikeudet, toisilleen vieraat työntekijät ja vieras rehtori, kaupunki vuokranantajana, yliopiston tietoverkkojen asentaminen, tieto- ja viestintätekniiikan mullistuminen iPad-ympäristöksi ja interaktiiviseksi tauluiksi, varastojen niukkuus pursuileville koulutavaroille, vieraat oppilaat, tuntemattomat vanhemmat, eri kulttuureista tulevien oppilaiden kirjo, tulkkauksen kautta tapahtuva vuorovaikutus, Kimpan toiminta, elokuinen pihatapahtuma, yleisurheilukisat, yhteiset päivänavaukset, Oulun normaalikoulun opetussuunnitelman ja opetusharjoitteluasoiden haltuun ottaminen; kaiken tämän piti tapahtua kolmessa kuukaudessa Oulun normaalikoulun Koskelan marraskuussa pidettäviin viikkokokouksiin mennessä.

Keväällä Oulussa

Poikkeuksellisen rankan syksyn jälkeen henkilökunta oli joulun alla hyvin väsynyt, mutta samalla myös huojentunut, sillä asiat alkoivat koulussa pikku hiljaa sujua. Joululoman alla moni kertoi odottavansa lomaa enemmän kuin koskaan aiemmin ja mainitsi olevansa todella loman tarpeessa. Opettajat ja muu henkilökunta olivat antaneet kaikkensa, että saisimme Koskelan toiminnan hyvin käyntiin. Opettajat olivat syksyn aikana saaneet ensimmäiset kokemuksensa säännöllisestä opetusharjoittelusta. Opiskelijoilta saatu harjoittelupalaute oli kannustavaa ja kiittävää. Oppilaat alkoivat tulla uusille opettajille tutuiksi, samoin huoltajat. Opetushuoltoryhmä löysi tapansa toimia oppilaiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Opettajainhuoneen viihtyvyyttä saatiin lisättyä pienellä ehostuksella ja Kajaanista tuodulla opettajankoulutusyksikön arvosohvakalustolla ja tauluilla. Koskelan ”vanha” porukka otti sydämellisesti vastaan muualta tulleet ja auttoi monin tavoin uusia työntekijöitä koulutyön alkuun pääsemisessä. Henkilökunta viihtyi opettajainhuoneessa. Koulun toimistoon kantautui harva se aamu iloinen puheensorina ja naurunpyrkähdykset. Kotiutuminen Koskelaan ja Ouluun oli alkanut.

Meidän Norssi

Yhdessä Koskelan toimipisteen käynnistämisen kanssa kasvatustieteiden tiedekunta teki päätöksen yhtenäisen perusopetuksen käynnistämisestä Oulun normaalikoulussa. Halu kehittää Norssin perusopetusta kokonaisvaltaisesti muutti myös rehtorikuvioita. Johtavan rehtorin lisäksi koulussa toimii perusopetuksen rehtori, joka on samalla myös Koskelan rehtori ja Linnanmaan yläkoulussa ja alakoulussa on omat apulaisrehtorinsa. Lisäksi koulussa on lukion rehtori.

Perusopetuksen rehtorin tehtävät liittyvät pedagogiseen johtamiseen. Valtakunnassa käynnissä oleva opetus suunnitelmaprosessi mahdollistaa samalla oman koulumme toimintakulttuurin rakentamisen kaikissa toimipisteissä uusien opetus suunnitelmaperusteiden mukaiseksi, samoin kuin elokuussa 2014 voimaan astuvan oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaiseksi. Perusopetuksen rehtoritiimillä on runsaasti töitä edessä ennen kuin perusopetuksen pedagoginen johtaminen ja Koskelan toiminta yliopiston harjoittelukouluna

on riittävästi vakiintunut osaksi Norssin toimintakulttuuria. Tärkeää on huolehtia henkilökunnan hyvinvoinnista ja riittävästä täydennyskoulutuksesta. Useat opettajat ovat kehityskeskusteluissa tuoneet esille halunsa saada koulutusta modernissa tieto- ja viestintätekniikassa ja niiden pedagogisessa soveltamisessa sekä opetusharjoitteluun liittyvissä syventävissä kysymyksissä.

Lopuksi

Koulun lopettaminen Kajaanissa ja uuden yksikön aloittaminen Oulussa alkaa olla taakse jäänyttä elämää. Nyt katse on tulevaisuudessa ja kaikessa siinä, mitä uusi ympäristö Suomen oppilasmäärältään suurimmassa harjoittelukoulussa tuo mukanaan. Ison muutosprosessin pyörteissä olo on tuntunut välillä toivottomalta, mutta huonoista hetkistä on päästy nopeasti eroon upean ja ainutlaatuisen henkilökunnan ansiosta. Monet opettajat ja muu henkilökunta ovat tarttuneet eteen tuleviin työtehtäviin ja kantaneet suuren vastuun sekä Koskelan vihkiäisjärjestelyissä että koulunpidon ja opetusharjoittelun käynnistämisessä. Siitä suuret kiitokset Norssin opettajille sekä muulle henkilökunnalle!

On ollut suuri ilo saada työskennellä osaavien ja taitavien opettajien ja muun henkilökunnan kanssa niin Koskelassa kuin Linnanmaallakin tiedekunnasta ja Oulun kaupungin eri organisaatioiden työntekijöistä puhumattakaan. Harjoittelukoulussa on myös motivoitunut rehtoritiimi, jonka yhteinen taival on vasta alkumetreillä ja työn tulokset alkavat näkyä pienellä viiveellä koulun toimintakulttuurissa.

Koulua ilman oppilaita ei ole olemassa eikä harjoittelukoulua ilman opettajaopiskelijoita. Oletekin meille erityisen tärkeitä! Koskelan Kimppa ja sen aktiivihuoltajat ovat monin tavoin tehneet vaikutuksen omalla olemisellaan ja tavallaan olla mukana koulun toiminnassa. Sydämestäni kiitän teitä kaikkia menneestä lukuvuodesta ja toivotan teille rentouttavaa ja aurinkoista kesää!

Seija Blomberg, FT

Oulun normaalikoulun perusopetuksen ja Koskelan rehtori

Oulun normaalikoulun uuden toimipisteen Koskelan vihkiäisjuhla 8.11.2013

Koskelassa elettiin lukuvuoden ensimmäisestä Ktyöpäivästä lähtien hyvin kiireisiä aikoja. Uuden toimipisteen toiminta oli saatava nopeasti käyntiin, vaikka työt jouduttiin aloittamaan melkein puhtaalta pöydältä. Kajaanista saapuneet kalusteet ja koulutarvikkeet oli saatava paikoilleen ja samaan aikaan yritettiin saada oppilaiden arki mahdollisimman normaaliksi. Ensimmäiset harjoittelijat saapuivat jo lokakuun lopussa. Erityisesti Koskelan vanhoilla opettajilla riitti haasteita, he kun astuivat aivan uuteen rooliin opetusharjoittelun ohjaajina.

Syksy oli hyvin työntäyteinen, sillä kaiken edellä mainitun lisäksi valmistauduimme Koskelan vihkimiseen Oulun normaalikoulun yksiköksi. Juhlien valmistelutyötä tehtiin pitkin syksyä laajalla rintamalla. Valmisteluun osallistuivat koskelalaisten ohella monet Linnanmaan ala- ja yläkoulujen sekä lukion opettajat rehtorien ja muun henkilökunnan lisäksi.

Juhlapäivä koitti viimein perjantaina 8. marraskuuta, ja aamupäivällä delegaatio toisensa perään kävi tuomassa onnitteluja ja tervehdyksiä rehtori Seija Blombergille. Itse juhla, joka alkoi klo 12, oli hieno kokonaisuus arvovaltaisine vieraineen. Puhkeitä pitivät mm. kaupunginjohtaja Matti Pennanen, yliopiston rehtori Lauri Lajunen, valtiotieteen tohtori Tytti Isohookana-Asunmaa sekä johtava

rehtorimme Kari Kumpulainen. Koulun toiminnan siunasi vt. kirkkoherra Lauri Kujala.

Juhlaa sävyttivät runsas musiikki ja oppilasesitykset, joista vastasivat musiikinopettajat Paula Westerlund ja Kirsti Karhumaa sekä Koskelan opettajat Terho Granlund, Matti Mikkonen, Anitta Kuivämäki, Anu Malm, Outi Takalo ja Markku Juopperi.

Esitykset loivat katsauksen koulumusiikkiin eri vuosikymmenten aikana päätyen nykypäivään ja sen tapaan musisoida. Juhlakuorossa ja orkesterissa oli kaikkiaan yli sata Norssin oppilasta ja opiskelijaa kaikista kolmesta toimipisteestä. Näiden kolmen kouluyksikön osien yhteen hitsaaminen oli kova ponnistus, mutta onnistui hienosti. Näin suuri musiikillinen kokonaisuus asetti valtavia vaatimuksia myös äänentoistolle. Kuitenkin kaikki meni hienosti ja musiikki kajahti komeasti läpi koko juhlan. Musiikkiesitysten lisäksi juhlassa oli oppilaiden tanssiesityksiä sekä taidokas huutokuoro esityksiineen.

Arvokas mutta värikäs juhla päättyi komeasti maakuntalauluun. Juhlahahveilla vallitsi leppoisa ja iloinen tunnelma, kun Koskela viimein oli liitetty virallisesti osaksi Oulun normaalikoulua.

Terho Granlund

Vihkiäisjuhlaa elävöittivät värikkäät oppilasesitykset. Kuva Jukka Kontinen

Pikkuparlamentin terveiset

Koskelan koulun oppilaskunnan hallitusta kutsutaan nimellä Pikkuparlamentti. Pikkuparlamenttiin valitaan vuosittain kaksi edustajaa luokka-asteilta 2–6. Toinen valituista on varsinainen edustaja, toinen toimii varajäsenenä.

Pikkuparlamentin kanssa olemme lukuvuoden aikana keskustelleet kouluun liittyvistä asioista ja päässeet mukaan sellaiseen päätöksentekoon, johon oppilaskunta voi osallistua. Lukuvuoden aikana olemme osallistuneet koulun tapahtumien järjestämiseen (esim. pihatapahtuma, olympialaiset, väriviikko) ja tehneet aloitteita kouluviihtyvyyden parantamiseksi (esim. välituntivälineistön uusiminen, pihasuunnitelma, ehdotukset kaupunkikokoukseen).

Yksi mieleenpainuvimmista asioista lukuvuoden aikana oli Pikkuparlamentin edustajien osallistuminen normaalikoulujen oppilaskuntapäiville Joensuussa. Kerta oli Koskelan koululle ensimmäi-

nen, joten oppilaista tuntui tärkeältä olla mukana ja tavata toisia oppilaskunnan hallitusten edustajia. Samalla me oppilaskuntia ohjaavat opettajat saimme tukea ja vinkkejä niin oppilaskuntatyöhön kuin ohjaavana opettajana toimimiseenkin.

Pikkuparlamentti ja Anu Malm

In Children's Hands

Vuonna 2012 alkanut Comenius-projekti läheene loppuaan. Toukokuussa lähtee neljä koulumme opettajaa, Markku Juopperi, Outi Takalo, Elina Laine-Leiviskä ja Kerttuli Saajoranta, päätöskokoukseen Pisaan haikkein mielin, sillä kahdessa vuodessa on ehditty tehdä paljon hienoa yhteistyötä Irlannin ST. Marks Schoolin ja Sacred Heart's Schoolin, Italian Scuola di Toniolon ja Tanskan Bakkeskolen kanssa.

Koulumme kutsuttiin mukaan kokeilemaan, miten Wide Minds Moodle toimisi välineenä tuotoksien julkaisussa sekä vuorovaikutusympäristönä opetussuunnitelmaan liittyvien teemojen opiskelussa.

In Children's Hands 2012–2014 -projektin aikana olemme perehtyneet kolmeen teemaan: KiVa-kouluun, kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön sekä kierrätykseen. Niiden lisäksi olemme seuranneet lasten arkea ja juhlaa kouluvuoden näkökulmasta kussakin maassa sekä ihmetelleet yhdessä vuodenaikojen vaihtelua raporttoimalla kuukausittain säätilaa ja päivän pituutta yhteiseen Moodlekalenteriin. Olemme myös dokumentoineet valo-

kuvin samaa kohdetta koulun läheisyydessä koko kouluvuoden ajan ja julkaisseet kuvat Moodlessa.

Pieni FIDI-koiramaskotti (Finland, Italy, Denmark, Ireland) on vierailut kaikissa maissa ja osallistunut uskollisesti (fidelity – uskollisuus) lasten koulunkäyntiin, retkiin sekä kotielämään.

Projektivuosi 2013–2014 käynnistyi syksyllä Tanskan Koldingista, jossa ystävyyskoulumme Bakkeskole sijaitsee. Koskelasta osallistui tähän 3. projektikokoukseen Markku Juopperi, Anitta Kivimäki, Kerttuli Saajoranta sekä johtava rehtori Kari Kumpulainen.

Kolding sijaitsee Etelä-Tanskassa, lähellä Saksan rajaa. Koulu on rakennuksena mielenkiintoinen, sillä se on tehty entiseen tehdasrakennukseen. Koulu profiloituu urheiluun, ja suuret tilat onkin tehokkaasti ja modernisti muutettu koulun toimintoihin sopiviksi. Koulussa toimii esikoulu, ala-aste sekä yläaste. Meidät perehdytettiin Tanskan koulujärjestelmään sekä tanskalaiseen kulttuuriin. Tanskalaiset ovat maineeltaan iloisia, välittömiä ja vieraanvaraisia. Vierailun aikana saimmekin todeta asian todeksi.

Projektikokouksessa suunnitelimme aktiviteetit kouluvuoden 2013–2014 ajalle. Tutut tehtävät ensimmäiseltä projektivuodelta jatkuivat, ja jokaisen kuukauden toisella viikolla kirjasimme säähavainnot ja valokuvat Moodleen. Päätimme viettää koko koulun ystävyysviikkoa joulukuun alussa. Teema toteutettiin luokissa tekemällä ystävyysaiheisia runoja, julisteita sekä videoita ja dokumentoimalla ne Moodleen. Koululaisen juhlista joulu lienee joka maassa yksi tärkeimmistä. Päätimme vaihtaa jouluterveiset etanapostin lisäksi Skype-tapaamisen kautta ja opetimme eurooppalaisille ystävillemme tuttuja joululauluja ja he vastavuoeroisesti meille. Kevään aktiviteetteihin kuului ympäristönsuojeluelementtejä, ja luokissa opiskeltiin sähkönkulutukseen, vesiensuojeluun ja kierrätykseen liittyviä teemoja. Tuotokset dokumentoitiin PowerPointesityksen muodossa Moodleen.

Olemme oppineet paljon irlantilaisilta, italialaisilta ja tanskalaisilta ystäviltemme heidän kulttuuristaan, juhlistaan ja koulunkäynnistään. Muistoksi antoisasta yhteistyöstä jää tietysti Wi-Mi Moodle, mutta myös kortit, kirjat ja kalenterit sekä iloiset kasvat Skype-tapaamisista!

Kerttuli Saajoranta

Projektin päätöskokous Pisassa, Italiassa.

Koskelan alkuopetusluokat verkostoituvat

Alkuopetusluokat ovat perinteisesti tehneet tiivistä yhteistyötä koulussamme. Pyrimme viemään oppilaita mahdollisimman paljon retkille koulun ulkopuolelle. Tutustumiskohteet linkittyvät eri oppiaineiden opetussuunnitelmiin. Retket elävöittävät, havainnollistavat ja tuovat elämyksellisyyttä oppimiseen.

Monikulttuurisessa koulussamme eri uskonto-kunnat ovat tulleet osaksi arkea. Tunnelmallinen joulunavaus, ekumeeninen adventtihartaus pidettiin Nasaretin Pyhän perheen katoisessa kirkossa. Perinteinen pääsiäisvaellus järjestettiin tänäkin vuonna Pyhän Tuomaan kirkossa. Vapaaehtoisvoimin toteutettu elämyksellinen kuvaelma pääsiäisen tapahtumista oli mieleen jäävä kokemus.

Syksyllä vierailimme Timosenkosken luontokoululla. Kauniissa Huutilammen ympäristössä saimme tietoa siitä, miten eläimet valmistautuvat talveen. Mukava retki päättyi nuotion äärellä makkaranpaistoon.

Ekaluokkalaiset opiskelivat Kuinka ennen elettiin -jaksoa. Tietoa syvennettiin retkellä Pohjois-Pohjanmaan museoon. Museoon oli asetettu esille kolme eri näyttelyä, joissa kaikissa sivuttiin tätä aihetta. Museon perusnäyttelyssä pääsimme kokemaan historiallista Oulua pienoismallin avulla. Mauri Kunnaksen Koiramäki-näyttely kiehtoi kirjoista tutuilla koirahahmoilla. Pohjakerroksesta löytyi vielä Arjen aakkoset -näyttely, jonka välityksellä oppilaat pääsivät kokemaan, miten ennen kaupassa asioitiin ja minkälainen oli vanha koululuokka. Tässä näyttelyssä sai koskea ja kokeilla!

Talven huonon lumitilanteen vuoksi perinteinen hiihtokilpailupäivä vaihtuikin retkeen yliopiston eläintieteelliseen museoon. Oppilaat valmistautuivat retkeen kirjallisuuden ja museon omien www-sivujen kautta. Eläinmuseon avariin tiloihin mahtui suuri joukkomme työskentelemään vaivatta. Innokkaat tutkijat etsivät pareittain tietoa, ja erityistä kiinnostusta herättivät Suomen suurpedot.

Kakkosluokkalaiset olivat yökoulussa ennen pääsiäislomaa. Illan aikana harjoiteltiin arkielämäntaitoja eli tehtiin yhteinen hedelmäsalaatti iltapalaksi ja askarreltiin pääsiäiskoristeita. Vaihtelevasti nukutun yön jälkeen päästiin loman viettoon jo kiirastorstiaamuna.

Yhteistyössä Valveen sanataidekoulun kanssa olemme tutustuneet Karoliina Pertamon kuvittamaan lasten kirjallisuuteen. Yhteistyö huipentui taiteilijan kouluvierailuun sekä retkeen Lumotut sanat -festivaalille. Kulttuurinen tarjonta huipentui Lasten teatterifestivaalien *Tatu ja Patu* -näytelmään toukuussa.

Muurahaiskekoa hämmästelemässä.

Anitta Kuivamäki, Elina Laine-Leiviskä, Kerttuli Saajoranta ja Outi Takalo

Koskelan alueen pihatapahtuma

Lauantaina 31.8.2013 vietettiin aurinkoisessa säässä jo perinteiseksi muodostunut Koskelan alueen pihatapahtuma Oulun normaalikoulun Koskelan toimipisteen ylä- ja alapihoiilla. Pihatapahtuman järjestämisestä kantoivat vastuun 5. luokkien oppilaat, opettajat ja kotiväki yhdessä vanhempainyhdistys Kimpan kanssa. Pihatapahtuman, kuten keväisen vappuriehankin tuotot käytetään kokonaan 6. luokalla järjestettävän leirikoulun rahoittamiseen.

Pihatapahtuman järjestelyt aloitettiin heti koulutyön käynnistyttyä elokuussa. Aluksi pidettiin 5. luokkien yhteinen vanhempainilta. Vanhempainillassa keskusteltiin eri vaihtoehdoista leirikoulun järjestämiseksi. Yhdessä päätettiin pihatapahtuman ja vappuriehan järjestämisestä sitoutuen samalla panostamaan tapahtumien onnistumiseksi. Tällaiset tapahtumat mahdollistavat vapaamuotoisemman tavan tehdä kodin ja koulun välistä yhteistyötä.

Pihatapahtumassa pääsi herkuttelun ohella kokeilemaan taitojaan erilaisissa liikunnallisissa pisteissä. Kuva Seija Blomberg

Ennen pihatapahtumaa piti tehdä paljon erilaisia ennakkovalmisteluja. Kierrätysteeman mukaisesti oppilaat toivat kotoaan itselleen tarpeettomia mutta hyväkuntoisia vaatteita, lehtiä ja leluja myytäväksi kirpputorilla sekä palkinnoiksi mm. ongintaan ja onnenpyörään. Yrittäjyyskasvatuksen hengessä mietittiin sopivia hintoja kirpputoritavaroille ja muille myytävälle tuotteille. Ennakkoon piti myös valmistella erilaista rekvisiittaa, kuten myynti- ja tapahtumapaikkojen nimikylttejä ja hinnastoja.

Pihatapahtuma keräsi jälleen kerran paljon Koskelan alueen ihmisiä viettämään mukavaa päivää koulun väen kanssa. Kimpan paikalle järjestämä Potnapukka keräsi suuren suosion. Koulumme monikulttuurisuus näkyi erilaisina eksoottisinakin tarjottavina ja myytävänä tuotteina, kuten paikalla valmistettuina kevätkääryleinä ja aitoina italialaisina pizzoina. Lisäksi herkullisia tuoksua tulvi vohvelinpaisto- ja leivonnaispisteiltä, joista huolehtivat op-

pilaat yhdessä vanhempiensa kanssa. Omatoimiset saivat paistaa makkaraa tynnyritulilla pientä maksua vastaan. Päivään sisältyi myös useita liikunnallisia toimintapisteitä, joissa halukkaat pääsivät kokeilemaan taitojaan. Pihatapahtuma oli onnistunut ja tuottoakin kertyi mukavasti 5. luokkien leirikoulurahastoon.

Pihatapahtuma toistuu koulullamme vuosittain, ja sitä osataan jo odottaa niin oppilaiden kuin vanhempienkin taholta. Pihatapahtumalla on suuri merkitys varainhankinnan kannalta, mutta lisäksi pihatapahtuma on mukava yhteinen aloitus uudelle lukuvuodelle. Koko Koskelan alueen väelle tarkoitettu tapahtuma lisää avoimuutta ja yhteisöllisyyttä.

Laura Salmela (5a) ja Jani Polvinen (5b)

Olympialaispäivä Koskelan koululla

Luantai 8.2.2014 oli Koskelan koulun oppilaille jäljennittävä päivä. Raikkaassa talvisessa säässä vietimme koko koulun yhteistä olympialaispäivää. Päivän iloista pääsivät osalliseksi oppilaiden lisäksi vanhemmat, opettajat, koko koulun henkilökunta ja parhaillaan harjoittelussa olevat MKT- ja MKTe-opiskelijat. Päivän suunnittelijoina ja järjestäjinä olivat teknologiapainotteisen luokanopettajakoulutuksen 2. vuosikurssin opiskelijat. He loivat innostavan leikkimielisen urheilupäivän, joka liittyi heidän monialaisten opintojensa liikunnan osuuteen. Päivän suunnittelussa ja organisoinnissa opiskelijoiden ohjaajina toimivat liikunnan didaktikko Niina Loukkola ja Koskelan koulun opettaja Anu Malm.

Luokissa oli etukäteen valmistauduttu tärkeään kisapäivään valitsemalla luokkakohteisesti maat, joita päivän aikana edustettiin. Oppilaat valmistivat lippuja ja muuta kannustavaa kisamateriaalia päivää varten. Jokaiselle oppilaalle valmistettiin etukäteen myös kisapassit, joita he saivat päivän kuluessa täydentää.

Aamu aloitettiin yhteisesti kokoontumalla salissa olympialaisten avajaisiin. Saliin oli kokoontunut koulun henkilökunnan lisäksi runsaasti myös vanhempia jakamaan yhteistä kokemusta oppilaiden kanssa. Salissa kuulumme olympiavalan kaksikieli-

senä, suomeksi ja englanniksi, nautimme 2.-luokkalaisten musiikki- ja runoesityksestä ja saimme nähdä olympiatulen arvokkaan sytyttämisen. Avajaisissa myös jokainen kisamaa esittäytyi lippuineen. Saimme kisatervehdyksen aivan Sotshista asti Skypen välityksellä. Sieltä meitä tervehti Kärppien kapteeni Lasse Kukkonen.

Päivä hurautti rattoisasti erilaisissa toiminnallisissa pisteissä, joita oli koulun sisätiloissa ja ulkona koulun pihalla ja viereisessä puistossa. Pisteillä ohjaajina toimivat toisen vuosikurssin opettajaopiskelijat. Olympialaispäivä piti sisällään pulkanlaskukisaa, tarkkuusheittoa turbokeihäillä, köydenvetoa, erilaisia viestejä, seikkailurataa, curlingia, suunnistamista ja salipelejä ja -leikkejä. Toiminnassa painopiste oli kuitenkin ulkoliikunnassa. Amica-ravintola tarjosi päivän touhujen lomassa maistuvaa kinkkukiususta. Lasten iloiset ilmeet ja punaiset posket päivän päättyessä antoivat parhaimman palautteen kokonaisuudesta. Myös päivää järjestäneet opiskelijat lähtivät hymyissä suin onnistuneen päivän jälkeen kotia kohden. Olympiapäivä jäi mieliimme erityisen positiivisena kokemuksena, ja toivoisimmekin sen jäävän perinteeksi Koskelan koulun vuositapahtumiin.

Oppilaiden ja opiskelijoiden kokemuksia olympialaispäivästä

”Olympialaispäivä oli tosi hauska. Siellä oli monenlaisia pisteitä. Eniten pidin suunnistuksesta ja köydenvedosta. Keihäänheitto sujui minulta tosi hyvin. Olympialaispäivä oli kerrassaan mahtava!” Iivi, 3a

”Olympialaisissa oli hauskaa yhteistyö ja kilpailut. Kaikissa peleissä oli kivat joukkueet, jotka kannustivat toisia.” Venla, 3a

”Suunnittelun lähtökohtana pidimme nimenomaan liikkumiseen motivointia, hauskaa yhdessä tekemistä oppilaiden, opettajien sekä vanhempien kesken ja kodin ja koulun välistä yhteistyötä. Opiskelijan näkökulmasta olympialaispäivä antoi paljon opettajien ja vanhempien kanssa tehtävästä yhteistyöstä, liikuntapäivän suunnittelusta sekä toteuttamisesta että eri oppilasryhmien ohjaamisesta

erityisesti ikäryhmät huomioiden. Samojen rastien toteuttamisessa niin ykkös- kuin kuudesluokkalaisillekin on ensiarvoisen tärkeää oma aktiivisuus sekä innostuminen, se motivoi kaikkia osallistumaan ja yrittämään. Meille opiskelijoille suurin palkinto oli nähdä hymyileviä ja liikkuvia lapsia!” Kristiina Yypänaho MKTe-opiskelija

Maria Laiho ja Timo Palmu

Kerhotoimintaa

Ukulelekerho

Koskelan perinteinen ukulelekerho on toiminut jo toista vuotta. Kerho kokoontuu torstaisin, ja siinä on mukana oppilaita 1.–6. luokilta. Kerhossa on keskitytty tuttujen kappaleiden säestämiseen soitinmerkeistä. Uudet soinnut jäävät näin mieleen kuin itsestään, ja me jopa laulamme samalla kun soitamme. Myös joitain asteikkoja olemme harjoitelleet. Kerhossa saadut taidot ovat päässeet käyttöön musiikin tunneillakin, koska saimme musiikkiluokkaan ukuleleja koulusoittimiksi.

Matti Mikkonen

Sählykerho

Koskelassa on jo pitkä perinne poikien sählykerholle. Tänäkin vuonna on pelattu innokkaasti torstaisin klo 14.00–15.30 koulun salissa. Kerho on tarkoitettu 3.–6.-luokkalaistilille tytöille ja pojille. Kerhossa onkin tänä vuonna käynyt myös innokkaita tyttöjä pelaamassa. Kaiken kaikkiaan talven aikana kerhossa on käynyt yhteensä 45 eri pelaajaa harrastamassa mukavaa peliä ja nauttimassa liikunnan ilosta ja yhdessäolosta. Keskimäärin pelaajia on kerhossa käynyt noin 16. Kerhon yhtenä tavoitteena on saada liikumaan sellaisia oppilaita, jotka eivät harrasta muuta ohjattua urheilua. Tämä tavoite on onnistunut hienosti.

Jani Polvinen

Biisikerho

Koulussamme on vuodesta 2003 lähtien toiminut biisikerho. Idea syntyi Oulu-opiston Sykettä sanoituksiin -seminaarissa, jossa itse toimin aikuisten tekstittäjien kanssa laululyriikan ja säveltämisen parissa. Halusin kokeilla samaa koululaisten kanssa. Idea lähti heti lentoon, ja siitä on tullut perinne koulussamme. Asiakkaita ei ole tarvinnut etsiä, sillä sana kiirii.

Vuosittainen osanottajamäärä viikoittaisessa kerhossa on alusta alkaen ollut 10–15. Osanottajat ovat lähinnä 3.–6. luokan oppilaita, myös 7. luokan oppilaita on ollut mukana.

Kerhon tarkoituksena on tarjota oppilaille mah-

dollisuus kokeilla rajojaan ja luovuuttaan tekstin ja sävelten tekemisen saralla. Se on monessa suhteessa äidinkielen ja musiikin tuntien laajennos. Ilokseni olen huomannut maahanmuuttajaoppilaiden lisääntymisen vuosi vuodelta. Se, että lapsilla ei juurikaan ole musiikinteoreettista tai sanoitusteknistä tietämystä, on suorastaan etu: luovuus pääsee valloilleen, kun mikään ei rajoita. Näitä asioita otetaan tarvittaessa esille sanoitus- ja sävellysprosessien aikana.

Työskentely tapahtuu useimmiten pareittain alkaen aiheen valinnasta ja jatkuen tekstin työstämiseen joko riimimittaan tai vapaaseen säkeistömuotoon. Pääasiassa lapset tekstittävät suomeksi ja jonkin verran englanniksi. Muutamia omakielisiä sävellyksiäkin on syntynyt. Yleensä syksyn alussa kerataan ja mietitään keinoja vangita sanoja ja ajatuksia runon tai lyriikan muotoon. Loppusoinnillisessa lyriikassa oppilaat tarvitsevat joskus apuvälineitä, joista mielestäni Heikki Salon *Riimirenki* on kouluikäisiin paras.

Tekstin valmistuttua siirrytään useimmiten pianon tai muun kosketinsoittimen ääreen laatimaan melodiaa. Joskus taitavat laulajat yksinkertaisesti laulavat sävelmän ulos itsestään. Kaikessa lähdetään pienestä ja helposti hallittavasta; ensimmäisissä sävellyksissä voi olla ainoastaan yksi säkeistö, ja melodiakin voi muodostua parista kolmesta sävelestä. Taitojen karttuessa tekstit kasvavat ja melodiat monipuolistuvat.

Minun roolini kerhon vetäjänä on toimia innostajana ja valmiiden hedelmien poimijana nuottimuotoon. Kerhon aikana olen jatkuvasti liikkeellä sävellysparin luota toiselle. Lapset tarvitsevat omaa aikaa, mutta myös paljon innostamista, jotta prosessi etenee. Ideana on se, että sanat ja sävelet ovat aidosti oppilaista itsestään lähteviä eikä opettajalta saatuja valmiita konsepteja.

Valmiit sävellykset testataan musiikkiluokassa kerhoväen voimin laulaen ja soittaen. Pari kertaa on pidetty oma konsertti juhlasalissa, ja ensi syksynäkin sellainen taas saadaan. Joka vuosi julkaisemme vuoden tuotoksista nuottivihkosen.

Vuonna 2005 julkaistussa *Pää Pyörällä* -lastenlevyissä oli pari biisikerhossa syntynyttä laulua, ja vuonna 2009 julkaistu *Pää pyörällä taas* -levy koostui kokonaan biisikerhossa sävellystyistä lauluista. Molemmat levyt ovat saaneet mukavasti radiosoittoa.

Terho Granlund

Koskelan kuudesluokkalaisten leirikoulu

Koskelan koulun kuudesluokkalaiset tekivät jo perinteeksi muodostuneen leirikoulumatkan elokuussa 2013. Leirikoulua vietettiin Pudasjärvellä, Syötekeskuksen tiloissa. Olimme keränneet rahaa yhteiseen leirikoulukassaan järjestämällä koulumme pihatapahtuman ja vappuriehan viidennellä luokalla.

Leirikoulu kesti kolme päivää, ja ohjelma muodostui oppilaiden valitsemista työpajoista. Ohjelmaan kuului esimerkiksi seinäkiipeilyä, maastopyöräilyä, melontaa, jousiammuntaa, leirikoulupaidan suunnittelu ja toteutus sekä leiriolympialaiset. Suurin osa työpajoista pystyttiin järjestämään ulkona upeiden loppukesän säiden suosiessa.

Illat kuuluivat mukavan yhdessäolon merkeissä. Oppilaiden tehtäviin kuului myös leirikoulupäiväkirjan täydentäminen iltaisin. Ensimmäisenä iltana me opettajat pidimme oppilaille yllätyksenä leirikoulukasteen, ja viimeisenä iltana järjestimme oppilaiden kovasti toivoman discon.

Leirikoulu oli mielestämme varsin onnistunut, ja se onkin elänyt oppilaiden puheissa koko lukuvuoden ajan. Koemme myös, että leirikoulu toteuttuna lukuvuoden alussa vahvistaa entisestään yhteishenkeä ja luo hyvän pohjan aloittaa viimeinen yhteinen alakouluvuosi.

Anu Malm ja Markku Juopperi

Vanhempainoimikunta Kimppa

1990-luvun alkupuolella Koskelassa virisi halu löytää uusia toimintatapoja vanhempien ja opettajien väliseen yhteistyöhön. Vanhemmat ja koulun henkilökunta pohtivat yhdessä, miten kodin ja koulun kumppanuutta ja yhteistyötä voitaisiin lisätä ja kehittää. Lokakuussa 1993 joukko aktiivisia vanhempia kutsui koolle huoltajia Koskelan ala-asteen kodin ja koulun yhteistyöelimen järjestäytymiskokoukseen. Kokouksessa päätettiin perustaa yhteistyöelin Linkki, sillä ajatuksena oli, että vanhempainoimikunta toimisi erityisesti linkkinä koulun ja kodin välillä. Muutaman toimintavuoden jälkeen Linkki-nimestä haluttiin luopua ja toimikunta valitsi uudeksi nimeksi Kimpan. Kimpan toiminta on jatkunut vuodesta 2000 ja jatkuu edelleen perinteisin toimintatavoin koulun ylläpitäjän vaihtumisesta huolimatta.

Kimpan toiminta lähtee liikkeelle kouluyhteisön ja lähiympäristön tarpeista, ja se toimii koulun kaikkien lasten ja nuorten hyväksi. Kimppa on osallistumista, vaikuttamista, koulun työn tukemista ja aktiivista koulutyössä mukanaoloa. Koskelan lisäksi Kimppa tekee yhteistyötä alueen muiden koulujen, Koskelan suuralueen yhteistyöryhmän, Mannerheimin Lastensuojeluliiton ja Toppilan omakotiyhdistyksen kanssa. Kimppa perustuu vapaaehtoisuuteen ja se on avointa kaikille vanhemmille. Se ei sido eikä velvoita enempää kuin vanhempi haluaa aikaansa ja energiaansa Kimpan toimintaan käyttäen.

Kimpan toiminta on 20 toimintavuotensa aikana vakiintunut. Toimikunta kokoontuu noin kolme kertaa lukukaudessa. Se on mukana järjestämässä syksyn pihatahtumaa yhdessä koulun viidesluokkalaisten kanssa. Pihatahtumassa kimppalaiset myyvät kahvia, teetä ja pullaa sekä järjestävät arpajaisia. Tapahtuma vetää väkeä myös lähiympäristöstä. Yhtenä suosikkimeronana on perinteinen Potnapekka-ajelu, jonka järjestämisestä Kimppa on vastannut.

Kimppa käyttää toiminnastaan saamat arpajais- tulot koulun oppilaiden hyväksi. Kohteita ovat mm.

KIMPPA

lukuvuoden päättyessä oppilaille myönnettävä reilun kaverin stipendi ja erilaisten liikuntavälineiden hankinta koululle. Lisäksi vanhemmat avustavat ja tukevat koulun projekteja. Tästä esimerkkinä on Kimpan osallistuminen koulussa alkavaan EU:n DILab -projektiin (Do It Yourself in Education: Expanding Digital Competence To Foster Student Agency And Collaborative Learning). Projektissa ovat mukana Oulun normaalikoulun ja yliopiston lisäksi kumppanit Barcelonan ja Prahan yliopistoista sekä paikallisista lähikouluista. Kimppalaiset osallistuivat maaliskuussa 2014 projektin alkukartoitukseen, jossa he kertoivat näkemyksiään ja kokemuksiaan lastensa oppimisympäristöistä ja -tavoista.

Kimppa haluaa koota koulun vanhemmat yhteen ja toimia vanhempien vaikutuskanavana. Kaikki vanhemmat, samoin myös ideat ja aloitteet ovat tervetulleita! Tule mukaan tekemään yhdessä parempaa huomista lapsille ja nuorille!

Kari Ollikainen

Vanhempainoimikunta Kimpan puheenjohtaja

3. Perusasteen luokat 0–6 Linnanmaa

Koulu elämää varten

Linnamaan alanorssissa olemme toteuttaneet ”Yhdessä hyvinvoivaan kouluun” -lukuvuositeemaa. Teeman valinnalla haluamme korostaa niin fyysisen kuin henkisenkin hyvinvoinnin ensiarvoista merkitystä koskien kaikkia koulu yhteisömme jäseniä. Teeman muotoilulla viittaamme tavoitteen saavuttamiseen liittyvien erilaisten toimintamuotojen jatkuvaan etsimiseen. Oppilaiden ja koulun henkilökunnan hyvinvointi kietoutuu toisiinsa ja säilyttää asemansa myös jatkossa. Tukeaksemme oppilaiden kasvua, kehitystä ja elämässä tarvittavien tietojen ja taitojen oppimista haluamme opettajakuntana tehdä työtä yhteisvoimin paitsi keskenämme luonnollisesti myös oppilaiden vanhempien, opettajaopiskelijoiden ja tiedekuntamme tutkijoiden kanssa. Yhteistyö edellyttää turvallista ja luottamukseen perustuvaa toimintakulttuuria, jossa kaikki sen osapuolet etsivät aitoa vastavuoroisuutta toisiaan arvostaen ja kunnioittaen.

Pedagoginen kehittämis- ja tutkimustyö on yksi koulumme perustehtävistä. Työtä tehdään pääsääntöisesti opettajien yhteistyöryhmissä, joihin usein kuuluu myös tiedekuntamme tutkijoita. Tästä erinomaisena esimerkkinä on Kirppa-solussa toteutettu UBIKO-projekti. Marraskuussa 2013 se valittiin Sveitsissä opetusalan kansainvälisessä konferenssissa Euroopan viiden parhaimman pedagogisen kehittämis- ja tutkimusprojektin joukkoon. UBIKOssa visioidaan tulevaisuuden koulua pyrkien kehittämään nykyhetkessä ja erityisesti tulevaisuudessa tarvittavia ajattelun ja oppimisen taitoja sekä opettajien yhteisopettajuutta. UBIKO sekä muutkin koulumme opetukseen ja oppimiseen liittyvät kehittämishankkeet ovat saaneet lukuvuoden aikana runsaasti kotimaista ja kansainvälistä huomiota, joka on näkynyt kasvaneena vierailijamääränä.

Suomalainen koulu on yksi maailman parhaista silloin, kun puhutaan oppimistuloksista. Toisaalta tiedämme, että monet koululaiset eivät koe opetusta itselleen merkityksellisenä. Monista teknologisista opetukseen ja oppimiseen liittyvistä innovaatioista ja erilaisista fyysisiin oppimisympäristöihin liittyvistä edistysaskeleista huolimatta aikamme kouluopetuksen riskinä on ajautua pois oppilaiden itsensä kokemasta maailmasta. Globaalien tietoverkkojen ja sosiaalisten medioiden maailmassa oppilas saattaa kokea koulun oman elämänsä kannalta vieraana ympäristönä.

Kuluneena lukuvuotena olemme aloittaneet

Oulun normaalikoulun opetussuunnitelman uudistamistyön. Harjoittelukoulun pedagogiset kehittämisprojektit yhdistettynä vuonna 2016 voimaan astuvan uuden opetussuunnitelman linjauksiin mahdollistavat edellä kuvatun kaltaisten, oppilaiden ”merkityshyvinvointiin” kytkeytyvien ongelmien ylittämisen. Uusi opetussuunnitelma tulee vahvistamaan kouluopetukseen sisältyvää osallisuuden periaatetta. Opetukseen tulee sovitaa oppilaita kiinnostavia aiheita, ajatuksia ja kysymyksiä. Oppilaiden on saatava tuntee, että he itsekkin voivat osallistua ja vaikuttaa siihen, mitä koulussa tapahtuu. Unesco-kouluna korostamme jo nyt lasten oikeutta tulla kuulluksi osana kasvatusta demokraattiseen kansalaisuuteen. Emme näe lasta ainoastaan toiminnan vastaanottajana ja kohteena, vaan tuemme hänen valmiuksia toimia ja vaikuttaa. Lapset käyvät koulua elämäänsä varten. Tämä ei merkitse luopumista opettajan vastuullisesta auktoriteetista, koska ilman sitä emme voisi kasvattaa.

Lukuvuoden päättyessä kiitän opettajakuntaa ja muuta henkilökuntaa erinomaisesta työstä. Oppilaiden vanhempia, tiedekuntamme henkilökuntaa ja opiskelijoita sekä muita yhteistyökumppaneitamme kiitän hyvästä yhteistyöstä. Erityisen lämpimästi kiitän kaikkia oppilaita ahkerasta koulutyöstä.

Toivotan kaikille virkistävää kesälomaa.

Hannu Juuso, KT
Apulaisrehtori, Linnanmaa 0–6

Osallisuutta lisäämällä kehitetään vaikuttamistaitojen lisäksi kouluhyvinvointia ja työrauhaa

“Opetuksen järjestäjän tulee edistää kaikkien oppilaiden osallisuutta ja huolehtia siitä, että kaikilla oppilailla on mahdollisuus osallistua koulun toimintaan ja kehittämiseen sekä ilmaista mielipiteensä oppilaiden asemaan liittyvistä asioista. Oppilaille tulee järjestää mahdollisuus osallistua opetussuunnitelman ja siihen liittyvien suunnitelmien sekä koulun järjestysäännön valmisteluun.” (Perusopetuslaki, 47§A.)

Uusi perusopetuslain muutos määrittää oppilaskuntien aseman

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelmassa todetaan, että perusopetuksen järjestämisen lähtökohtana on laadukas ja turvallinen lähikoulu. Tammiukuun 1. päivänä 2014 astui voimaan perusopetuslakiin tehty lisäys, jossa aiempaa täsmällisemmin kuvataan koulun tehtäviä, myös osallisuutta ja oppilaskuntia ajatellen. Oppilaskunnat vakiinnutetaan kaikkiin peruskouluihin ja toisen asteen oppilaitoksiin. Perusopetuslakia uudistettaessa koulun tehtäväksi on määritelty myös olla osallisuutta edistävä ja osalliseen kansalaisuuteen kasvattava yhteisö. Osallisuuden edistäminen ei ole enää vain opettajien hyväntahtoisuuden tai pedagogisen painotuksen varassa. Osallisuutta lisäämällä kehitetään vaikuttamistaitojen lisäksi kouluhyvinvointia ja työrauhaa. Myös perusopetuksessa jokaiselle tulee järjestää mahdollisuus osallistua oppilaskuntatyöhön.

Uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön syyslukukauden 2016 alussa. Opetussuunnitelma-perusteissa on kirjattuina osallisuutta ja koulun toimintakulttuuria korostavat näkökulmat. Oppilaskuntatoimintaa ajatellen on tärkeää, että osallisuus aletaan ottaa huomioon entistä vahvemmin myös koulupedagogiikkaa ohjaavana lähtökohtana.

Vaikuttamista ja toimintaa omassa koulussa ja verkostoissa

Perusasteen vuosiluokkien 0–6 oppilaskuntatoiminta lukuvuonna 2013–14 käynnistyi uuden hallituksen valinnalla. Jokaisesta luokasta valittiin yksi varsinainen ja varajäsen. Ensimmäisessä kokouksessaan hallitus valitsi puheenjohtajaksi kuudesluokkalaisen Kerkko Konolan. Varapuheenjohtajana toimi Tuomas Hopia.

Sihteerin tehtäviä hoiti Helmi Siekkinen. Tiedottajiksi valittiin Saku Vanninen ja Samu Romakaniemi. Kevätlukukaudella Samun muutettua toiseen kouluun tehtäviä hoiti Sanni Kerttula. Taloutta oppilaskunnassa hoitivat lukuvuoden ajan Tuomas Hopia, Topias Palovaara ja Robert Granat. Kokousjärjestelijöiksi valittiin Jenna Einonen ja Maiju Leskelä.

Oppilaskuntamme toiminnassa on ollut usean vuoden ajan tärkeänä tehtävänä tiedottaa SPR:n nälkäpäivästä ja olla mukana järjestelyissä lippaiden kierrättämisessä koulussamme. Näin toimittiin myös kuluneena lukuvuotena syyskuussa.

Lukuvuoden ensimmäisenä oppilaskunnan omana tapahtumana oli edellisenä lukuvuonna alkunsa saanut jalkapalloturnaus. Innokkaat jalkapalloilijat tavoittelivat sekajoukkueina oppilaskunnan hankkimia kiertopalkintopokaaleita. Koulumme pienimpien oppilaiden eli esi- ja alkuopetusluokkien sarjan voittajaksi selviytyi tiukassa kamppailussa 1–2-luokka. Kolmos- ja nelosluokkalaisten voittajajoukkue oli 4b, ja suurin pokaali ja sen myötä viides- ja kuudesluokkalaisten sarjan mestaruus matkasi 6a-luokkaan.

Oululaisen lapsi- ja nuorisovaikuttamisen mallin mukainen alueryhmätoiminta jatkui tuttuun tapaan. Alueryhmissä on edustus jokaisesta alueella toimivasta koulusta. Ryhmien toiminnasta ja ohjauksesta vastaavat alueen nuorisotyöntekijä sekä nuorisoasiainkeskuksen osallisuusvalmentaja. Muutoksena edelliseen lukuvuoteen alueryhmämme toiminnassa oli se, että uusien oppilasedustajien valinta siirtyi kalenterivuoden alussa tapahtuvaksi. Siksi syyskuussa uusi hallitus nimesi POFiin – Pohjoisen Oulun Fiksuihin – eli Pöllönkankaan ja Kaijonharjun suuralueen lasten ja nuorten vaikuttajaryhmään jatkamaan koulumme edustajina Aino Aikion ja Tuomas Hopian. Heidän lisäksi yläkouluun siirtyneiden tilalle nimettiin Maiju Leskelä ja Konsta Karjalainen. Vuoden 2013 lopulla POFin edustajat Markus Hopia (yläkoulu) ja Aino Haaraniemi (lukio) pitivät tiedotustilaisuuden koko koululle POFista ja sen toiminnasta. Tilaisuuden jälkeen POFiin mukaan halunneet oppilaat haastateltiin, minkä pohjalta valittiin uudelle kaksivuotiselle toimikaudelle koulustamme seuraavat oppilaat: Saku Vanninen, Cira Dia, Luukas Ahola ja Matias Myllymäki. POF-ryhmä kokoontui nuorisotalolla säännöllisin väliajoin.

Tänäkin lukuvuonna kaikki koulumme oppilaat valmistelivat yhteistoiminnallisesti Oulun kaupungin lasten ja nuorten kaupunkikokousta, joka pidettiin Ritaharjun monitoimitalolla 6.5.2014. Oulun kaikki alueelliset vaikuttajaryhmät toivat kokoukseen kouluissa kerätyt esityksensä käsiteltäviksi asioiksi. Koulumme oppilaat valmistelivat kehittämisehdotuksia luokissa ja välittivät eniten ääniä saaneet esitykset oppilaskuntamme hallitukselle. POFin kokoukseen vietyjä ideoita olivat roskaamisen ja lasipullojen rikkomisen kuriin saaminen, lemmikkipaikan perustaminen, jääkiekko- tai sähkökaukalo, ilmainen välipala pitkinä koulupäivinä sekä luontopolun perustaminen Kuivasrannan ja normaalikoulun väliselle alueelle. Kaupunkikokouksessa käsiteltiin alueryhmistä tulleita ehdotuksia, ja kokouksessa päätökset teki 35-jäseninen edustajisto, joka muodostui kaikkien vaikuttajaryhmien jäsenistä. Jälleen kerran kaupunkikokousta seurasi suuri erikikäisistä oppilaista ja kutsuvieraista muodostunut yleisö. Kaupunkikokouksen tapahtumiin ja siellä tehtyihin päätöksiin voi tutustua osoitteessa <http://www.ouka.fi/oulu/nuoret/kaupunkikokous>.

Normaalikoulujen kaikkien kouluasteiden oppilaskuntien vuosittainen tapaaminen on jo perinteeksi muodostunut verkostoitumismuotomme. Tänä vuonna tapaaminen järjestettiin maaliskuun 20.–21. päivinä Joensuun normaalikoululla, jossa oppilaat pohtivat koululaisten vaikuttamismahdollisuuksia omiin asioihinsa. Oppilaat pääsivät myös harrastamaan monipuolista liikuntaa Kuntokeitaassa. Tämä oppilasedustajiemme matka oli historiallinen, sillä nyt mukana oli myös Koskelan koulun oppilasedustus ohjaajineen.

Myös Oulun kaupungin ja ympäristökuntien kanssa on tehty yhteistyötä. Kerkko Konola ja Tuomas Hopia osallistuivat maaliskuussa AVIn eli aluehallintoviraston järjestämään oppilaskuntapäivään Oulussa. Tilaisuuden teemoina olivat oppilaskunta-toiminta, demokratiakasvatus ja oppilaiden osallisuus. Opetustoimen ylitarkastaja Hanna-Mari Sarlin esitteli muun muassa opetussuunnitelmauudistuksen ja lakimuutoksen vaikutusta tulevaisuuden oppilaskuntatyöhön. Ryhmissä pohdittiin alustusten pohjalta esimerkiksi hyvän oppilaskuntatyön, onnistuneen oppilaskunnan hallituksen valinnan sekä toimivan kokouksen piirteitä. Kestävän kehityksen näkökulma oli myös mukana, kun suunniteltiin oppilaskuntien mahdollisuuksia esimerkiksi lähiympäristöönsä liittyvissä asioissa. Tähän haasteeseen liittyen tarjoaa hyvän mahdollisuuden yhteistyö Koti

ja koulu -yhdistyksen kanssa. Oppilaskunnallemme ja em. yhdistykselle myönnettiin Oulun alueen lähidemokratiatoimikunnalta 200 euroa alueellista toimintarahaa kierrätys- ja kirpputoritapahtuman järjestämiseen sekä kestävän kehityksen ja oppilaiden osallisuuden tukemiseen. Tavoitteena on järjestää tämä kotien ja koulun yhteistyötä edistävä tapahtuma syyslukukaudella 2014.

Lukuvuoden aikana oppilaskunta järjesti monipuolista toimintaa. Vakiintunut käytäntö oli toiveruokapäivien järjestäminen lapsenoikeuksien päivänä marraskuussa sekä norssipäivänä toukuussa. Halloweenia ja vappua juhlistettiin naamiaisasuilla. Joulukuussa pukeuduttiin tonttulakkeihin ja jokainen luokka sai oppilaskunnan kettukarkit joulupukin ja -muorin vierailun yhteydessä. Myös ystävänpäivänä hassuteltiin pukeutumisen suhteen suosimalla punaista ja pinkkiä. Oppilaskuntablogia hyödynnettiin kaupunkikokous- ja toiveruokaänessä.

Tämän lukuvuoden Unicef-kävelyssä oppilaskunta haastoi koulun väen kävelemään vähintään viisi kierrosta ja tällä tavoin tukemaan tärkeää Unicefin työtä. Kaikki viisi kierrosta kävelleet osallistuivat oppilaskunnan hankkimien kehitysmaita tukevien tuotteiden arvontaan. Lisäksi oppilaskunta teki myös oman lahjoituksen Unicefille kävelyn tuottoon lisättäväksi. Kävelypalkinnot arvottiin onnekkaille ahkerille kävelijöille tilaisuudessa, jossa myös ”lahjasekit” luovutettiin Unicefin edustajalle, lida Pyylle. Hän kertoi Unicefin ajankohtaisia kuulumisia ja toi videoterveiset hyväntahdonlähettiläältä, Axl Smithiltä.

Oppilaskunnan edustajat neuvottelivat heitä koskevista asioista myös rehtorin ja opettajien kanssa. Oppilaat ovat tehneet kouluun liittyviä pieniä korjausehdotuksia mm. WC-oviin, juomapisteisiin sekä myös leikkivälineisiin ja piha-alueisiin liittyen. Toinen paljon oppilaita puhuttanut asia on ollut välipalan ostomahdollisuuden saaminen takaisin koulumme ravintolaan. Tästäkin neuvoteltiin rehtorin ja keittiöhenkilökunnan kanssa. Oppilaskunnan edustajilta pyydettiin myös mielipiteitä, toimenpiteitä ja lausuntoja heitä koskevista asioista. Tammikuussa oppilaskunnan puheenjohtajisto, Kerkko Konola ja Tuomas Hopia, osallistuivat koulullamme yliopiston rehtori Lauri Lajusen vierailuun.

Oman koulumme oppilaskuntatoiminnan kehityskohteena on tulevina vuosina norssivaltuusto ja -hallitus ja näiden toiminnan vakiinnuttaminen. Syyskuussa pidetyssä yläkoulun ja alakoulun oppi-

Helmi, Riitu, Kerkko, Topias, Erian, Mio, Robert ja Tuomas luovuttamassa Unicef-kävelyn tuottoa Unicefin edustaja Iida Pyyllle. Kuva Reijo Väisänen.

laskuntien hallitusten yhteisessä kokouksessa otettiin tavoitteeksi yhteistyön aloittaminen Koskelan koulun oppilaskunnan kanssa. Päätettiin aloittaa norssivaltuuston ja -hallituksen perustamisen suunnittelu. Syyslukukaudella asiasta tehtiin esitys johdettavalle rehtorille. Neuvottelun tuloksena päädyttiin norssivaltuuston ja -hallituksen perustamiseen yhteistyössä kaikkien koulumme yksiköiden kanssa. Ensimmäisen kokouksensa tämä uusi osallisuutta edistävä toimijaryhmä piti toukokuussa.

Perusasteen vuosiluokkien 0–6 oppilaskunta kiittää koko koulun väkeä, vanhempia ja muita yhteistyötahoja tämän lukuvuoden yhteistyöstä ja toivottaa menestystä kaikille kuutosluokkalaisille tuleviin kouluvuosiin!

Raija Kärkkäinen

Vuosiluokkien 0–6 oppilaskunnan ohjaaja

Lähteet:

- <http://217.71.145.20/TRIPviewer/show.asp?tunniste=HE+66/2013&base=erhe&palvelin=www.eduskunta.fi&f=WORD> (haettu 27.4.2014)
- <http://www.nuorisokanuuna.fi/article/oppilaidenosallisuudesta-koulussa> (haettu 27.4.2014)

Yhdessä hyvinvoivaan kouluun

”Yhdessä hyvinvoivaan kouluun” on ollut Linnanmaan alakoulun lukuvuositema 2013–2014. Hyvinvoivan koulun ominaisuuksia pohdittiin loka-kuun alussa henkilökunnan keskustelukokouksessa. Samalla todettiin teeman sopivan hyvin koulumme yleisiin pedagogisiin linjauksiin ja tavoitteisiin Unesco-kouluna. Niinpä päätettiin sitoutua koko työyhteisönä teeman toteuttamiseen lukuvuonna 2013–2014 sisällyttämällä sen mukaista toimintaa niin opetukseen kuin muuhunkin koulun toimintaan.

Opetussuunnitelma 2016 -uudistukseen valmistautumisessa järjestettiin vanhempainilta 11.11.2013. Vanhempainilla teemaksi valittiin ”Millainen on hyvä koulu kaikille – oppilaille, huoltajille, opettajille ja opiskelijoille”. Tilaisuudessa alusti emeritaprofessori Rauni Räsänen, ja sen jälkeen käytiin etukäteen laadittujen kysymyksien pohjalta solutaitain keskustelut. Keskusteluista laadittiin muistiot, jotka kytkettiin koulun arvoperustan selkiyttämiseen. Koulun tason OPS-koordinaatioryhmästä Jaana Anttonen ja Mervi Kempainen kokosivat vastaukset ja laativat päätelmät käyttäen luokittelussa opetussuunnitelman luonnostekstien toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavia periaatteita. Päätelmät lähetettiin johdantotekstin kanssa myös kaikille

huoltajille tiedoksi. Lisäksi vanhempainilla koostettiin esiteltiin koulun omalle väelle. Koottua aineistoa hyödynnetään OPS-työssä ensi vuonna.

Henkilökunnan työhyvinvointia kartoitettiin koulun omalla kyselyllä keväällä 2014. Asiaa valmisteltiin apulaisrehtorin johdolla koulun suunnitteluryhmässä. Kysely toteutettiin 17.3. ja tulokset esiteltiin henkilökunnalle 16.4. järjestetyssä työhyvinvointi-iltapäivässä. Tulosten pohjalta keskusteltiin pienryhmissä. Suunnitteluryhmä jatkoi asian työstämistä ja asiaa käsiteltiin henkilökunnan kanssa uudelleen toukokuussa seuraavan lukuvuoden suunnitteluiltaapäivänä. Erityinen vastuu työhyvinvointiasian hoitamisesta suunnitteluryhmässä on ollut Eero Hietapelolla ja Mervi Kempaisella.

Yhdessä hyvinvoivaan kouluun -teemaa toteutettiin monin tavoin myös opettajakoulutuksen syksyisellä 60-vuotisjuhla viikolla. Teema oli lukuvuoden aikana mukana useissa koulun solujen ja yksittäisten luokkien tai kummiluokkien tapahtumissa ja toiminnassa.

Mervi Kempainen

Seikkailu Revontulten maassa

On talviö,
on ihana värivyö.
Näen tunteita,
näen kiiltävän hangen.
Mitä ne ovat, jotka taivaalla loistaa?
Viivi, 4–5-luokka

Syyslukukauden loppupuolella Linnanmaan alakoulussa järjestettiin revontuliaiheinen teema. Teeman järjestelyihin osallistuivat Äppö-solun oppilaat (1b, 1–2, 2a ja 2b), opettajajarjoittelijat (Outi Huttunen, Minna Korkiakoski, Anniina Manninen, Emma Myllymäki, Piia Nelimarkka, Essi Olkkonen, Mari Pyykkönen ja Tiia Säily) sekä opettajat (Sanna Kaijalainen, Raija Kärkkäinen, Johanna Stevenson ja Outi Tiainen). Toteutusta ideoitiin ja suunniteltiin opiskelijoiden ohjaustuokioiden aikana sekä jonkin verran myös Unesco- ja kirjastotyöryhmissä.

Aiheeseen perehtyminen alkoi koulun kirjastos-

sa järjestetyillä *Revontulten aikaan* -teemaviikoilla. Kukin luokka sai perehtyä eri puolilla maailmaa syntyneisiin, revontulia käsitteleviin tarinoihin, uskomuksiin ja myytteihin. Lapset tutustuivat suomalaisen ja saamelaisen mytologian tulikettuun ja Leviatan-valaaseen, skandinaavisen mytologian valkyrioihin, lohikäärmeisiin, iloisein tanssijoihin, telmijöihin, soitukulkueisiin, intiaanien taivaallisiin pallopeleihin ja moniin muihin uskomuksiin. Myös tieteellisiä selityksiä käsiteltiin. Oppaina tapahtumassa toimivat Lapin samaani (Anja Lindh) sekä Korvatunturin tontut (opettajajarjoittelijat sekä kouluavustajat Assi Alatalo ja Anni Päckilä).

Esityksen jälkeen jakaannuttiin kahdelle toimintapisteelle. Luovan kirjoittamisen pisteellä kirjoitettiin oma revontulitarina, -runo tai -myytti. Inspiraation lähteenä käytettiin Ruka-tontun (Essi Olkkonen) valmistamaa kuvataideteosta. Taidepisteellä tehtiin koristeita revontulijoulujuhlaa

Luovan kirjoittamisen pisteellä kuunneltiin tarkasti tontun ohjeita.

varten. Materiaaleiksi oppilaita pyydettiin tuomaan kotoaan tyhjiä kahvipusseja ja metallituikkuja. Oppilaat leikkasivat pussit nauhoiksi ja kiinnittivät ne värikkäiksi revontuliksi maalattuihin puunoksiin. Metallituikusta valmistettiin solun luokissa tähtiä ja juhlan näytelmän lavasteisiin suuri pyrstötähti.

Teema huipentui joulujuhlaan, jossa esitettiin *Revontulten maa* -näytelmä. Näytelmän käsikirjoituksessa hyödynnettiin muun muassa Sakari Topeliuksen *Sampo Lappalainen* -klassikkokirjaa sekä Eevamaria Halttusen *Petra ja revontulet* -teosta. Näytelmässä mummonsa (Raija Haapalahti) kanssa revontulia ihaileva Petra-tyttö (Milla Kotajärvi, 2b) joutui unessaan Lapinmaahan, jossa hän tapasi uuden ystävän, Niklaksen (Tomi Ojala, 1–2). Lapset lähtivät etsimään yhdessä Niklaksen suvun suojelelääntä Tulikko-kettua (Ronja Heikkinen, 2a), joka oli eksynyt etsiessään ystäviään. Matkalla tavattiin Sampo Lappalainen (Asseri Mäenpää, 2b), metsäneläimiä ja monenlaisia satuhahmoja, jotka kaikki olivat matkalla Rastegaissa-tunturiin suureen auringonjuhlaan. Oli liikkeellä huhu, että tunturien kuningas Hiisi (opiskelija Jere Ronkainen) on aikonut sammuttaa auringon, revontulet ja kaikki valot maailmasta.

Loppujen loppuksi hyvyys ja valo voittivat pahuuden ja pimeyden. Yhdessä saatiin estettyä tuntureitten kuninkaan kavalat juonittelut. Revontulten maa, taivaan valot sekä revontulet pelastuivat, ja voimme

ihailla niitä jatkossakin.

"Kauheaa, jos maailmasta tulee kylmä ja pimeä paikka ikiajoiksi. Miten käy kukkien, puiden, lintujen, eläinten ja ihmisten? Haluan olla mukana kukistamassa ilkeän tuntureitten kuninkaan suunnitelmat. Pelastetaan taivaan valot! Pelastetaan revontulten maa!" (Milla Kotajärvi alias Petra, Revontulten maa-näytelmässä.)

Raija Kärkkäinen, Anja Lindh, Sanna Kaijalainen, Johanna Stevenson ja Outi Tiainen

Unesco-päivänä tuunattiin T-paitoja

Yhdessä tekemään -yhteistyöprojekti aloitettiin Pohjois-Suomen Unesco-kouluissa (Polaris-hankkeen kouluissa) samanaikaisesti toteutettavalla Unesco-teemapäivällä syyslukukauden alussa 5.9.2013. Päivän teemoina olivat kestävä kehitys, kierrätys, kansainvälisyys, erilaisuudesta ja moninaisuudesta iloitseminen sekä osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen. Oppilaat toivat kotoaan jo käytössä olleen T-paidan. Lisäksi jokainen sai halutessaan tuoda omia tuunaustarvikkeita, esimerkiksi nappeja, nauhoja, niittejä, kimalteita, tekstiilikyniä ja muuta tarkoitukseen soveltuvaa, jolla voi muokata vanhasta uutta. Seuraavana päivänä oppilaat pukeutuivat tuunaamiinsa paitoihin.

Kukin luokka valitsi teemaa parhaiten kuvaavan paidan loppukilpailuun. Loppukilpailuun valitut paidat valokuvattiin ja kuvat lähetettiin Pohjois-Suomen Unesco-koulujen yhteiseen kilpailuun, jossa oli mukana oppilaita esikoululaisista lukiolaisiin. Koulujen oppilaat saivat äänestää Internetissä omaa suosikkipaitaansa, joista kolme eniten ääniä saanutta paitaa palkittiin. Koulumme 2b-luokan oppilaan Eeva-Liisa Kaikkosen tuunaama paita oli yksi loppukilpailussa palkituista tuotoksista.

Oppilaskunnan hallitus järjesti koulumme kirjastossa syys-lokakuun aikana paidoista näyttelyn. Hallitus palkitsi kolme paidallaan eniten ääniä saanutta oppilasta, jotka olivat Nea Niskala (3ab), Kaisla Vir-

ta (5b) sekä Topias Tervahauta (6c). Myös jokainen koulumme oppilas sai äänestää suosikkipaitaansa oman koulun loppukilpailussa. Koko koulun suosikkipaidan palkinnon sai 6c-luokan Topias Tervahauta. Lisäksi 1b-luokka sai kunniamaininnan XXXL-kokoisien T-paidan tuunaamisesta.

T-paitatuunaus 5.9.2013

Torstaina me tuunamme paidat eri ainesosilla. Me teemme vanhasta uutta koristelemalla ja mielikuvituksella. Osa oppilaista aikoo käyttää kukkia. Me teimme luonnokset T-paidoista. Tuunauksen aihe on Yhdessä. Yhdessä on kiva tehdä asioita ja myös tuunata.

Minä tuunasin paitani ystävyydellä ja ilolla. Tein kaksi koira, niiden tassuissa on kulkuset. Liimasin nappeja sekä ompelin paitaan kiinni kankaan. Paita on valkoinen ja aikuisten kokoa. Kun puen paidan päälle, näytän ihan hassulta. Paidat arvotaan ja yksi paidoista pääsee näyttelyyn. Meidän luokan Eeva-Liisa voitti ja minun mielestä se ei ollut epärealua. Oli hauska tehdä yhdessä. Milla ja minä oltiin kauhean kauan valitsemassa kaikenlaista. Sain Millalta nappeja. Sitten vielä löysin ihanan enkelin, jonka minä liimasin paitaani. Laitoin paitaani viisi nappia.

2b-luokka ja Elina Junttila

Aforismeja lapsen oikeuksista

Yhdistyneiden kansakuntien lapsen oikeuksien yleissopimus on tehty turvaamaan lapsen tarpeita ja etua. Sopimus koskee jokaista alle 18-vuotiaasta. Lapsen oikeuksien yleissopimus hyväksyttiin YK:n yleiskokouksessa vuonna 1989. Melkein kaikki maailman maat ovat hyväksyneet tämän sopimuksen. Suomi liittyi siihen vuonna 1991. Sopimus velvoittaa valtiota, kuntia, lasten vanhempia ja muita aikuisia. Koululla on erityisen tärkeä rooli tässä asiassa. Lapsen oikeudet ovat aikuisten velvollisuuksia.

Lapsen oikeuksien päivänä alakoulussa kirjoitettiin aforismeja. Oppilaat tutustuivat lapsen oikeuksiin ja kirjoittivat niihin liittyviä omia ajatelmiaan ja mielelmiään. Samaa teemaa käsiteltiin myös 22.11.2013 pidetyssä päivänavauksessa. Aforismit

laitetaan Pohjois-Suomen Unesco-koulujen Wikispace-sivustolle ja niistä on tarkoitus koota yhteinen antologia.

Seuraavista oppilaiden kirjoittamista aforismeista käy ilmi, mitä asioita lapset pitävät tärkeinä.

”Minulla on oikeus harrastaa. Minulla on oikeus lenkkeillä. Minulla on oikeus oppia. Minulla on oikeus elää.” Maija, 0–2

”Lapset voi leikkiä. Lapset voi syödä riisiä. Lapset voi syödä karkkia ja jäätelöä.” Bahaa, 0–2

”Kaikki ei käy koulua, vaan niitten pitää vaan siivota.” Hanna, 0–2

”Jokaisella lapsella on oikeus hyvään elämään. Minulla on oikeus syödä.” Mio, 0–2

"Lapsella on oikeus pitää hauskaa. Lapsella on oikeus harrastaa." Luukas, 0–2

"Minulla on oikeus olla oma itseni." Teppo, 0–2

"Haluan oppia kirjoittamaan. Haluan oppia tekemään salaattia. Haluan oppia kattamaan pöydän." Taika, 1–2

"Mää oon mejjän luokassa nuorin. Kuitenkin mää oon ekaluokkalainen, vaikka joku vois luulla nollaluokkalaiseksi. Jokaisen oikeus on ellää ommaa taitia." Olli, 1–2

"Kaikilla on oikeus päättää, mitä harrastaa." Jori, 1–2

"Lapsella on oikeus nukkua ja leikkiä kynillä ja kumilla. Ja saavat leikkiä lankakerillä, vaikka se maksaisi paljon. Lapset saavat syödä lauantaisin karkkia." Linnea, 1–2

"Minulla on oikeus pelata ja nukkua, mennä ulos ja leikkiä, mennä ulos vanhempien kanssa ja ostaa, mitä haluan. Ja aikuisillakin on oikeus! Kukaan ei ole tyhmä." Ali, 1–2

"Minä haluan elää tärkeänä ihmisenä." Emmi, 1a

"Puut kasvavat. Puu tarvitsee vettä, multaa, aurinkoa." Emma, 1a

"Samassa paikassa mutta eri aikaan." Elias, 1a

"Yhdessä olo ja rakkaus tärkeää." Ella, 1a

"Minä olen ihminen ja elän." Anton, 1a

"Ystävyys on tärkeää että saa kivasti elää." Riitu, 1a

"Lapselle on hyvä, että on perhe, joka pitää hyvää huolta." Hugo, 2b

"Lapselle on tärkeää oma perhe koska jos lapsella ei ole vanhempia, niin sitten ei ole lasta." Laura, 2b

"Lapselle on tärkeää perhe ja sukukin. Jos äiti joutuu sairaalaan, sitten suku voi hoitaa." Juuso, 2b

"Minä saan auttaa toista." Pinja, 2b

"Minä saan pitää hauskaa." Asseri, 2b

"Minulla on oikeus leikkiä ja levätä." Sini, 2b

"Minä saan olla oma itseni. Minä saan käydä paikoissa." Ville, 2b

"Minä saan syödä hyviä hedelmiä, parempia kuin isäni pienenä." Matias, 2b

"Minä saan joka päivä leipää." Roope, 2b

"Lapselle on tärkeää, että on kavereita, ruokaa, rahaa ja lapset saavat pelejä." Miikka, 2b

"Minulla on oikeus syödä riittävästi, nukkua joka yö ja käydä koulua." Lasya, 2b

"Minulla on oikeus syödä, nukkua, olla kaveri, leikkiä ja asua tässä maapallossa!" Elisabet, 2b

"Minulla on oikeus ystäviin, turvalliseen kotiin ja hyvään ruokaan." Maiju, 3ab

"Lapsi saa leikkiä. Lapsi saa olla kavereiden kanssa. Lapsi saa olla hyvä kaveri. Lapsi saa käydä koulussa. Lapsi saa oppia. Lapsi saa syödä." Enni, 3ab

"Lapsella on oikeus olla kavereiden kanssa." Antti, 3ab

"Lapsena oleminen on leikkimistä. Lapsena oleminen on hauskaa, koska ei tarvi tehdä töitä." Lephong, 3ab

"Lasten tarkoitus on leikkiä, nukkua, syödä, itkeä ja kaikkea muuta!" Elina, 3ab

"Minulla on oikeus levätä. Minulla on oikeus juoda puhdasta vettä. Minulla on oikeus leikkiä. Minulla on oikeus puuttua kiusaamiseen. Minulla on oikeus unelmoida. Lapsella on oikeus elää." Anni, 3ab

"Lapsilla on oikeus, koska kaikilla pitää olla oikeutta. Pitää saada puhevuoro. Lapsella on oikeus leikkiä." Aaranie, 3ab

"Lapsella on oikeus, koska jos ei ole oikeuksia, niin ei saisi opiskella eikä muutakaan." Anniina, 3ab

"Minulla on oikeus olla ihminen." Otto, 3ab

"Kaikilla lapsilla on oikeus turvalliseen ja hyvään elämään." Ella, 6a

"Kaikki ovat tasa-arvoisia, kaikilla on oikeus huolenpitoon. Kaikilla on oikeus terveyteen ja rakkautteen." Pinja, 6a

"Kaikilla lapsilla on oikeudet. Lapset + oikeudet = lapsen oikeudet. Kaikki lapset ansaitsevat olla onnellisia." Sohvi, 6a

"Emme tiedä mitä se on, mutta silti käymme koulua." Jere, 6a

"Minulla on oikeus hyvään ammattiin, vaikken haluaisi töihin." Veera, 6a

"Lapsen oikeuksia on melkein yhtä monta, kuin liikenteessä sääntöjä." Verner, 6a

"Lapsella on oikeus elää vapaata ja rauhallista elämää." Kerkko, 6a

"Lapsella on oikeus olla lapsi." Sasha, 6a

"Lapsella on oikeus elää lapsen elämää eikä käydä töissä." Vilma, 6b

"Lapsella on oikeus pitää vapaapäiviä." Topias, 6c

Menestystä filosofian päivän esseetapahtumassa

Koulumme osallistui jälleen Suomen Unesco-kouluverkko ja Filosofian ja elämäntutkimustiedon opettajat FETO ry:n järjestämään perinteiseen filosofian päivän esseenkirjoitustapahtumaan. Peruskoulun kirjoitusaiheet olivat:

1. Epäily on ensimmäinen askel totuuteen. Joka ei kysele ei voi olla varma mistään. Joka ei epäile ei saa selville mitään. (Denis Diderot, Ensyklopedia 1765)
2. Ihminen on kaiken mitta. Mitä ei ole olemassa ihmiselle, ei ole olemassa ollenkaan. (Potagoras n. 450 eaa.)
3. Joka luopuu vapaudestaan saadaksesen turvallisuutta, ei ansaitse vapautta eikä turvallisuutta. (Benjamin Franklin 17.2.1775).

Esseetapahtumaan osallistuivat 1a, 4–5-, 5a-, 6a-, 6b- ja 6c-luokat. Oppilaat kirjoittivat kaikista aiheista. Valtakunnallisessa kilpailussa koulustamme palkittiin Noora Halla-aho 1a-luokalta 1–3-luokkien sarjassa, Riina Kangas 6b-luokalta 4–6-luokkien sarjassa sekä Henna Leinonen ja Elina Sutinen 6b-luokalta 4–6-luokkien ryhmätyösarjassa.

Noora, Riina, Henna ja Elina sekä lehtori Pekka Tokola osallistuivat Unescon kansainvälisenä filosofian päivänä 21.11.2013 Helsingin yliopistossa järjestettyyn seminaariin, jossa palkittiin esseetapahtuman voittajat.

Palkitut esseet ovat seuraavat.

Ihminen on kaiken mitta

Ihmisen pitää huolehtia luonnosta, joista, eläimistä ja kasveista
ihminen ei ole kaiken mitta
ihminen on riippuvainen luonnosta
ihmisen pitää huolehtia myös ilmastosta.

Noora Halla-aho, 1a

Ihminen on kaiken mitta. Mitä ei ole olemassa ihmiselle, ei ole olemassa ollenkaan

Mielestäni maailmassa on paljon asioita, joita voi miettiä monesta eri näkökulmasta ja tämä on yksi niistä. Lausahdus kuvaa hyvin ihmisten mielikuvaa elämästä ”Ihminen on kaiken mitta. Mitä ei ole olemassa ihmiselle, ei ole olemassa ollenkaan”. Totta kai se on suurimmaksi osaksi totta, mutta mielestäni on myös paljon asioita, joita ihminen ei ole keksinyt tai ei osaa vain hyödyntää. Kristinusko ja siihen liittyvät

uskomukset kertovat, että jumala loi maan ja ihmiset ja että jumala on asettanut ihmisille rajat, joita pitäisi totella, jotta maailma pysyisi hyvänä. Onko olemassa mitään mikä on tarkoitettu esimerkiksi pelkästään eläimille?

Mielestäni ihmiset ovat ottaneet hyvinkin paljon mallia juurikin eläinten elämästä. Varsinkin rajaluontoisuus on tarttunut vahvasti ihmisiin. Mielestäni lausahduksen voi ajatella hyvinkin monipuolisesti. Tietääkseni lausahdus on hyvinkin vanha (n. 450 eaa.), jolloin ihminen ei ollut vielä läheskään yhtä tietoinen maailmasta ympärillään kuin se on nyt. Kyseisen vuoden jälkeen on tietysti keksitty, kehitelty ja oivallettu lukemattomia eri asioita, teknologiasta puhekieliin.

Maailma on muuttunut niin paljon, joten uskon että tämän lausahduksen on ollut pakko muuttua mukana. Voiko olla myös asioita, jotka eivät ole tarkoitettu ihmisille, mutta jotka me silti olemme ottaneet käyttöön? Ja päin vastoin, myös asioita jotka ovat tarkoitettu meille, mutta joita emme ole vielä osanneet tai huomanneet ottaa käyttöön?

Riina Kangas, 6b

Epäily on ensimmäinen askel totuuteen. Joka ei kysele ei voi olla varma mistään. Joka ei epäile ei saa selville mitään.

Oli kerran mies, joka oli ulkomailla. Hän ei ollut ikinä käynyt siellä paikassa, jossa hän oli. Kaupunki, jossa hän vietti aikaa, oli tosi iso. Eräänä päivänä hän kuitenkin eksyi eikä ollut ollenkaan varma missä oli. Hän ei kysynyt apua vaan yritti itse löytää tien takaisin yöpymispaikkaansa. Hän ei löytänyt sinne yksin vaan päätti kuitenkin kysyä apua ohikulkijalta. Hän osasi auttaa miestä, sillä hän oli itsekin menossa kyseiseen paikkaan. ”Joka ei kysele ei voi olla varma mistään”.

Olin kerran käymässä kaupassa ja päädyin ostamaan suklaata. Menin kotiin ja jätin suklaan pöydälle. Päätin lähteä ulos hetkeksi, sillä tarvitsin raitista ilmaa. Siinä välin joku oli käynyt syömässä suklaani. Epäilin heti isoveljeäni, sillä se olisi hänen tapaistaan. Menin suoraan kysymään häneltä asiaa. Hän sanoi, ettei hän ollut tehnyt sitä, mutta olin sitä mieltä, että hän valehteli. Sain kuitenkin tietää, että pikkusiskoni oli syyllinen. Annoin hänelle

kuitenkin anteeksi, sillä se oli pelkkää suklaata. Samalla tajusin, että epäily on ensimmäinen askel totuuteen. Epäilemällä pääsin lähemmäs totuutta ja sain asian selväksi. ”Epäily on ensimmäinen askel totuuteen”.

Varmasti jokainen on törmännyt samantyyliiseen tapaukseen kuin edellä mainittuihin tarinoin. Varsinkin viimeiseen esimerkkitarina, sillä se on aika normaalia arkipäivää.

”Epäily on ensimmäinen askel totuuteen. Joka ei kysele ei voi olla varma mistään. Joka ei epäile ei saa selville mitään.” Meidän mielestämme tämä toteamus on totta. Kun epäilee ja kyselee asioista, pääsee ikään kuin askeleen lähemmäs totuutta ja tietää enemmän. Ja jos vaikka matematiikan tunti olisi meneillään, etkä ymmärtäisi jotain asiaa, et tulisiakaan ymmärtämään, ellet kysyisi apua opettajalta tai kaverilta.

Ensin meillä oli vaikeuksia tajuta tämä lause

Paikoille, valmiina, hep!

Aurinkoa riitti syyslomaan asti, ja ulkoliikunta-kauden yleisurheilu-, jalkapalloilu- ja suunnistusjaksot pystyttiin poikkeuksetta toteuttamaan hyvissä olosuhteissa.

Perjantaina 13.9.2013 saimme seurata salissa esteettisen nykytanssiteoksen *Tarinoita sydämen muistista*. Teoksesta nähtiin kahden tanssijan ja kahden pyörätuolin versio. Tämä tarinoiden kudelma toi esille liikkeen riemun ja jokaisen ainutlaatuisuuden. Teos pohti samalla, mitä on vapaus. Koreografina ja tanssijana nähtiin Henna Hanhineva ja toisena tanssijana Ulla Kurvinen. Musiikista vastasi opiskelijamme saksofonisti Katariina Alalääkkölä ja puvustuksesta sekä lavastuksesta Heidi Kesti.

Opetushallituksen liikenneturvallisuusviikkoa vietettiin viikolla 37. Viikon erityisteema oli ”Liikenne koskettaa kaikkia – Omin voimin oppimaan”. Oppilaat harjoittelivat koulun pihalle rakennetulla vaativalla radalla monipuolisesti ajotaitojaan. Vanhemmat oppilaat tekivät lisäksi lähiympäristöön pyöräretken, jonka aikana kerrattiin liikennesääntöjä ja harjoiteltiin ryhmässä ajamista. Alkuopetusluokat tutkivat kävellen oman lähiympäristönsä liikenneturvallisuutta.

Oulun koulujen välisiin yleisurheilukisoihin Raatin stadionilla osallistui pieni joukkue. Emilia Ojala (4b) voitti 60 metrin juoksun ja Laura Severin-

kunnolla, mutta kun ajattelimme alussa kirjoittamiemme esimerkkejä, tajusimme tämän lauseen. Joillakin saattaa tulla aivan eri ajatuksia tästä lauseesta kuin meillä, mutta me näemme tämän asian omalla tavallamme. Kuitenkaan jos sanotaan, että epäilemällä pääsee lähemmäs totuutta, ei kannata mielestämme liioitella ja alkaa ennakkoluuloiseksi muita ihmisiä kohtaan.

Tämän aiheen ymmärtäminen on monille vaikeaa, kuten meillekin aluksi. Uskomme, että jokainen voi ymmärtää tämän aiheen, jos jaksaa yrittää. Olemme tajunneet, että esimerkit auttavat yllättävän paljon.

Henna Leinonen ja Elina Sutinen, 6b

kangas (4a) sijoittui pituus kisassa seitsemänneksi. Anssi Ruotsalainen (6a) voitti 60 metrin juoksun ja Joonas Kurvinen (6b) sijoittui samassa lajissa yli 50 juoksijan joukosta sijalle 13. Riina Kangas (6b) tuli neljänneksi 600 metrin juoksussa ja Ella Lempinen (6a) sijoittui sijalle 15 kuulantyyönössä.

Tyttöjen jalkapallojoukkue saavutti kolmannen sijan Heinäpään palloiluhallissa pelatussa turnauksessa. Joukkueen kapteeni Riina ”Rinaldo” Kangas oli voiton sinetti viimeistelemällä joukkueen 12 maalista 11. Pronssipelissä Paulaharjun joukkue kaatui 4–0. Pojatkin pelasivat hienon turnauksen, mutta jäivät niukasti mitalipelien ulkopuolelle.

Koulun tyttöjoukkue kävi pelaamassa Oulun kaupungin koulujen välisen salibandytturnauksen. Joukkue jäi niukasti mitalipelien ulkopuolelle.

Hiihtokausi jäi tänä lukuvuotena väliin lähes kokonaan vähäisen lumimäärän takia. Ensimmäistä kertaa historiassa koulujen väliset hiihtokisat jouduttiin perumaan.

Koulujen välisissä Short Track -luistelukisoissa menestyi erinomaisesti Samppa Äikäs (5a) tulemalla sarjassaan toiseksi. Iivari Piippo (4b) ja Otto Mykrä (4b) pärjäsivät myös mainiosti sijoittumalla yli 50 osallistujan joukosta seitsemänneksi ja yhdeksänneksi. Poikien kaukalopallojoukkue pelasi erinomaisesti jääden yhden maalin päähän jatko-

sarjasta.

Hese-kisaan, jossa viides- ja kuudesluokkalaisten kilpailevat luokkana yleisurheilulajeissa, osallistuvat koulustamme 6a- ja 6b-luokat. Vaikka ihan kärkeen luokat eivät sijoittuneetkaan, oli päivä Ouluhallissa onnistunut. Yksittäiset oppilaat tekivät myös erinomaisia tuloksia.

Uintikisoissa Alex Granat (4a) tuli koulusarjassa hienosti kuudenneksi. Neljännen luokan kilpasarjassa Nea Vähäkuopus (4b) ja Saga Bruun (4–5) sijoittuvat sijoille 13 ja 14.

Kevätjuhla Eurooppa-päivänä jatkui koko kou-

lun liikuntatapahtumana, jonka järjestivät taitoja taidepainotteisen luokanopettajakoulutuksen opiskelijat yhdessä ohjaajansa Niina Loukkolan kanssa. Päivän aikana kierrettiin kuudella eri Euroopan maiden mukaan nimetyillä pisteillä leikkien, pelaten ja suunnistaen.

Oulun ammattikorkeakoulun tanssilynjan opiskelija Anne-Riina Hurskainen opetti talvilomaan asti 4a- ja 6b-luokan oppilaita. Tutuiksi tulivat erityisesti samban askelkuviot.

Auli Halme

Leirikouluja ja opintokäyntejä

Lukuvuoden aikana toteutui jälleen useita leirikouluja. Kuudesluokkalaisten Pallas–Hetta-vaellusleirikoulu järjestettiin 20.–25.8. 2013. Vaelluksen aikana tarkasteltiin Lapin tuntureiden eläin- ja kasvimailmaa sekä saamelaiskulttuurin eri osa-alueita. Lisäksi tutustuttiin Hetan ja Pallaksen luontokeskusiin. Ohjaajina oli Pekka Tokola ja oppilaiden vanhempia.

Värikkään ruskan aikaan 17.–18.9.2013 viidesluokkalaisten vaelsivat Korouoman kanjonin läpi Posiolla. Vaellus komeassa rotkolaaksossa ja upealla luonnonsuojelualueella tarjosi erinomaiset mahdollisuudet luonnon tarkkailuun ja mukavaan yhdessäoloon. Vaelluspäivien välissä yövyttiin Lapiosalmen leirikeskuksesta. Vaellukseen osallistuivat lähes kaikki koulumme viidesluokkalaisten ohjaajinaan Vuokko Kangas, Pekka Tokola sekä opetusharjoittelijat.

3ab- ja 3c-luokan lumileirikoulu toteutui 18.–19.3.2014 Virpiniemessä poikkeuksellisesti lumettomassa ympäristössä. Opiskelijat Kaisa Ahola, Maria Alikoski, Santeri Hilli, Martti Kallio sekä Timo Rautio järjestivät olympiavuoden hengessä varaolympialaiset oppilaille. Lumettomuus ei ollut este joukkuehiihdolle, tekniikka- ja ampumahiihdolle eikä muille kikkailulajeille. Leirikoulun keskeinen tavoite vastuulliseen yhteistoiminnallisuuteen kasvaminen toteutui olympiahengessä. Olympialaisten lisäksi leikittiin, pelattiin ja tutkittiin luontoa. Ohjelmaan kuului myös perinteinen makkaranpaisto leirinuo- tiolla, ja saivatpa oppilaat perehtyä lätnpaiston heittotekniikan salaisuuksiin. Rohkeimmat uskaltavat vielä illan taittuessa yöksi Pekka-opettajan

vetämälle MoonWalk-retkelle tutustumaan paikalliseen pöllöelämään. Leirikoulun ohjaajina toimivat Aila Hartikainen, Auli Siitonen, Aleks Tanner ja Pekka Tokola sekä opetusharjoittelijat.

4a- ja 4b-luokan kevätleirikoulu pidettiin 12.–14.5.2014 Oulun yliopiston Oulangan tutkimus- asemalla. Leirikoulun tavoitteena oli muun muassa totuttautua yhdessäoloon uudenlaisessa oppimis- ympäristössä, tutkia keväistä Koillismaan luontoa sekä tarkastella ihmisen vaikutuksia ympäristöönsä. Erilaisten kokeiden ja havaintojen lisäksi tehtiin patikkaretkiä Kiutakönkälle ja Jyrävän putouksille. Vä- lillä paistettiin makkaraa, pelattiin, leikittiin, luettiin ja nautittiin yhdessäolosta. Lisäksi tutustuttiin Oulangan kansallispuiston opastuskeskukseen. Paluu- matkalla vierailtiin Ranuan eläinpuistossa, jossa tu- tustuttiin arktisen ja pohjoisen alueen eläimistöön. Ohjaajina leirikoulussa olivat Kaisa Marjamaa, Pekka Kivelä ja Pekka Tokola.

4–5-luokan luonto- ja kulttuurileirikoulu to- teutui 16.–18.5.2014. Leirikoulu ulottui Oulujoen ja Oulujärven rannoilta Suomussalmen Hossaan, missä luontokoulua vietettiin kalastuksen, melon- nan, maastoretkien ja ulkoleikkien parissa. Paljon paikallistietoa saatiin Luontokeskuksesta ja johtaja Ari Juntuselta. Vaellus Värikalliolle tuhansien vuosi- en takaisten historiallisten kalliomaalausten luokse jäi ikimuistoisena osallistujien mieliin. Matkoilla tutustuttiin samalla eri paikkakuntiin Pohjois-Poh- janmaalla ja Kainuussa oppilaiden leirikoulupäivä- kirjaan tekemien linja-autoesitelmien ja -tehtävien muodossa. Maisemat, luonto kasveineen ja eläimi- neen, elinkeinot, kuuluisat henkilöt ja tapahtumat

Suomi-neidon ”vyötäröllä” tulivat tutuiksi. Leirikoulun aikana vierailtiin myös Kuusamon Petoeläinpuistossa, ja oppilailla oli ”takataskukysymyksiä” puiston asukeista Sulo Karjalaiselle. Taivaalkoskella piipahdettiin Jokijärvellä Kalle Pääntalon lapsuudenkodissa Kallioniemessä sekä kirkonkylässä Jalavan Kauppakartanossa vanhanajan tikkunekkujen ja limonaatin ostossa. Pudasjärvellä oli leirikoulun päätöksenä kotimatalla juhlaruokailu. Mukana leirikoulussa oli oppilaiden lisäksi heidän vanhempiaan ja sisarusiaan. Myös isovanhempia vieraili leiripaikassa Jatkonsalmen kämpällä. Ohjaajana ja organisoijana oli lehtori Marjatta Kaikkonen.

Lofoteilla pidettyyn pohjoiskalottileirikouluun 25.–30.5.2014 osallistui suurin osa kuudesluokkalaista. Svolveerissa sijaitsevan Knutmarkan leirikouksen monipuoliseen ohjelmaan kuului muun muassa kalastusta, tunturivaellusta ja jousiammuntaa. Lisäksi oppilaat tutkivat Norjan ja Lofoteiden ainutlaatuisia luontoa, kulttuuria ja historiaa ja pitivät leirikoulutyökirjaa. Toimiminen vieraalla kieli- ja kulttuurialueella oli oppilaille antoisa ja ikimuistoinen kokemus. Vieraan kielen ja valuutan käyttö antaa valmiuksia toimia globaalissa maailmassa. Leirikoulun ohjaajina olivat Pekka Tokola, Vikke Vänskä sekä oppilaiden vanhempia.

Viidesluokkalaisten opintoretkeä Kierikkiin järjestettiin 10.9.2013. Kivikaudenoppaan johdolla tutustuttiin Kierikkikankaan muinaiseen asuinpaikkaan ja Kivikauden kylään, jossa oppilaat saivat kokeilla muinaisjousella ampumista ja tehdä itselleen matkamuiston kivikautisin menetelmin. Lisäksi tutkit-

tiin yhdessä muinaisansojen toimintaa ansapolkukierroksella. Ohjelmaan kuului myös lyhytelokuva ”Aikamatka kivikaudelle”. Kierikki-vierailu kuuluu historian koulukohtaiseen opetussuunnitelmaan. Sen avulla oppilaat saavat elävän kuvan kivikautisen ihmisen elämästä. Opintokäynnin ohjaajina olivat Vikke Vänskä, Marjatta Kaikkonen, Vuokko Kangas, Minna Vastimo ja luokkien opetusharjoittelijat.

Joulua odotellessa 3ab-luokka sai postia itse Joulupukilta. Kirjeessään Joulupukki kutsui oppilaita etsimään joulun suurta salaisuutta. Samalla hän esitti vierailukutsun omaan kotiluolaansa Rovaniemen Santa Parkkiin. Joulukuun 17. päivän vierailu tonttukouluineen ja Joulumuorin piparipajoineen sekä seikkailuratoineen saatteli niin oppilaat kuin opettajatkin joulun tunnelmiin. Ohjaajina opintoretkeillä olivat Aila Hartikainen ja Auli Siitonen.

Toukokuussa 3ab-luokka seikkaili perinteisesti sanataiteen parissa hakien kirjavinkkejä kesälukemistoksi sanataidekoulusta. Lumotut sanat -sanataidetapahtumassa oppilaat saivat tutustua ansioituneen kuvataiteilijan ja kuvittajan Karoliina Pertamon kirjakuviin. Hurmaavan värikäs näyttely esitteli kuvituksillaan kotimaisen lastenkirjallisuuden uutuuksia ja klassikkoja: runoutta, kuvakirjoja, romaaneeja ja tietokirjoja. Kujeileva karkumatka ja Kirjava sanataidepaja antoivat uusia eväitä tarinoiden maailmaan. Opintokäynnin ohjaajina toimivat Aila Hartikainen ja Auli Siitonen.

Leirikoulujen ja opintokäyntien ohjaajat

Unelmien koulukuva

Oulu normaalikoulun alakoulun 6a-luokka pääsi unelmien koulukuvaan. Yle TV2 Galaxi halusi valita Suomesta yhdeksän sopivaa kuutosluokkaa tuotantoonsa. Meidän 6a-luokka täytti asetetut vaatimukset ja valittiin tähän projektiin.

Tuloksena ei ollut vain luokkakuvaa, vaan myös mahdollisuus tehdä yhdessä huippuammattilaisten kanssa omaa ohjelmaa valtakunnalliseen levitykseen. Oppilaillamme oli hienoa tutustua ohjelman tekemisen prosessiin, olla osa suurenmoista produktia ja nähdä valmis tuotos televisiosta.

Palautteesta päätellen luokka onnistui tekemään juuri sen, mitä Yle hakikin – hyvää viihdettä suomalaiskoteihin. Samalla jo vahva luokkahenki

lujittui ja rohkeus olla esillä kasvoi.

Koko koulumme sai ansaittua huomiota, ja saimme olla hetken Oulun normaalikoulun elävä käyntikortti Suomeen ja osoittaa kaikille, kuinka meistä on moneksi.

Unelmien koulukuva on realitysarja, jossa seurataan, kuinka kuutosluokkalaisten omasta ideasta syntyy yhteistyöllä ja ammattilaisten avulla huikea valokuva. Ohjelma on nähtävissä kesäkuun 2014 loppuun Yle Areenassa.

Markku Veteläinen

6a-luokan unelmien koulukuva.

3D saapui normaalikouluun

Hollannissa tulostetaan kerrostalo, Sotshissa hiihdettiin tulostetuilla suksilla ja normaalikoulun alakoulussa tulostetaan pilli tai iPad-teline. Kaikille näille on yhteistä uusi mahdollisuus tehdä jotain, mitä ei ole aiemmin tehty. Vaikka kyseessä on jo noin kolmekymmentä vuotta sitten saatu idea, vasta nyt se on mahdollista meille kaikille.

Lehtorit Markku Veteläinen ja Pekka Tokola osallistuivat iTec-projektiin, jossa asetettiin tavoitteeksi tulostaa oma esine. Projektiin osallistuivat ydinryhmänä 6a- ja 6b-luokan oppilaat. Tavoitteeksi ei asetettu vain tulostaa, vaan ajatuksena oli suunnitella, muotoilla ja tuottaa omaa designia – esine, jolla on käyttötarkoitus ja hyvä laatu.

Saimme laitteen käyttöömme huhtikuussa 2014, ja tätä kirjoitettaessa projekti on jo loppuvaiheessaan.

Kiitos yhteistyökumppaneillemme Jarkko Lohilahdelle Maker3D Helsingistä sekä Markku Langille ja Pasi Kurttilalle iTec-hankkeesta.

Markku Veteläinen ja Pekka Tokola

Koulukirjaston kuulumisia

Norssin oma kirjallisuusdiplomi on ollut käytössä 2000-luvun alusta alkaen. Tähän mennessä sadat oppilaat ovat suorittaneet luokkatasonsa diplomin. Innostus kirjallisuuteen ja lukemiseen on jatkunut. Alkuopetuksen, kolmansien ja muutamien ylempienkin luokkien oppilaat ovat käyneet säännöllisesti diplomitunnilla koulun kirjastossa. Oppilaat ovat myös lainanneet pulpettikirjoja luokkiinsa. Etenkin kirjallisuusdiplomiin kuuluvia kirjoja on luttu ahkerasti.

Kirjastotyöryhmä on uudistamassa diplomia. Uusi diplomi on kolmiosainen. Siihen tulee kaunokirjallisuus-, tietokirjallisuus- ja tuotososio. Valinnaisuutta lisätään kaikissa osioissa. Tuotoksissa voi halutessaan hyödyntää mobiililaitteita muun muassa kirjallisuusblogeja ja e-kirjoja kirjoittamalla.

1–2-, 3–4- tai 5–6-luokkien kirjallisuusdiplomin ovat suorittaneet 2.5.2014 mennessä seuraavat oppilaat:

0–2-luokalta Ella Honkanen, Elias Pietilä ja Albert Väyrynen.

1–2-luokalta Saana Kolmonen, Alekski Kropsu, Ossi Niskanen, Tomi Ojala, Luukas Puranen, Taru Puumalainen, Inka Rasinkangas ja Tiila Tikkanen.

2a-luokalta Onni Ahonen, Ronja Heikkinen, Ada Karvonen, Mary-Ann Kayo, Konsta Keskitalo, Miku Lukinmaa, Moona Luoma, Benjamin Mikkonen, Alisha Nissinen, Kalle Ojuva, Minttu Taipale, Senni Tohmola, Henna Vatanen ja Mandi Vuoristo.

2b-luokalta Hugo Anttonen, Elisabet Hopia, Elina Junttila, Matias Jutila, Roope Kaappola, Eeva-Liisa Kaikkonen, Ville Kellokumpu, Lasya Kodukula, Markku Koivumaa, Juho Koppelo, Milla Kotajärvi, Sini Kurki, Erian Latif, Mazin Mahdi, Asseri Mäenpää, Juuso Nissinen, Siri Ohlmeier, Miikka Rautio, Jennina Seppä, Laura Sutinen, Pinja Törmänen ja Joonas Åström.

4a-luokalta Aino Ahlholm, Henna Anttila, Paulina Anttila, Erno Blomster, Tiina Duan, Jessica Einonen, Arttu Eklund, Alex Granat, Tomi Hakanen, Daniel Harmaala, Leevi Huttunen, Joonas Järvelä, Axel Karjalainen, Tomi Kukkonen, Kaisa Mäenpää, Anni-Julia Määttä, Thao Nhi Nguyen, Topias Palovaara, Juliaana Puranen, Matias Schroderus, Anna-Julia Seppä, Laura Severinkangas ja Gabrina Slewa.

4b-luokalta Aino Aikio, Mikael Hallikainen, Tiina Harja, Tiia Hepo-oja, Valtteri Hiitola, Aatu Honkanen, Alina Joensuu, Eemeli Karjalainen, Mattias Koskelo, Emmakreetta Kuusipalo, Matias Mickelsson, Emilia

Ojala, Kasper Ojuva, Atte Orava, Iivari Piippo, Simo Sinisammal, Reeta Sääskilahti, Eemil Tikkanen, Vilja Tyynelä, Ilmari Vallström ja Nea Vähäkuopus.

4–5-luokalta Leevi Ahonen, Saga Bruun, Veera Ronkainen, Huugo-Uljas Saukkonen, Ukko Toivonen ja Edith Väyrynen.

6a-luokalta Basil Chowdhury, Kerkko Konola, Sofia Schroderus ja Veera Väyrynen.

6b-luokalta Tuomas Hopia ja Jan-Erik Kämäräinen.

6c-luokalta Vilma Luoma, Jarkko Makkonen ja Helmi Siekkinen.

Lisäksi seuraavat oppilaat ovat suorittaneet ahkerasti lukeville suunnatun lukumaisterin diplomin: 0–2-luokalta Ella Honkanen ja Albert Väyrynen; 1–2-luokalta Saana Kolmonen, Inka Rasinkangas ja Tiila Tikkanen; 2a-luokalta Ada Karvonen; 2b-luokalta Elisabet Hopia, Elina Junttila, Matias Jutila, Roope Kaappola, Markku Koivumaa, Milla Kotajärvi, Sini Kurki, Erian Latif, Juuso Nissinen ja Siri Ohlmeier; 4a-luokalta Aino Ahlholm, Henna Anttila, Pauliina Anttila, Tiina Duan, Tomi Hakanen, Axel Karjalainen, Kaisa Mäenpää, Thao Nhi Nguyen, Anna-Julia Seppä, Laura Severinkangas ja Gabrina Slewa; 4b-luokalta Aino Aikio, Mikael Hallikainen, Tiina Harja, Alina Joensuu, Mattias Koskelo, Emmakreetta Kuusipalo, Emilia Ojala, Simo Sinisammal, Reeta Sääskilahti, Vilja Tyynelä ja Nea Vähäkuopus; 4–5-luokalta Saga Bruun ja Huugo-Uljas Saukkonen; 6b-luokalta Tuomas Hopia.

Paljon onnea kaikille kirjallisuusdiplomin saajille ja antoisia lukuhetkiä tulevaisuudessa.

Anja Lindh

Kerhotoimintaa

Kuluneena lukuvuonna koulumme kerhoissa on erityisesti liikuttu monipuolisesti ja harjoiteltu käden taitoja. Kaiken kaikkiaan kerhoihin on osallistunut lähes 150 koulumme oppilasta.

Käsityö- ja askartelukerho

Lukuvuonna 2013–2014 Sanna Kaijalaisen vetämään käsityö- ja askartelukerhoon osallistui kaikkiaan 35 innokasta pikkuoppilasta. Kerhoja pyöri kaikkiaan kolme, kaksi syksyllä ja yksi keväällä. Syksyn isoimpana työnä valmistimme porot huopakanakaasta muovipullojen päälle. Porojen tarkoitus oli olla revontuliaiheisessa joulujuhlassa somisteena. Poroista tuli niin hienoja, että myös kevään kerholaiset halusivat valmistaa omansa. Lisäksi syksyn kerhossa askarrettiin jouluaiheisia töitä ja keväällä äitienpäivälahjoja ja -kortteja. Keväällä kokeilimme myös kerhotyön tallentamista iPadille. Kuvien ja videoiden ottaminen oli oppilasta hauskaa, ja he suunnittelivat kohtauksia innokkaasti. Kuvista ja videoista koottiin iMovie-sovelluksella pieni kerhon esittelyvideo.

Tanssikerho

Tanssikerhossa 3.–4.-luokkalaiset tytöt ja pojat koontuivat Anna Hiedan johdolla harjoittelemaan street- ja showtanssin alkeita. Mukana oli 15 tyttöä ja 5 poikaa. Lisäksi kerhossa leikittiin tanssileikkejä ja erikoisuutena käytettiin mm. koripalloja tanssiharjoituksissa. Kerho huipentui keväällä norssipäivänä koko koululle esitettyyn tanssiesitykseen.

Liikuntakerho

Aleksi Tannerin ohjaama liikuntakerho liikutti lähes sataa norssilaista, kun tähän kerhoon ilmoittautui syksyllä yli 80 oppilasta kaikilta alakoulun luokka-asteilta. Kerhot lähtivät pyörimään syyslukukaudella 0.–2.-luokkalaisten kahden kerhon voimin. Kerhoissa palloiltiin, voimisteltiin, leikittiin ja taisteltiin kaupunkitaistelun herruudesta. Viimeiset pikkuoppilaiden kerhokerrat pidettiin tammikuussa. Kolmansien luokkien liikuntakerho alkoi heti 0.–2. luokkien kerhojen päätyttyä ja jatkui hiihtolomaan asti. Kolmosten kerhossa apu-

opettajana toimi 6. luokan oppilas Alioune. Keväällä pelailtiin ja palloiltiin vielä 4.–5. luokkien kerho, jonka kanssa päästiin myös Norssin upealle kentälle pelailemaan aurinkoisissa keleissä.

Reddie Kids

Punaisen Ristin Oulun osaston organisoima Reddie Kids -kerho on tarkoitettu 2.–4.-luokkalaisille oppilaille. Kerho kokoontui koko lukuvuoden ajan tiistai-iltaisain leikkimään, pelaamaan, askartelemaan ja harjoittelemaan ensiaputaitoja. Kerholaiset pääsivät myös puhumaan englantia ja tutustumaan erilaisiin kulttuureihin, sillä kaksi ohjaajista on ulkomailta: Alexandra Venäjältä ja Liping Kiinasta. Kerhoa ovat heidän lisäksi vetäneet Outi Myllymäki ja apuohjaaja Kusti. Kerhossa on käynyt noin kahdeksan lasta viikoittain. Toukokuun loppupuolella kerholaisilla oli mahdollisuus osallistua myös viikonloppuleirille, joka oli avoin muillekin kuin Norssin kerholaisille.

Koonti Kaisu Kangas

Kymmenen tikkua iPadilla -kerho

ITec-kerhossa opiskelimme iPadien eri sovellusten käyttöä. Ensimmäisellä kerhokerralla meidät jaettiin ryhmiin. Meillä oli kaksi tyttöryhmää ja kaksi poikaryhmää. Kerholaisia oli yhteensä 10. Ryhmät olivat tosi kivat, koska oli tyttöryhmät ja poikaryhmät erikseen. Kerhon opettajina olivat Sanna Kaijalainen ja Alekski Tanner.

Toisella kerhokerralla teimme ensin käsittekartan Poppletille. Teimme myös kysymyksiä vanhuksille muistiinpanoihin. Meillä oli käytössä oma blogi, johon Sanna ja Alekski aina kirjasivat kaiken, mitä kerhossa teimme kuvien kanssa. Blogi oli kiva keksintö, koska sieltä pystyi helposti näyttämään kuvia vanhemmille ja sukulaisille, eikä tarvinnut selittää niin pitkälti, mitä teimme.

Kolmannella kerralla oli vierailu Caritas-kodille. Menimme bussilla Caritas-kodille. Bussipysäkillä oli aika pitkä matka kävellä Caritas-kodille. Vanhukset opettivat jokaiselle ryhmälle yhden leikin, jota he olivat leikkineet lapsena. Kuvassimme sen iPadille. Opetimme myös iPadin käyttöä vanhuksille. Kaikki muut mummot paitsi yksi käyttivät iPadeja ensimmäistä kertaa. Vierailu oli mukava, niin kuin mummotkin. Kun kuvaukset ja haastattelut olivat valmiita, lähdimme kävelemään taas pitkää matkaa

bussipysäkille. Pääsimme koululle ja saimme Sufelit.

Neljännellä kerhokerralla aloimme työstämään Caritas-kodilta saamastamme materiaalista omassa ryhmässä virtuaalipeliohjeita mummojen peleistä. Käytimme virtuaalipeliohjeissa iMoviea. Se oli aika monimutkainen sovellus, mutta loppujen lopuksi opimme sujuvasti käyttämään sitä.

Viides kerhokerta oli viimeinen kokoontuminen, ja silloin oli viimeinen kerta tehdä valmiiksi iMoviella virtuaaliohjeet. Emme kuitenkaan saaneet niitä valmiiksi, joten tulimme aika monen välitunnin aikana Sannan luokkaan tekemään niitä loppuun. Pojat olivat vähän laiskoja tekemään peliohjeita välitunneilla, joten Sannan piti patistaa poikia jäämään koulun jälkeen tekemään työt loppuun. Mutta onneksi nekin työt saatiin aikanaan valmiiksi. Kaikkien peliohjeet onnistuivat tosi hyvin, vaikka niissä aika kauan kestikin.

Sitten oli vuorossa ensi-ilta. Ensi-illassa näyttettiin kaikkien työt kerholaisten vanhemmille ja neljälle mummolle, jotka olivat saapuneet Caritas-kodilta ensi-iltaan. Kun virtuaalipeliohjeet oli näyttetty, juotiin mehua ja syötiin pullaa. Ensi-illassa oli tosi mukavaa.

Aamunavauksessa Sanna ja Alekski kertoivat kerhostamme. Meitä haastateltiin ja jokaiselle oli kysymys, johon piti vastata. Sitten meidän työme näytettiin valkokankaalta muille oppilaille ja opettajille. Yhden ryhmän työtä ei kuitenkaan ehditty näyttää, sillä kuoron esitys kesti niin kauan ja meillä oli rajallinen määrä aikaa.

Emilia Ojala, Reeta Säaskilahti, Nea Vähäkuopus, Alina Joensuu ja Emmakreetta Kuusipalo

Kuorotoiminta

Kuoromme on kokoontunut kerran viikossa harjoittelemaan 1–3-äänisiä lauluja koulun päivän-avauksiin, kirkkotilaisuuksiin ja juhliin. Oppilaita on ollut kaikilta luokka-asteilta 1–6. Useat kuorolaiset ovat toimineet myös reippaina solisteina lauluissa.

Lukuvuoden päätapahtuma oli varmastikin Koskelan norssin vihkiäisjuhla. Yhteisiä kuorokappaleita harjoiteltiin ahkerasti yhteistyössä Koskelan koulun ja yläkoulun opettajien kanssa sekä

täällä omassa koulussamme että Koskelan koululla. Yli sadan oppilaan kuoroesitykset säestyksineen (harmonista iPadiin...) jäivät mieleemme mahtavina kokemuksina!

Laulu ja soitto yhdistivät kaikki Norssin toimipisteet esiintyessämme juhlassa upeissa uusissa kuoropaidoissamme. Toivottavasti yhteistyömme jatkuu edelleen!

Kirsti Karhumaa

Kuorolaisia Koskelan vihkiäisjuhlassa. Kuva Jukka Kontinen

4. Perusasteen luokat 7–9

Yläkoulun kansliasta

Oulun normaalikoulua on kehitetty kokonaisvaltaisesti ja hyvässä yhteistyössä eri yksiköiden kesken.

Investointeja koulun varustukseen ja osaamiseen

Kuluvan lukuvuoden aikana tehtiin merkittäviä investointeja koulun varustukseen. Viihtyisyyteen vaikuttivat esimerkiksi opettajainhuoneen 30 vuotta vanhojen kalusteiden päivittäminen uusiin. Opetuksen mahdollisuuksia laajensivat luokkien laitteisiin tehdyt investoinnit. Esimerkiksi älytauluja hankittiin luokkiin niin, että älytaulu kuuluu lähes kaikkien luokkien varustukseen. Yksi merkittävä hankinta olivat myös yläkoulun oppilaiden käyttöön hankitut iPadit, jotka ovat olleet keväällä koekäytössä. Tietotekniikan hyödyntäminen ei ole koulussa itsetarkoituksellista, mutta oppilailla on oikeus oppia tulevaisuudessa tarvittavia taitoja myös tällä saralla. Opetukseen tietotekniikka antaa monenlaisia uusia mahdollisuuksia, ja näitä kehitämme koko ajan.

Työryhmien toimintaa

Monet työryhmät ovat tehneet ansiokasta työtä koko harjoittelukoulun asioiden hoitamiseksi ja kehittämiseksi. Opetussuunnitelmatyön koordinaatioryhmä on nimetty kuluvan lukuvuoden aikana. Koordinaatioryhmä on huolehtinut koulun OPS-työn etenemisestä, ja asiaa onkin käsitelty useissa tilaisuuksissa lukuvuoden aikana. Opetussuunnitelmatyö on yksi konkreettinen asia, jossa yhtenäisen perusopetuksen rakentaminen on näkynyt erityisen selvästi. Normaalikoulu on myös ollut vahvasti mukana valtakunnallisessa opetussuunnitelmatyössä.

Oppilaskunta on toiminut aktiivisesti lehtori Markku Kuorilehdon johdolla. Oppilaskunnan hallituksen työ sai laajaa huomiota, kun se päätti lahjoittaa osan koulun taksvärkkikeräyksen tuotosta OYS:n saattohoito-osastolle. Tämä on hyvä esimerkki nuorten kyvystä vastuulliseen toimintaan ja siitä, miten sitä voidaan koulussa harjoitella. Tukioppilaat ovat antaneet myös oman merkittävän panoksensa koulun toimintaan.

Yläkoulun toiminnan kannalta peruskoulutiimin toiminta on ollut keskeistä, ja sen rooli koulun kehittäjänä on hahmottunut paremmin. Kokouksis-

saan tiimi on käsitellyt koulunpidon aivan keskeisiä yhteistä määrittelyä tarvitsevia asioita ja vaikuttanut merkittävästi moniin kysymyksiin.

Oppilashuollon ja oppilaan tuen kehittäminen

Presidentti Sauli Niinistö vahvisti allekirjoituksellaan uuden opiskelijahuoltolain vuoden 2013 toiseksi viimeisenä päivänä. Laki tulee voimaan 1.8.2014 ja muuttaa suuresti oppilashuollon toimintaa. Harjoittelukoulun oppilashuoltoväki on suunnitellut uuden lain mukaista toimintaa, ja lukuvuonna 2014–2015 olemme valmiudessa toimimaan uuden lain mukaan. Asiasta järjestetään myös koulutusta henkilökunnalle tulevina lukuvuonna. Oppilashuoltotoimintaa on kehitetty myös monella muulla tavalla. Erityisen merkittävä yhteistyötaho on Oulun kaupunki, jonka kanssa on etsitty yhteisiä ratkaisuja monissa asioissa.

Perusopetuslakiin perustuvan kolmiportaisen tuen kehittäminen on jatkunut kuluneena lukuvuonna. Viime vuonna opetussuunnitelmaamme päivitettiin mittavasti tuen osalta. Lukuvuonna 2013–2014 merkittävin yksittäinen kehityskaskel tällä saralla on ehtolaiskuulustelukäytännön muuttaminen joustavammaksi ja oppilaan tilanteen huomioivaksi. Lähtökohtana on, että jokaiselle hylätyn arvosanan saaneelle tehdään hänen lähtökohtansa huomioiva suunnitelma hylätyn arvosanan suorittamiseksi. Aiemmassa järjestelmässä oppilaalla oli

vain kahtena ehtolaiskuulustelupäivänä mahdollisuus suorittaa hylätty arvosana.

Kokeilutoiminnan tuloksia

Kuluneena lukuvuonna koulullamme oli kaksi merkittävää uutta avausta. Ensinnäkin koulullamme aloitti luonnontieteitä painottava LUMA-luokka. Toiminta on vasta alussa, mutta innostuksen lisääntyminen LUMA-aineiden suhteen näkyi esimerkiksi suurena suosiona valinnaiskursseivalinnoissa.

9D-luokka on luokanvalvojansa Virpi Sivonen-Sankalan kanssa tehnyt pioneerityötä koulullamme olemalla mukana Nuori yrittäjyys Ry:n Vuosi yrittäjänä -toiminnassa. Oppilaat ovat perustaneet omia harjoitusyrityksiään ja pyörittäneet niitä lukuvuoden ajan. He ovat onnistuneet ansaitsemaan jonkin verran rahaa, mutta tärkeämpää on kuitenkin se oppi, joka on karttunut toiminnan myötä. Yritystoiminnan myötä on huomattu, että hyvä idea on tärkeä, että kaikki ei aina mene, kuten on suunniteltu ja että suunnitelmia voi joutua tarkentamaan ja niin edelleen. On myös huomattu, että yrittäjyys ja hyödykkeiden tuottaminen vaatii paljon työtä. Joka tapauksessa Vuosi yrittäjänä on ollut koko koulun kannalta erinomainen uusi avaus. Koululle on karttunut uutta asiantuntemusta ja oppilaat ovat näkyneet monissa yhteyksissä positiivisella tavalla, esimerkiksi hoitamalla koulun tilaisuuksien kahvituksia. Myös vanhemmat ovat olleet runsaasti mukana toiminnassa, mistä heillä suuret kiitokset. Ensi lukuvuonna Vuotta yrittäjänä kokeilevat luokat 9A ja 9C.

Tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoimintaa

Tutkoke-toiminta eli tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminta on merkittävä osa harjoittelukoulun työtä. Yläkoulun osalta on menossa useita suurempia ja pienempiä hankkeita. Näistä ehkä merkittävin on TUKEMO-hanke, jossa kehitetään oppimisympäristöä joustavammaksi niin, että se mahdollistaa monipuoliset oppilaiden tukemisen keinot. Noin neljäsosa yläkoulun opettajista on ollut mukana suunnittelutyössä. Projektipäällikkö Tytti Haapamäen johdolla hanke on edennyt tavoitteiden mukaisesti, ja kesällä yläkoulun yläkäytävää päästään remontoimaan.

Hankkeessa on myös mukana monia yhteistyökumppaneita kuten yliopiston tilapalvelut, Suomen yliopistokiinteistöt, RYM SHOCK -hanke ja koulum-

me kummiyritys Martela, joka suunnittelee ympäristöömme aivan uusia kalusteita. Yhteistyön avulla oppimisympäristön kehittäminen on mahdollista paljon pidemmälle kuin mihin koulun omat resurssit pelkästään riittäisivät, joten kiitos kaikille kortensa kekon kantaneille. TUKEMOn pilottivaihe alkaa ensi lukuvuoden alusta, ja odotamme siitä katalyysaattoria koko koulun toimintakulttuurin ja pedagogisen ajattelun kehittymiselle.

Muissa hankkeissa on tehty merkittävää kansainvälistä yhteistyötä, joista mainitsen kaksi esimerkkiä. Venäläisten partnerien kanssa on tutkittu nuorten syrjäytymistä ja sen ehkäisyä. Barcelonan yliopiston ja tšekkiläisen Kaarlen yliopiston kanssa kehitetään "Do It Yourself" -pedagogiikkaa DIYLAB-hankkeessa, jonka tavoitteena on kehittää oppilaan roolia aktiivisempaan ja omia tuotoksia tuottavaan suuntaan.

Lopuksi

Kuluneeseen lukuvuoteen mahtui monenlaista juhlaa. Oli niin oululaisen opettajankoulutuksen 60-vuotisjuhlat kuin Oulun yliopiston harjoittelukoulun Koskelan yksikön vihkiäisetkin, muista pienemmistä juhlapäivistä puhumattakaan. Juhlapäivät jäävät historiankirjoihin ja toimintakertomuksiin, mutta on hyvä muistaa, että niin laadukas oululainen opettajankoulutus kuin Koskelan koulun käynnistäminen vaativat jokapäiväistä arkista työtä. Kiitän omasta puolestani kaikkia tahoja, jotka ovat yläkoulun asioita olleet edistämässä, ja toivon, että rakentava yhteistyö jatkuu tulevaisuudessakin.

Pasi Hieta

Perusopetuksen apulaisrehtori 7–9

Yläkoulun (7–9) oppilaskunta toimii

Oulun normaalikoulun yläkoulun oppilaskunta on pyrkinyt edistämään yläkoulun opiskeluviihtyvyyttä ja vaikuttamaan oppilaiden koulutyön sujumiseen. Oppilaskunta on myös järjestänyt tilaisuuksia, joissa on voitu poiketa koulupäivien tavanomaisesta arjesta. Linnanmaan yläkoulun oppilaskunnan hallituksessa on edustus koulun jokaiselta luokalta.

Oppilaskunnan hallitus:

7A Akseli Paakkola
 7B Samuli Sulasalmi
 7C Tina Yang
 7D Aapeli Haapsamo
 8A Petteri Strömberg
 8B Mikael Hekkala
 8C Asta Ruhkala
 8D Pipsa Blomster
 9A Aino Haaranieniemi
 9B Markus Hopia
 9C Laura Teittinen
 9D Ossi Sutinen

Oppilaskunnan hallituksen puheenjohtajana toimi kuluneella lukuvuonna Laura Teittinen, varapuheenjohtajana Markus Hopia ja sihteerinä Ossi Sutinen. Hallituksen varoista huolehtivat oppilaskunnan taloudenhoitajat Aino Haaranieniemi ja Petteri Strömberg sekä oppilaskunnan ohjaavana opettajana Markku Kuorilehto.

Taksvärkkikeräys

Oulun normaalikoulu järjesti 12.10.2013 jokavuotisen taksvärkkikeräyksen. Oppilaat, jotka eivät halunneet osallistua keräykseen, tulivat kyseiseksi päiväksi kouluun.

Yläkoulun oppilaskunnanhallitus lahjoitti taksvärkkikeräyksellä lahjakortit Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin nuorisopsykiatrian yksikölle, osasto 77:lle ja Oulun kaupunginsairaalan saattohoito-osastolle. Taksvärkkilahjoitus huomioitiin valtakunnallisessa Yhteisvastuu-keräyksessä, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin Pohjanpiiri-lehdessä ja sanomalehti Kalevassa.

Oppilaskuntafoorumi

Oppilaskunnan hallituksen jäseniä osallistui Poh-

jois-Suomen AVI:n järjestämään oppilaskuntafoorumiin Lasaretinsaassa maaliskuussa 2014. Päivän ohjelma oli keskustelevalta ja toiminnallinen.

Joensuun oppilaskuntapäivät

Normaalikoulujen oppilaskuntapäivät on jokavuotinen yhteinen valtakunnallinen tapahtuma. Tänä vuonna se järjestettiin Joensuussa 20.–21.3.2014. Matkalle osallistuivat Markus Hopia 9B:ltä ja ohjaava opettaja Markku Kuorilehto. Matkan aikana vaihdettiin mielipiteitä ja kokemuksia. Monipuolinen ohjelma järjestettiin Joensuun normaalikoulussa, Kuntokeskuksessa ja Vaivion leirikeskuksesta. Matkalla syntyi oppilaille monia eri ideoita oman koulun oppilaskuntatoiminnan kehittämiseksi.

Jaksonvaihtopäivä

Oppilaskunnan hallitus järjesti tänä vuonna jaksonvaihtopäivän 7.4. Seitsemäsluokkalaiset tekivät näytelmän julkisteemalla. Näytelmäkilpailun voitti 7A. Kahdeksaluokkalaiset rakensivat pahlavilaatikoautoja ja kilpailivat niille suunnitellulla radalla. Kilpailujen palkintoina oli karkkipusseja. Yhdeksäsluokkalaiset ja lukiolaiset osallistuivat europarlamenttivaalipaneeliin. Juontajina vaalipaneelissa toimivat lehtori Matti Ojakoski ja lukion oppilaskunnan puheenjohtaja Carlos Sunila. Kustakin vaalipaneeliin osallistuneesta puolueesta mukana oli yksi ehdokas.

Vessakyltit

Oppilaiden aloitteesta oppilaskunnan hallitus päätti hankkia koulun vessojen oviin vessakyltit, jotta tyttöjen ja poikien vessat erottuisivat toisistaan. Hallitus teki johtavalle rehtorille hankintaesityksen. Erikoislaboratoriomestari Leo Korhonen osti koululle kyltit, jotka oppilaskunnan hallituksen jäsenet kävivät laittamassa paikoilleen.

Yläkoululaiset Pohjoisen Oulun Fiksut -osallisuusryhmän (POF) toiminnassa

POF on Kajonharjun suuralueella toimiva lasten ja nuorten osallisuusryhmä. Ryhmää edustaa yläkoulun oppilaskunnan hallituksesta Aino Haaranieniemi (9A), Markus Hopia (9B), Laura Teittinen (9C), Petteri Strömberg (8A), Tessa Telin (7B) ja Rosa Rintala (7D).

Yläkoulun oppilaskunnan hallitus kävi lahjoittamassa taksvärkkilahjansa Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin nuorisopsykiatrian yksikköön, osastolle 77.

Ryhmän puheenjohtajana toimii Markus Hopia ja varapuheenjohtajana Petteri Strömberg. Ryhmän tarkoitus on edistää alueemme lasten ja nuorten hyvinvointia ja osallisuutta. Tämän lukuvuoden painopisteinä ovat olleet ryhmän toiminnan markkinointi lapsille ja nuorille sekä yhteistyö MLL:n Kuivasjärven yhdistyksen kanssa. POF on muun muassa osallistunut joulumyyjäisiin itse tehdyillä tuotteilla, ja on lisäksi järjestänyt suuren elokuvapäivän Ritaharjun koululla.

Norssivaltuusto ja -hallitus

Oulun normaalikoulun lukion, yläkoulun, Linnanmaan ja Koskelan alakoulujen oppilaskunnat ovat

valmistelleet lukuvuoden aikana Norssivaltuustoa ja Norssihallitusta. Oppilaskunnat perustivat toukokuussa Norssivaltuuston, johon kuuluvat kaikki oppilaskuntien hallitusten jäsenet. Norssivaltuustolla on tarkoitus toteuttaa koko Oulun normaalikoulun yhteistä oppilaskuntatoimintaa eri koulujen välillä, mutta jokaisessa koulussa ovat myös omat oppilaskunnat ja niiden hallitukset. Norssivaltuuston alaisuudessa on Norssihallitus, joka on Norssivaltuuston valmisteleva toimielin. Norssivaltuuston ohjaavana opettajana on Markku Kuorilehto.

Yläkoulun oppilaskunnan hallitus

Ylänorssillakin elävää musiikkia

Musiikin valinnaisryhmän yllätysesintyminen yläkoulun aulaassa ”Back to School”-päivänä

Opettajankoulutuksen juhlaviikolla marraskuussa yllätti 9. luokkien musiikin valinnaisryhmä musiikin opetusharjoittelijoiden avustuksella yläkoulun väen Flash Mob -tyyppisellä musiikkiesityksellään. Yleisölläkin oli mahdollisuus laulaa mukana. Hyvä valinnaisryhmä!

Ylänorssin ja lukion oppilaat mukana Koskelan norssin vihkiäisjuhlan suurkuorossa sekä bändissä

Koskelan koulun vihkiäisjuhlassa lokakuussa kuultiin koulumusiikkia viideltä vuosikymmeneltä. *Kirje kuulle, Kalliolle kukkulalle, Viva la Vida ja Maailman puutarha* muodostivat yhteisesityksen sikermän. Innolla sain suunnitella, harjoittaa oman kouluni osalta, toteuttaa ja johtaa esityksen, jossa niin pienet kuin isot oppilaamme olivat mukana. Pienten kuorolaisten into ja raikkaus olivat upea lisä sointimaailmaamme. Esityksessä olivat mukana ylänorssin mainiot miesäänemme Väinö, Petteri, Mikael, Karri ja Tommi, lukion ja yläkoulun taitavat tytöt sekä erinomainen lukiolaisten bändi Leo, Eetu, Miska, Aram ja Mikael vahvistettuna yläkoulun Ossilla, linalla ja Aurilla. Mukana olivat myös solistimme Pauliina, räppärimme Karri ja tietysti alakoulujen kuorolaiset. Kiitokset teille kaikille. Teitte minulle, meille kaikille ja koko juhlayleisölle ikimuistoisen sikermän!

Viimeisellä kouluviikolla ennen lomaa vietettiin joululauluilta Pyhän Luukkaan kappelissa. Yhdessä laulettu joululaulut ja musiikkiesitykset johdattelevat joulun tunnelmaan. Tilaisuuteen oli kutsuttu myös oppilaiden vanhempia. Kuoro, soittajat ja solistit olivat yläkoulun oppilaita, lukion opiskelijoita ja musiikin opetusharjoittelijoita. Joulukirkko toteutettiin sekä perusasteen 7–9 että lukion oppilaille joululauluillaan ohjelman mukaisesti. Joulujuhlan ohjelmasta huolehtivat 8. luokkien oppilaat. Eriyiskiitos bändissä olleille 8A-luokan soittajille sekä kuorolle. Teitte hienon juhlan!

Itsenäisyyspäivän konsertissa lukiomme oppilasbändi solisteineen juhlisti päivää valitsemillaan kappaleilla. Kuulimme taidokkaita esityksiä nuorten esittäminä. Lukion rehtori Eija Kumpulainen piti juhlapuheen. Asiaan kuului tietenkin myös yhdessä laulettu Maamme-laulu.

Joulun virittäytymistä joululauluin ylänorssin tapaan.

Helmikuuisessa abigaalassa kuului säännöllisen koulutyönsä jättävien abien musiikkiryhmän ja bändin musiikki. Pojat pistivät parastaan. Aramille erityiskiitos – hienoa, että uskaltauduit laulamaan!

Maaliskuun Kevätjäiset-tilaisuus talviajan loppumisen merkiksi oli lukion musiikkiryhmän idea. Bändi ja solistit esittivät valitsemiaan kappaleita ja houkuttelivat keväistä aurinkoa iloisella reippaalla esiintymisellään.

Sydämellinen kiitos teille kaikille mukana olleille osallistumisesta ja innostuneisuudesta. Teidän kanssanne on ollut ilo työskennellä!

Ylänorssin musiikkitahtumia ovat olleet lisäksi:

- 3.10.2013 Rap-konsertti, Johannes Väisänen
- 4.2.2014 Madetojan musiikkilukiolaisten konsertti
- 22.4.2014 Jussi Makkosen Sibelius -konsertti

Paula Westerlund

Musiikin lehtori, yläkoulun ja lukion musiikkiesityksistä vastaava opettaja

Vaihtuvia kuvataidenäyttelyjä yläkoulun taitosiivessä

Kuvataideopetus 2013–2014

Taas kevätaurinko paistaa ja kouluvuosi on melkein lopussa. Vuoden aikana kuvataiteen tunneille on mahtunut monenlaisia hienoja hetkiä, keksimisen iloa ja mielikuvituksen lentoa.

Lukion kuvataiteen tunneilla on muun muassa maalattu kuvia lapsuudenmuistoista, tehty pastelliväreillä hajotettua tilaa ja piirretty croquispiirustuksia. Yläkoulussa puolestaan on muotoiltu savesta siltoja arkkitehti Antonio Gaudin hengessä, taiteltu paperista kaleidosyklejä, suunniteltu tulevaisuuden kaupunkeja vuodelle 2100, maalattu kuvia mielipaikasta ja suunniteltu seteleitä muutamia mainitakseni. Yläkoulun taitosiivessä on ollut esillä oppilaiden töitä kuin vaihtuvia näyttelyitä koko kouluvuoden ajan.

Yläkouluun hankittiin dreija eli savenvälajan pyörä ja 8. luokan kuvataiteen valinnaisryhmäläiset ovat kokeilleet dreijaamista. Sarjakuvakilpailu pidettiin jaksonvaihtopäivänä helmikuussa. Aiheena oli "My Happy day" Pharrel Williamsin mu-

siikkikappaleen *Happy* innoittamana. Kilpailun voittajia olivat Elias Tuohimaa (9A), Anne Alatalo (9B) ja Salla Sinisammal (8D). Voittajat palkittiin elokuvalipuilla.

Kuvataiteen 9. luokan valinnaisryhmän tehtävänä oli maalata yläkoulun ruokasaliin uusi maalaus. Jokainen teki oman ehdotuksensa. Emilia Mätäsahon (9A) maalaus valittiin toteutettavaksi, koska maalauksen aihe ja ajatus on kaunis ja positiivinen. Maalaus ruokasaliin toteutettiin yhdessä 9. luokan valinnaisryhmäläisten kanssa.

Kevätnäyttely järjestetään myös tänä vuonna Ynninkulman juhlahuoneistossa, Kirkkokatu 3:ssa. Esillä on kuvataiteen valinnaisaineryhmien töitä sekä lukion oppilaiden töitä. Näyttelyn avajaisissa esiintyvät 9. luokan musiikin valinnaisaineen opiskelijat. Näyttely on avoinna 9.–23.5. Kaikki ovat tervetulleita katsomaan!

Eva-Johanna Mäkinen

Päätöiminen kuvataideopettajan sijainen

Emilia Mätäsahon suunnittelema maalaus valmiina yläasteen ruokasalissa.

Oppilasurheilun satoa yläkoulussa ja lukiossa

Kulunut lukuvuosi on ollut vilkasta aikaa oppilasurheilun saralla. Yläkoulun pojat ovat osallistuneet aktiivisesti koulujen välisiin sarjoihin eri palloilulajeissa. Norssin pojat ovat olleet edustamassa kouluamme jalkapallossa, salibandyssä, koripallossa, kaukalopallossa ja lentopallossa. Parhaiten joukkueet menestyivät kaukalopallossa ja lentopallossa. Kaukalopallossa joukkueemme eteni lopputurnaukseen sijoittuen lopulta neljänneksi. Huhtikuun alussa pelatussa lentopallisarjassa yläkoulun poikien joukkue sai lopulta kaulaansa hopeiset mitalit. Norssin hopeajoukkueessa olivat pelaamassa Jere Haavisto, Vertti Heinonen, Davide Sanmori, Wael Almahmoud, Robert Nikula ja Kerkko Äikäs.

Palloilusarjojen lisäksi yläkoululaiset ovat osallistuneet innokkaasti useisiin oppilasurheilun yksilölajeihin. Huhtikuussa pidetyissä koulujen välisissä uintikilpailuissa Konsta Kallinen voitti poikien yläkoulun 50 metrin vapaauintin kilpasarjan. Alkusuksyllä pidetyissä yleisurheilukilpailuissa parhaiten sijoittui Jere Haavisto, joka sijoittui toiseksi 9.-luokkalaisten poikien 800 metrin juoksussa.

Yläkoulun oppilaat ovat menestyneet hienosti urheilussa myös oppilasurheilun ulkopuolella. Esimerkkinä mainittakoon, että Kerkko Äikäs oli mukana nuorten MM-hopeaa voittaneessa jääpallomaajoukkueessa. Kerkko oli joukkueensa kapteeni ja valittiin MM-kilpailujen arvokkaammaksi pelaajaksi.

Myös lukion pojat ovat osallistuneet lukioiden välisiin palloilusarjoihin. Normaalikoulun lukio on ollut edustettuna jalkapallossa, salibandyssä ja kaukalopallossa. Tänä lukuvuonna lukiolaiset menestyivät parhaiten yksilölajeissa. Lukion 1. vuosikurssin opiskelija Jialiang Sun voitti sulkapallon kaksinpelissä Oulun lukioiden mestaruuden. Aleksi Lehtonen ja Jialiang Sun olivat Oulun lukioiden parhaita myös sulkapallon nelinpelissä.

Ilpo Karjalainen

Oppilasurheilun satoa yläkoulussa ja lukiossa.

Onko iPad mini heikompi kuin isoveljensä?

Yläkoulun puolelle on hankittu kuluneen lukuvuoden aikana 32 kappaletta iPad mini -tablettitietokonetta. Laitteet ovat olleet kokeilukäytössä kevään aikana äidinkielen, fysiikan, kemian, matematiikan ja musiikin tunneilla. Kokeilun tarkoituksena on muun muassa kartoittaa, millaiset sovellukset ovat tarpeellisia. Lisäksi pyritään selvittämään, pärjätäänkö ilmaisohjelmilla, kuinka laitteita voidaan hyödyntää usean oppilaan käytössä sekä miten laitteet tukevat opetusta. Samalla saadaan tietoa, miten laitteilla voidaan integroida tieto- ja viestintätekniikkaa luokkaopetukseen.

Oppilaat ovat ottaneet laitteet hyvin vastaan ja ovat kokeneet laitteiden käytön mielekkääksi. He ovat tehneet mellekarttoja, lyhyitä elokuvia sekä tutustuneet musiikin tuottamiseen laitteen avulla. Matemaattisten aineiden tunnilla on tutustuttu erilaisiin animaatioihin, tehty käsitekartoja sekä piirretty funktioiden kuvaajia Geogebra-avulla. Pieninä laitteina iPad minit on helppo ottaa käyttöön kesken tunnin ja toisaalta laittaa sivuun, kun tehdään jotain muuta.

Kokeiluun osallistuneet opettajat ja harjoittelijat ovat törmänneet muutamiin ongelmiin, jotka johtuvat ilmaisten sovellusten rajoituksista. Tähän odotamme innolla Applen Suomen edustajalta tietoa Yhdysvalloissa jo käytössä olevasta koululisenssistä,

joka mahdollistaa saman sovelluksen hankkimisen edullisesti jokaiseen laitteeseen. Seuraavana lukuvuonna on tarkoitus jatkaa ja laajentaa kokeilua.

Eero Ijäs ja Hanna Tuhkanen

Vuosi yrittäjänä -projekti Oulun normaalikoulussa

Idea Nuori yrittäjyys – Vuosi yrittäjänä -projektiin osallistumisesta tuli esille vuosi sitten keväällä. Yläkoulun apulaisrehtori Pasi Hieta ehdotti asiaa, 9D-luokka innostui, YES-keskuksen edustaja tuli paikalle kertomaan asiasta tarkemmin ja kohta oppilaat olivatkin jo miettimässä yritysideoita ja tekemässä liiketoimintasuunnitelmia. Koulu ilmoitti luokan mukaan projektiin, ja kesän aikana itse kukin mietti vielä tarkemmin yritysten kokoonpanoa, omia tuotteita ja palveluitaan. Syksyllä koulun alettua pohdittiin vielä tarkasti kysymyksiä: Missä olen hyvä? Mitä osaan tehdä? Mitä haluan tehdä? Mitä haluan oppia? Miten haluan kehittyä? Lopulta yritysten kokoonpanot vahvistuivat ja oli aika rekisteröidä omat yritykset virallisesti.

Myytävänä musiikkia, arjen apua ja leivontaa

Luokassamme toimi kolme erilaista yritystä: musiikk-

tiin keskittynyt Acos, erilaisia arjen apuun keskittyviä palveluita tuottanut Vire sekä leivontatuotteita valmistanut Spesiaalierkut. Vastassa luokkamme yrityksillä olivat samat haasteet kuin oikeilla yrityksillä. Miten saada tuotteita ihmisten tietoon ja miten vakuuttaa asiakkaat tuotteiden erinomaisuudesta? Miten markkinointi oikeasti tapahtuu? Ratkaisuna haasteisiin tehtiin mainoksia, yritettiin löytää asiakaskunta sekä valmisteltiin tuotteita ja palveluja. Lisäksi laskettiin kustannuksia, oman työn hintaa ja kaikkeen työhön mennyttä aikaa.

Joulun mennessä kaikilla oli jo jonkinlainen tuntuma työnteosta ja sen tuomasta ilosta. Rahakin oli ansaittu. Mutta oli koettu myös pettymyksiä. Joissakin yrityksissä oli käynnistysvaikeuksia, työtölaisuuksia ei ilmennyt kaikista ponnisteluista huolimatta tai työ oli liian raskasta ja aikaa meni paljon. Vireassa esimerkiksi odoteltiin lumisateita koko talvi, mutta lumitöitä ei poikkeuksellisen lämpimän

Virea kaappia purkamassa. Kuva Virpi Sivonen-Sankala

talven vuoksi päästy työkseen asti tekemään! Joskus oma tuote sai kritiikkiä osakseen. Miten silloin olisi parasta toimia? Oliko työnjako yhtiökumppaneiden kesken tasapainoista? Miten onnistun sovittamaan koulutyön ja yrityksen vaatimukset omaan ajankäyttöni? Muutamilla nuorilla yrittäjillä työtä oli ajoittain liikaakin.

Projektin päättyessä mielessä on useimmilla kuitenkin tyytyväisyys ja onnistumisen hetket. Se tunne, kun sai ison tilauksen tehdyksi ja kun rahat tulivat tilille ja kun ihmiset olivat tyytyväisiä omaan tuotteeseen tai esitykseen, toi hyvän mielen työn tekemisestä ja omasta osaamisesta. Saatiin ihan oikeaa rahaa tienatuksi ihan oikeasta työstä. Yhteensä kolmen yrityksen tulot olivat lähes 6000 euroa. Työtunteja kertyi useita satoja.

Oppilaiden vanhempien osuus oli huomattava. Kotona tarvittiin kärsivällisyyttä, kun nuoret yrittäjät kokoontuivat toistensa koteihin ja yhtäkkiä omasta keittiöstä kehkeytyikin tuotantolaitos. Leivontaurakka saattoi venyä jopa 12 tunnin mittaiseksi. Keittiöt kuitenkin siivottiin taas oman perheen käyttöön, joskus aamutunneilla. Joskus urakkaan täytyi ryhtyä jo aamukuudelta, että kerkesi saada päivän tilaukset ajoissa valmiiksi. Vanhempia tarvittiin myös kuljetuksiin, rohkaisuun ja monenlaisen muun avun antamiseen. Kiitos kaikille vanhemmille hyvästä yhteistyöstä, kannustuksesta ja tuesta!

Nuori yrittäjyys -projektin hienoja saavutuksia

Kun syksyllä kysyttiin, mitä oppilaat haluaisivat oppia projektin aikana, vastauksista löytyi seuraavia asioita: halua oppia sosiaalisia taitoja, kohdata haas-

teita, saada rohkeutta, ymmärtää monipuolisuutta, oppia yrittäjyyttä ja yhteistyötaitoja, markkinointia, oikeaa rahan käyttöä ja säästämistä; halua oppia myymään ja ansaitsemaan rahaa, halua tutustua uusiin ihmisiin ja saada hyviä kokemuksia.

Kaikkia edellä mainittuja asioita opittiin yrityksissä, ja näiden lisäksi saatiin oppia arkipäivän luovuutta, sinnikkyyttä, turhautumisen ja pettymyksen sietokykyä, oman ja toisen työn arvostamista, laskemista ja suunnittelemista. Raha ei tunnetusti puussa kasva, mutta sitä voi ansaita! Pienistä puroista ne isot virratkin syntyvät! Tällainen projekti tekee viimeisestä peruskouluvuodesta erityisen kiinnostavan ja mielekkään. Vaikka kaikki eivät täydellisesti onnistuneetkaan, niin saatiin kuitenkin tunne siitä, millaista yrittäjän elämä voisi olla. Ehkä joku sai kipinän omasta yrittäjän urasta – tai sitten ei!

Myös me opettajat saimme nauttia 9D:n yritysten palveluista ja tuotteista: Acos viihdytti opettajien pikkujoulussa, Virea auttoi erilaisissa koti- ja pihatöissä, jopa pikku remonttihommissa, ja Spesi-aaliherkkujen tuotteita saimme tilata jouluksi, erilaisiin juhliin ja milloin tahansa – aivan kuin olisimme asioineet oikeassa yrityksessä! Tulevina vuosina on tarkoitus jatkaa yrittäjyysprojekteja Oulun norssissa, sillä olihan tämä ensimmäinen kokemus niin innostava ja rohkaiseva, että tuntuu kuin odotukset olisivat osittain jopa ylittyneet.

www.nuoriyrittajyys.fi

Virpi Sivonen-Sankala

9D-luokan valvoja ja yritysjaksojen vastuuopettaja

Tukioppilastoiminta 7.–9. luokilla

Kuten jo monena aiempänä syksynä, niin myös viime syksynä, tukioppilaiden päätehtävä elokuussa oli osallistua uusien 7.-luokkalaisten ryhmäyttämiseen. Kukin tukioppilas osallistui oman kummiluokkansa toimintaan. Ryhmäytykset pidettiin yhteistyössä Oulun kaupungin nuorisotoimen kanssa Koppanan leirikeskuksessa Oulunsalossa, jonne seitsemännet luokat matkustivat yhdeksi päiväksi tukioppilaiden, luokanvalvojan ja tukioppilasohjaajien kanssa. Tukioppilaat auttoivat luokkia ryhmähengen rakentamisessa erilaisten tehtävien parissa. Samalla tutustuttiin paremmin omaan kummiluokkaan ja kummiluokan oppilaat tutustuivat vastaavasti omiin tukioppilaisiinsa.

Ensimmäisessä jaksossa käytiin lisäksi pitämässä omalle kummiluokalle tunti, jossa juteltiin oman luokan asioista, kuten siitä, miten syksy on lähtenyt käyntiin ja miltä tuntuu opiskella yläluokilla. Lisäksi leikittiin erilaisia yhteistoimintaleikkejä. Jotkut tukioppilaat olivat oman kummiluokkansa kanssa todella aktiivisia ja järjestivät heille useampiakin kummitunteja ja pikkujouluja. Tukioppilaiden omat pikkujoulu tieteenkin myös vietettiin!

Kahdeksannen luokan tukioppilaat saivat osallistua marraskuussa MLL:n tukioppilaskoulutukseen, jossa opiskeltiin tukioppilaana toimimisen kannalta tärkeitä asioista kuten vuorovaikutusta, itsetuntemusta ja ryhmähengen luomista. Koulutuksessa opeteltiin lisäksi näihin liittyviä toimintoja ja pelejä.

Keväällä olemme kokoontuneet tukioppilaiden kanssa muutaman kerran ja nyt kun kohta touko-

kuu koittaa, tarkoituksena on pitää viimeiset tunnit kummiluokille ja valita uudet tukioppilaat nykyisistä 7.-luokkalaisista ensi vuodeksi. Yhdeksännen luokan tukioppilaat ovat kohta päättämässä urakkansa ja lähtevät jatko-opintoihin. Omat kauden päättäjät pidämme perinteisesti viimeisellä lukuvuoden viikolla.

Tukioppilaat lukuvuonna 2013–2014:

Mirka Väärälä 8A
 Iida Ahonen 8A
 Mikael Lumme 8A
 Nadja Hahto 8A
 Taru Turpeinen 8C
 Rilla Saukkonen 8C
 Salla Sinisammal 8D
 Iina Piippo 9A
 Markus Hopia 9B
 Jani Hanhela 9B
 Aleks Tervahauta 9B
 Laura Teittinen 9C
 Hanna Nikula 9D
 Iina Lehtihalmes 9D
 Davide Sanmori 9D

Tea Huttula

Tukioppilasohjaaja

PREVENT-hanke

Lasten ja nuorten syrjäytyminen on viime aikoina herättänyt laajaa yhteiskunnallista keskustelua aina maan ylintä johtoa myöten. Oulun yliopisto ja Karjalan tasavallan pedagoginen akatemia (syksystä 2013 lähtien osa Petroskoin valtionyliopistoa, Petrusu) ovat käynnistäneet vuoden 2013 alussa koulutus- ja kehittämishankkeen, jonka tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia, tukea heidän itsetuntonsa suotuisaa kehittymistä sekä ehkäistä sosiaalista syrjäytymistä.

PREVENT-hanke (*Developing Cross-Border Knowledge on the Prevention of Social Exclusion of Children and Youth*) on osa Suomen ja Karjalan tasavallan

välillä Karelia ENPI CBC -ohjelmaa, jonka tavoitteena on lisätä hyvinvointia rajat ylittävän yhteistyön avulla. Kaksivuotinen hanke toteutetaan vuosina 2013–2014 ja sen rahoittavat Euroopan unioni sekä Suomen ja Venäjän valtiot. Hanketta koordinoi Oulun yliopiston täydentävien opintojen keskus TOPIK.

PREVENT-hankkeeseen osallistuvissa kouluissa pyritään löytämään ja luomaan uudenlaisia tapoja oppilaiden elämänhallinnan tukemiseksi. Lisäksi hankkeen puitteissa järjestetään julkisia, kaikille avoimia seminaareja ja tuotetaan materiaalia hyviksi havaituista toimivista käytännöistä. Hankkeen tavoitteena on osaltaan olla rakentamassa toiminta-

malleja, joiden avulla voidaan tukea lasten ja nuorten luottamusta ja uskoa omiin mahdollisuuksiinsa elämässä.

Koulussamme on pitkään ollut perinteenä, että 7.-luokkalaisten syksy alkaa mukavalla yhdessäololla ja ryhmähengen nostamisella. Tänä syksynä toisen jakson alussa jatkoimme tätä perinnettä PREVENT-hankkeen myötä 8. luokkienkin osalta ja teimme päivän retken Hietasaareen. Muuta koulutyötä ei heillä tuona päivänä ollut. Kullekin kahdeksannelle luokalle sovittiin yksi päivä samalla viikolla, jolloin luokka on pois työjärjestyksen mukaisesta koulutyöstä. Päivän sisällöllisestä toteutuksesta vastasi erityisopettaja Liisa Vilppola yhdessä PREVENT-hankkeen Tea Huttulan ja Riikka Kiiveri-Raappanan

kanssa. Mukana päivässä olivat myös kunkin kahdeksannen luokan valvoja sekä normaalikoulun psykologi Terhi Mikola.

Projekti jatkui huhtikuussa satunnaisesti valittujen kahdeksaluokkalaisten oppilaiden haastattelututkimuksella, joka koski hanketta ja teemapäivää Seepparissa. Maaliskuussa 2013 Petroskoin yhteistyökoulujen opettajat kävivät kaksipäiväisellä vierailulla täällä Oulussa. Tämän vierailun aikana tutustuttiin muun muassa Santamäkitalon kouluun Kempeleessä ja käytiin läpi erilaisia syrjäytymiseen liittyviä asioita.

Syyskuussa 2014 viikolla 37 matkaamme Oulusta Petroskoihin saattamaan yhteistyöprojektia päätökseen.

Tea Huttula ja Riikka Kiiveri-Raappana

Hankkeen sivut: www.oulu.fi/prevent

Arduino-mies tuli taloon

Oppilaat syöksyvät käytävältä luokkaan. On kii-re, pieni muutos ja takaisin käytävään! Takaisin luokkaan – hikeä pukkaa. On saatava auto ajetuksi merkittyä reittiä myöten parkkiin. Lopulta joku työpäri onnistuu ja leveä hymy leviää kasvoille – onnistuimme. Muut tulevat perässä...

Tapasin lehtori Erkko Saviaron Jyväskylässä matemaattisten aineiden opettajien syyskoulutuspäivien työpajassa. Olemme törmänneet ennenkin, opettaja ja oppilas. Työpajan aiheena oli tietokoneohjelmointi. En tiennyt sen kiinnostavan myös Erkkoa. Lennokkejahan Erkko rakenteli kouluaikana ja pelasi koripalloa – muistelin. Hän mainitsi harrastaneensa robottiohjelmointia pari vuotta ja jopa pitäneensä Kuopion kesäyliopiston kesäkursseja alakouluikäisille. Hän ehdotti yhteistyötä. Käytännössä tämä merkitsi kolmea Arduino-robottikurssia Norssilla: kaksi 7. luokan oppilaille ja yksi matemaattisten aineiden opettajille. Erkolla oli Opetushallituksen rahoitusta.

Arduino on kevyt, intuitiivinen ja tehokas laite robotiikkaan tutustumiseen. Vaikka siinä ei ole ”graafista” ohjelmointimahdollisuutta eikä vuokaa-

vioeditoria, se on riittävän yksinkertainen perustason opetukseen. Erkko Saviaron mielestä rivieditorilla koodaaminen on tänäkin päivänä oikea tie ohjelmoinnin maailmaan. Ainakin koulumme 7B- ja 7C-luokan oppilaat olivat samaa mieltä – jos jotakin voi päätellä oppilaiden innostuksesta.

Käytännössä Arduino tarkoittaa laitetta tai kytkentälevyä, joka yhdistää AVR-mikrokontrollerin (sisältää prosessorin, ohjelmamuistin, käyttömuistin ja useita I/O-väyliä) virtalähteeseen ja USB-väylään sekä tarjoaa helposti käytettävät kytkentäliittimet erilaisille laitteille. Toinen Arduinon komponentti on Arduino IDE (Integrated Development Environment) -ohjelmointiympäristö ja -editori. Sillä tehdään koodin syöttäminen, koodin tarkastus/kääntäminen ja muut oleelliset toiminnot. Aloittelevia koodaajia ajatellen Arduino IDE on selkeä ja helposti lähestyttävä.

Ammattilaiset sanovat lyhyesti, että Arduino on avoimen lähdekoodin avoin järjestelmä – ja siksi myös halpa.

Eero Ijäs

5. Lukio

Lukion kuulumisia

Lukuvuosi lähestyy loppuaan, ja oikeastaan tämä laika vuodesta on ladattu suurilla odotuksilla. Me kaikki varmasti odotamme kesää, joka onkin jo näytännyt merkkejä tulostaan. Paljon ehtii kuitenkin vielä ennen koulun loppumista tapahtua, ja paljon mukavaa odotettavaa on vielä edessä.

Abiturientit ja tietenkin myös opettajat ja rehtori odottavat ylioppilaskirjoitusten tuloksia. Kirjoitukset hajautetaan yhä useammin kolmelle kerralle. Osa tämän vuoden abiturienteista onkin jo kirjoittanut ensimmäiset kokeensa yli vuosi sitten ja on sitten jatkanut urakkaansa kuluvan lukuvuoden syksyllä ja keväällä. Osa tuloksista on siis jo selvillä, mutta toukokuun puolivälillä ja tulosten saapumista odotetaan innokkaasti. Tulokset tulevat varmaan olemaan yhtä hyviä kuin aiempina vuosina. Ylioppilaisjuhlaa vietetään jo totuttuun tapaan yliopiston Saalastin salissa

Paljon on ehtinyt tapahtua lukuvuoden aikana. Lukion kakkosvuosikurssi ja abiturientit aloittivat kouluvuotensa varsin perinteisesti oppituntien merkeissä. Uusien lukiolaisten lukuvuoden aloitus olikin vauhdikkaampi. Kolmen päivän teholeirin aikana tutustuttiin Norssiporttiin, Wilmaan ja lukion kurssiin. Ryhmänohjaajat opastivat uusia lukiolaisia oman aineensa opiskeluteknikoihin yhden aamupäivän ajan. Näiden kolmen päivän aikana käytettiin aikaa myös ryhmäytymiseen. Oppilaskunta järjesti ohjelmaa yhden iltapäivän ajaksi, ja kirkkoveneneillä soudettiin Saarelan veistospuistoon ryhmittäin. Siellä syötiin eväitä ja tutustuttiin leikkien ja ongelmanratkaisua vaativien tehtävien avulla uusiin luokkatovereihin.

Ensimmäisten päivien aikana ykköset saivat myös tuliterät iPadihän käyttöönsä kouluajaksi. Tablettitietokoneet hankittiin Opetushallituksen hankerahoituksella. Lukion OUVIL-hankkeen tavoitteena on taata Oulun normaalikoulun lukiolaisille mahdollisuudet selviytyä hyvin sähköisistä ylioppilaskirjoituksista ja myös muuttaa opiskelua ja oppimista vastaamaan tulevaisuuden haasteita.

Opettajia on koulutettu useaan kertaan iPadien käyttöön, ja varsinkin monet käyttävät niitä oppitunneilla oppimisen apuna. Koulu on osallistunut myös kaikkien Norssien yhteiseen LUTO-hankkeeseen, jossa kehitetään avointa toiminta- ja työskentelykulttuuria lukiolle. Molempien projektien päälliköillä on ollut työntäyteinen lukuvuosi.

Jaksonvaihtopäiviä on ollut lukiossa kaksi. Toisen jakson alussa ykkösvoosikurssilla oli yrittäjyyskasvatukseen liittyvä teemapäivä, joka onnistuikin hienosti. Opiskelijoiden tehtävänä oli ryhmässä keksiä hyvä tuote- tai palveluidea, johon haettiin rahoitusta Norssin niin sanotuilta rahahirmuilta. Rahahirmut olivat maisterivaiheen harjoittelijoita, ja hyviä ideoita siellä syntyikin. Kakkosvuosikurssi suunnitteli potkiaisia ja abit penkkareita ryhmänohjaajien johdolla.

Kevään ylioppilaskirjoitukset alkoivat helmi-kuun seitsemäntenä päivänä äidinkielen teksti-aidon kokeella, jota seurasivat kielten kuuntelukokeet. Kuunteluiden jälkeen vietettiin potkiaisia, jotka kakkosvuosikurssi suunnitteli. Penkkaripäivä oli mieleenpainuva. Abigaalan ohjelma oli suunniteltu todella hyvällä maulla. Vanhojentansseissa saimme ihailia kauniita pukuja ja sulavia tansseja. Kaikista näistä tapahtumista näkyi, että opiskelijat ja opettajat olivat valmistelleet ne vaivojaan säästämättä.

Toista lukiolaisten jaksonvaihtopäivää vietettiin viimeisen jakson ensimmäisenä päivänä. Oppilaskunta järjesti eurovaalipaneelin, johon osallistui eri puolueiden eurovaaliehdokkaita. Tilaisuus oli arvokas, ja pääsimme jopa televisiuutisiin asti.

Me kaikki odotamme norssinyötä, jota oppilaskunta ja sen hallitus parhaillaan suunnittelevat. Muutenkin oppilaskunnan toiminta on ollut tänä vuonna erittäin aktiivista. Eräs näkyvä esimerkki tästä on lukiolaisten infotelevisio, josta voi tarkistaa esimerkiksi koeviikon järjestelyt.

Antiikkikurssin opintomatka Ateenaan on se, jota itse tällä hetkellä eniten odotan. Oulun norssin lukiolaisten kanssa on mukava lähteä matkaan, sillä olen aina voinut rehtorina olla ylpeä hyvin käyttäytyvistä nuoristamme.

Opetusharjoittelu alkoi tänä vuonna jo elokuussa, jolloin maisterivaiheen harjoittelijat tulivat syventävään harjoitteluun. Perusharjoittelu on juuri tätä kirjoittaessa loppumassa. Aineryhmien koor-

dinaattorit ovat pääkoordinaattoreiden johdolla kehittäneet tänä lukuvuonna erityisesti yhteisiä aiheita harjoittelijoiden ohjaukseen.

Lopuksi haluan toivottaa kaikille norssilaisille hyvää ja aurinkoista kesää ja kiittää kaikkia hyvin sujuneesta lukuvuodesta ja ahkerasta työnteosta.

Eija Kumpulainen

Lukion rehtori

Lukion oppilaskunnan hallituksessa uusia tuulia

Koulu alkoi kesäisin merkein ja aurinkoisesti perinteisellä uusien ykkösten ryhmäytämällä lukuvuoden ensimmäisillä koulupäivillä. Ryhmäytämisen toteutettiin tänä vuonna koulualueella, pihalla leikkien ja auditoriossa, jossa kerrottiin hallituksen toiminnasta.

Uudet koulumme opiskelijat saivat heti mahdollisuuden vaikuttaa tulevaan lukuvuoteen, sillä toteutimme kyselyn, jossa he saivat kertoa, minkälaista koulun oheistoimintaa he haluaisivat ja minkälaisia tapahtumia on ollut esimerkiksi heidän edellisissä kouluissaan.

Vuoden 2013 hallitus järjesti syksyllä adressin keruun yhteistyössä yläkoulun oppilaskunnan hallituksen kanssa mehun saamiseksi takaisin koulu-ruokailuun. Adressin allekirjoitti miltei 400 opiskelijaa ja oppilasta. Addressi luovutettiin johtavalle rehtorille ja joululoman jälkeen vuoden 2014 alkaessa oli mehu palautettu ruokajuomaksi yläkouluun ja lukioon. Oppilaat ja opiskelijat ottivat asian todella mieluisasti ja mukavin mielin vastaan!

Vaaliuudistukset jatkuvat

Syksyn mittaan vanha hallitus alkoi pikkuhiljaa tehdä tilaa uudelle vuodenvaihteessa aloittavalle hallitukselle. Edellisvuonna toteutettu vaaliuudistus, jossa jokaiselta luokalta valittiin yksi edustaja hallitukseen, koettiin hieman hankalaksi ja toimimattomaksi. Siksi päätimmekin pistää homman ihan uusille raiteille. Uudet hallituksen edustajat päätettiin valita joulukuussa 2013 toteutetuissa haastatteluisa. Väistyvä hallitus haastatteli halukkaat ehdokkaat ja teki päätöksen uudesta hallituksesta.

Uusi vuoden 2014 hallitus koostuu seuraavista hallituksen jäsenistä: Emma Ryhänen, Joel Loukkola, Sonja Haapala, Saara Rautiainen ja Erika Tuominen.

Kokemusta hallituksen toiminnasta uuteen hallitukseen toivat mukanaan Alekski Niemi, Carlos Sunila ja Paavo Ruka. Vaaliuudistukseen kehiteltiin myös uusia perinteitä: vanhan ja uuden hallituksen yhteisen tapahtuman järjestäminen. Tänä vuonna se oli piparitarjoilu lukiolaisille ja opettajille joulukuussa.

Uusi hallitus aloitti aktiivisesti

Joulukuussa järjestäytyttiin, tammikuussa touhuttiin. Uusi hallitus aloitti innokkaasti ja hyvällä tunnelmalla vuoden 2014 alussa. Puoleen vuoteen mahtui paljon toimintaa ja uusiakin asioita.

Toimintasuunnitelma ja hallitusohjelma laadittiin alkuvuodesta. Johtavan rehtorin luona käytiin helmikuussa. Laskiaisena aikoihin leivoimme laskiaispullia hallituksen voimin ja tarjoilimme niitä lukiolaisille ja neidän maistuivat!

Huhtikuussa alkoi ankara eurovaalipaneelin suunnittelu ja eurovaaliehdokkaiden kutsuminen koulumme paneeliin, joka järjestettiin 7.4.2014. Huhtikuun lopulla lukion oppilaskunnan hallitus ja Elisa tarjosivat kaikille lukiomme opiskelijoille ja opettajille lähimaksutarroja, joihin oli ladattu viisi euroa valmiiksi käytettäväksi. Kahviossa olikin ruuhkaa tapahtuman jälkeen, mutta jonotuksessa ei kestänyt selvästikään niin kauaa kuin tavallisesti, lähimaksamisen ansiosta.

Kesän lähestyessä olemme suunnitelleet aktiivisesti tulevaa norssinyötä. Hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat olleet myös aktiivisesti mukana Norssivaltuuston suunnittelemisessa ja toteuttamisessa.

Entistä avoimempi ja kaikki tavoitettava viestintä

Lukion oppilaskunnan hallinnoima koulumme Face-

Piparitarjoilut menossa.

book-sivu perustettiin vuodenvaihteessa, ja tykkääjiä meillä on jo yli 320. Sivulla ilmoitetaan koulumme toiminnasta ja tulevista tapahtumista.

Hallituskopin seinään on ilmestynyt uusi oppilaskunnan hallituksen info-tv, jossa näkyvät esimerkiksi ruokalistat ja hallituksen kuukausimuistio, jossa kerrotaan kuluvan kuukauden tapahtumista ja tekemisistä. Erään opiskelijan aloitteesta hallitus pisti tuulemaan ja perustimme Facebookiin ryhmän, jossa norssilaiset voivat myydä, ostaa ja vaihtaa oppikirjoja keskenään.

Jaksonvaihtopäivä 7.4. ja eurovaalipaneeli

Jaksonvaihtopäivän ideoi hallitus, ja olihan se opiskelijoiden mieleen. Jaksonvaihtopäivä alkoi puheenjohtajan hausalla puheella ja siitä siirryttiin tv-sarjojen katseluun ja herkkujen syöntiin auditoriossa. Päivä jatkui ruokailulla ja sitten eurovaalipaneelilla liikuntasalissa. Monille oli jopa yllätys, että paikalla oli oikeita kansanedustajia. Eurovaalipaneelissa opiskelijoiden tentattavana olivat Hannu Takkula, Hanna Sarkkinen, Satu Haapanen, Olli Kohonen, Pirkko Mattila, Mari Leena Talvitie ja Liisa Jaakonsaari. Paneelin isännöivät Carlos Sunila ja Matti Ojakoski.

Lopuksi

Haluan kiittää kaikkia hallituksemme jäseniä ja varajäseniä mukavasta alkaneesta hallituskaudesta.

Olemme saaneet kouluumme paljon uutta tekemistä ja uudenlaista aktiivisuutta. Ilman hyvin yhteen toimivaa hallitusta ja mukavaa porukkaa tämä ei olisi ollut mahdollista.

Haluan myös kiittää kaikkia lukiomme opiskelijoita positiivisesta asenteesta ja hienoista ideoista joita olette meille antaneet kehitettäväksi tulevaisuuteen. On ollut ilo edustaa teitä kaikkia hallituksen toiminnassa.

Lukiossamme vallitsee mielestäni hyvä yhteishenki ja minusta tuntuu, että kaikki opiskelijat viihtyvät koulussamme. Me yhdessä teemme Norssista mukavan paikan käydä satoja päiviä vuodessa opiskelemassa ja viettämässä päiviämme. Viihtyvyyys ja yhteishenki lähtevät pienistä asioista, toisen huomioon ottamisesta, kavereista ja yhteisestä tekemisestä. Siksi toivoisin, että suot aamulla tullessasi kouluun pienen hymyn toiselle opiskelijalle tai toivotat huomenta. Hyppytunnilla mene rohkeasti juttelemaan toiselle kansaopiskelijalle ja kysy vaikka kuulumisia. Osallistu innokkaasti koulussa järjestettäviin tapahtumiin, äläkä ujostele olla oma itsesi. Hyvää kesää ja iloisia hetkiä!

Carlos Sunila

Lukion oppilaskunnan hallituksen puheenjohtaja

Mun suomalainen lukuvuosi Norssissa, Oulussa, Suomessa

For all the students who don't know me yet, mun nimi on Magdalena, olen 17 vuotta vanha ja olen saksalainen vaihto-oppilas.

I know that you all can speak great English, that's why I will write English.

I came to Finland in the beginning of August and of course everything was new for me. In Germany there are some stereotypes about Finland, for example that all the Finns are very shy, they don't talk that much and of course that it is „tosi kylmä“ here.

And now, you all are perhaps wondering, why I actually came to Finland. Well, I honestly have to say, that I had no reasons why I should come to Finland, but there were also no reasons why I should not come here! I thought it is a chance in my life to see a different part of the world, because Finland and Germany are very different.

If you want to know in which kind different, you should probably come to Germany. I arrived in my host family and I immediately had the feeling that I have now a second home and also if that year is over, we still will be a family. We traveled together around, I did amazing things, like husky-slitting, I learned how to snowboard, I saw reindeer and I finally saw the northern lights, which was just awesome. After a little time in my family, I started the Finnish school life and I also started to study Finnish, which is a very different language and I tried to become a real Finnish student. Of course it was not that easy, but now after a long time I think

I'm doing really good, also with my great Finnish skills.

I really like the jakso-system at Finnish schools and the French, art, music, sport and filosofia lessons and of course the school food! I enjoyed every day I could spend here and now I am so glad, that I took that chance in my life and came to Finland.

And I also realized, that my exchange year was not only one year in my life, it was my whole Finnish life in only one year! Ja nyt, minä haluan to say thank you to my Finnish family, to my Finnish friends, to my Finnish teachers and classmates who made my year just unforgettable.

Kiitos kaikesta Suomi ja Näkemiin.

Magdalena Selent

Someilua Norssilla

Norssin lukio liittyi Facebookiin joulukuun 2013 ensimmäisinä päivinä. Liittymistä oli harkittu ennenkin, mutta vasta nyt oli toiminnan aika. "Sivun perustaminen sattui selvästikin hyvään aikaan, juuri ennen joulua. Järjestimme myös arvonnän, jonka avulla sivu tuli enemmän tunnetuksi", juttelee hankkeen puuhämies Olli Paakkola. Sivun ylläpidosta ovat vastanneet myös oppilaskunnasta vastaava opettaja Sirkku Leppilahti ja lukion oppilaskunnan hallituksen puheenjohtaja Carlos Sunila. 200 tykkääjän raja saavutettiin jo muutaman päivän kuluksena sivun perustamisesta.

"Jokainen opiskelija voi kommentoida ja osallistua keskusteluun sivulla. Näin kaikki voivat tuntea

kuuluvansa paremmin kouluun ja sen toimintaan. Sivusto on todella tehokas ja nopea tiedotuskanava, ja sen käyttöä tullaan varmasti jatkamaan tulevaisuudessa", virnistää Sunila.

Facebookissa julkaistaan tietoa lukion toiminnasta ja muistutellaan tulevista tapahtumista. Sivulle kertyy myös hyvää historiikkia koulun toiminnasta, joka jää jälkipolvien tutkittavaksi. Kouluvuoden eri tapahtumat korostuvat sivun kansikuvassa. Kansikuvana on ollut muun muassa kuva talvisesta kynttilävalaistusta koulumme sisääntulosta ja vanhojen tansseista.

Lukiolaiset ja opettajat ovat ottaneet Facebook-sivumme lämpimästi vastaan ja tavoitammekin jul-

kaisujen avulla miltei koko koulun väen. Olemme myös yllättyneet siitä, kuinka moni koulumme entinen opiskelija ja opettaja on löytänyt sivun. Toivomme, että sivustosta kävisivät tykkäämässä sellaiset lukiolaiset, opettajat ja opetusharjoittelijat, jotka eivät ole vielä niin tehneet! Aiomme kertoa sivusta myös ensi syksynä lukion aloittaville.

Facebook-sivu löytyy osoitteesta fb.me/norssinlukio.

Lukiolaiset **Olli Paakkola ja Carlos Sunila**

Olympiahuumasta talouskriisiin

Lukion Antiikkikurssi on ihmetellyt Ateenan ja Kreikan menoa jo 10 vuotta

Koulumme lukion suosittu Antiikkikurssi suuntasi jälleen tänä lukuvuonna opintomatkinsa antiikin lähteille. Kaiken kaikkiaan kyseessä oli jo 19. alikirjoittaneiden vetämä ja johtama Antiikkikurssin ryhmä Ateenaan tai Roomaan. Nyt oli vuorossa siis Ateena. Kolmekymmentä innokasta kurssilaista lähti Oulusta liikkeelle vappuaattona. Odotukset olivat korkealla.

Antiikkikurssimme perusajatus ei ole 10 vuodessa muuttunut: haluamme avata oppilaille näköaloja niin antiikkiin kuin tähän päivään, liikua avoimin silmin ja mielin länsimaisen sivistyksen juurilla ja tämän päivän globaalissa maailmassa. Ylevänä tavoitteenamme on opiskella Euroopan keskeistä henkistä ja aineellista kulttuuriperintöä ja rakentaa siten eurooppalaista kulttuuri-identiteettiä. Toisena isona osa-alueena on Välimeren alueen kasveihin, eläimiin ja yleensä luontoon perehtyminen.

Ensimmäinen Ateenan matkamme 2004 sujui aivan erilaisissa tunnelmissa kuin viime vuosien matkat. Keväällä 2004 Ateenan kauan odotetut kesäolympialaiset olivat ovella. Koko kaupunki oli silloin kuin luotu uudestaan muutamassa vuodessa. Paljolti EU:n rahoilla oli tehty maailman hienoin metro ja upea lentokenttä sekä leveä lentokenttämoottoritie. Hieman keskustan ulkopuolelle oli rakennettu olympia-alue ja sinne kaikki kisoissa tarvittavat suorituspaikat. Kävimme tuolloin katsomassa aluetta, ja olisimme voineet lyödä vetoa, ettei kaikki valmistu kesään mennessä. Toisin kuitenkin kävi, sillä rahaa pantiin palamaan surutta ja töitä tehtiin yötä päivää. Bangladeshista tuotiin 80 000 työläistä, joille luvattiin pysyvä oleskeluoikeus Kreikkaan, jos he laittavat ruokapalkalla paikat valmiiksi. Lopulta kisat voitiin pitää ajallaan ja ne onnistuivat mainiosti.

Vuonna 2010 kävimme kiertelemässä entisessä olympiakylässä. Se oli jo silloin ja on yhä kuin aavekaupunki. Kaikki on ruosteessa ja rappiolla. Monet katsovat, että Kreikan talouden alamäki alkoi juuri olympialaisten tolkkuttomasta tuhlailusta. Bangladeshilaisistakin tuli huolta, kun he jäivät työttömiksi ja asettuivat omille alueilleen Omonia-aukion lähelle. Myös laitton maahanmuutto kasvoi pahaksi ongelmaksi. Avoin rasismi näkyy tänään Ateenan kaduilla.

Olympiavuoden iloinen optimismi ja toime-lias henki olivat hävinneet tyystin kevääseen 2010 mennessä. Talouskriisin kärjistyminen ja kiistat EU:n apupaketista raivostuttivat ateenalaisia ja mellakat alkoivat. Ilmapiiri oli sangen aggressiivinen ja joka paikassa oli mellakkapoliiseja. Kaikenlaista yllättävää sattui meillekin. Esimerkiksi Peloponnesokselta tullessa bussimme kuski ei uskaltanut ajaa hotellimme lähelle ja jouduimme sinne talsiessamme mielenosoittajien ja mellakkapoliisien väliin. Sieltäkin selvittiin. Vuonna 2012 ei ollut mellakoita, mielenosoituksia kylläkin, ja ilmapiiri oli ahdistava. Lama oli näkyvissä kaikkialla. Nyt keväällä 2014 ovat jotkut asiantuntijat olleet näkevinään jo himmeää valoa Kreikan talouden pimeydessä.

Laajennetaan reviiiriä ja tehdään yhteistyötä

Jos Kreikka ja Ateena ovat näivettyneet 10 vuodessa, oma kurssimme on kehittynyt toiseen suuntaan. Ensinnäkin olemme laajentaneet reviiirämme Ateenan ulkopuolelle. Olemme käyttäneet yhden päivän vierailuun Aiginan saarelle, jossa on paljon nähtävää. Pireuksen satamasta on sinne noin puolentoista tunnin laivamatka. Samoin olemme tehneet yhden päivän retken Delfoihin tai Peloponnesokselle, jossa kohteina ovat olleet Korintti, Mykene ja Epidauros. Näiltä retkiltä olemme saaneet irti erityisen paljon sen jälkeen, kun biologia ja maantiede liitettiin kurs-

Oulun, Tampereen ja Turun norssien antiikkikurssilaiset Muusain kukkulalla Ateenassa. Taustalla siintää Akropolis. Kuva Eija Paasi

sin opetettaviin aineisiin ja mukaan tulivat opettajat Eija Paasi ja Esko Kempainen.

Yhtä aikaa kanssamme Ateenassa ovat olleet myös muiden norssien antiikkikurssilaiset. Olemme vuosien myötä verkostoituneet ja tehneet kaikilla kurssin opintomatkoilla ainutlaatuisen laajaa yhteistyötä niin opettajien kuin oppilaiden välillä Turun, Tampereen ja Jyväskylän norssien kanssa. Yhteiset työt ja esiintymiset vaikkapa Epidauroksen teatterissa ovat jääneet kaikkien mieleen. Opetusharjoittelukin on kytketty mukaan toimintaamme. Oulun harjoittelijoita on ollut mukana kahdella matkalla, Turusta jokaisella. Suomen Ateenan-instituutissa olemme joka käynnillä tunteneet olevamme tervetulleita vieraita.

Mielestämme olennaisinta opintomatalla on, että opiskelijoiden rooli on aktiivinen jo ennen matkaa ja matkan aikana. Antiikkikurssilla he tutkivat ennen matkaa tiettyjä kohteita ja laativat niistä esitykset, jotka kootaan matkaoppaaksi. Itse kohteissa niihin perehtyneet opiskelijat esittelevät tietonsa toisille ja opettajat syventävät niitä sekä esittelevät muut kohteet itse.

Täytyivätkö odotuksemme kevään 2014 opintomatalla? Aivan varmasti. Tosin arviointia haittaa se, että tämä teksti piti aikaisen deadline vuoksi kirjoittaa jo ennen matkaa. Mutta arviomme perus-

tuikin Delfoin oraakkeliin, jolta kysyimme asiaa siellä viimeksi käydessämme.

”Ei kulje se tyhjänä maailman rantaa, joka ilonsa omissa repussa kantaa.”

V.A. Koskenniemi, *Suvipäiviä Hellaassa* (1927)

Matti Ojakoski & Kari-Pekka Lapinaja

Antiikkikurssin suunnittelijat, johtajat ja vetäjät

Lukion kansainvälisyyskurssi

Saimme lukuvuodeksi 2013–2014 kansainvälisen vaihdon keskukselta Cimosta rahoituksen Comenius Nordplus -projektiin. Yhteistyökumppanimme on ollut liettualainen Antano Smetonas (Gimnazija www.smetona.ukmerge.lm.lt/) ja projektin teemana metsät ja niiden merkitys molempien maiden kulttuureissa. Rahoituksen saamista edelsi yksi ilman rahoitusta jäänyt hakemus ja keväällä 2013 rahoituksen saanut valmistava vierailu, jolloin työstimme hakemusta Oulussa yhdessä kahden liettualaisen opettajan kanssa. Hakemusten teko on työlästä eikä rahoitusta aina saada, joten opettajalle projekti tuottaa työtä, jonka tulokset eivät välttämättä näy. Tämän projektin rahoitus oli haettu liikkuvuutta varten eli rahat piti käyttää lähinnä matkoihin.

Valmistelimme Oulussa kansainvälisyyskursilla ryhmissä töitä, jotka liittyivät jollain tavalla metsään. Aiheet vaihtelivat talvisodasta suopotkupalloon ja tuotokset videoista esitelmiin. Lokakuussa saimme vieraiksemme 20 lukiolaista pienestä Ukmergen kaupungista. Heillä oli mukanaan salkullinen metsäaiheisia maalauksia, jotka laitettiin esille. Vierailu alkoi majoittumisella ja tutustumisella, sillä opiskelijat asuivat perheissä. Seuraavana aamuna lähdimme bussilla Suomussalmen Hossaan, jossa majoituimme mökkeihin. Ohjelmassa oli ryhmäytystä, vaellus värikallion kivikautisille kalliomaalauksille, englanninkielinen luento alueen luonnosta, saunomista, uimista, iltanuotio lauluineen, tutustuminen Raateenportin talvisotamuseoon, käynti Venäjän rajalla, Hiljainen kansa -tilataideteos sekä kainuulainen lounas ravintola Kultaisessa kukossa.

Oulussa vierailimme yliopiston eläinmuseossa ja Pohjois-Pohjanmaan museossa, työstimme projektin nettisivuja. Vieraat osallistuivat oppitunneille ja pidimme kansainvälisen illan, jonka alussa norssilaiset esittelivät ryhmissä tekemänsä työt. Illan muita aktiviteetteja olivat pelit, syöminen, tanssien opettelu ja laulut. Lähtöillaksi kokoontuimme Koitelin-koskelle, jossa paistoimme makkaraa ja tikkupullaa ja vietimme aikaa yhdessä. Vapaa-ajalla opiskelijat tutustuivat yhdessä Oulun keskusta. Hyvästien jättäminen oli haikeaa mutta tiedossa oli keväinen tapaaminen Liettuassa.

Tätä kirjoitettaessa valmistelemme tulevaa matkaa. Joillekin sattui pääsykokeita matkan ajalle, joten mukana on nyt joitain noviiseja. Ohjelmasta päätellen tulossa on uuden oppimista ja elämyksiä

Liettuan luonnossa ja kulttuuripaikoissa sekä tietysti tutustumisen kouluun ja koteihin.

Norssilaiset ovat siis vierailulla Ukmergessa 13.–19.5.2014. Ohjelmassa on projektityöskentelyn lisäksi melontaa, metsäretki, luonnonsuojelun keinoja, tutustumista paikalliseen ruokakulttuuriin, koivuvaneritehtaaseen, hevosmuseoon ja Unescon maailmanperintökohteista ainakin puuveistosalukseen Liettuun ristit.

Projektin kotisivut löytyvät osoitteesta <http://forestfilt.comus.com/> ja tietoa partnerikoulusta osoitteesta www.smetona.ukmerge.lm.lt. Mukana työssä ovat Oulusta olleet liikunnan lehtori Aune Lassila ja historian ja yhteiskuntaopin lehtori Katrimaija Lehtinen-Itälä sekä erittäin suurena apuna käytännön toteutuksessa englannin kielen lehtori Virpi Sivonen-Sankala sekä matematiikan lehtori Ari Heimonen.

Katrimaija Lehtinen-Itälä

Neljässä päivässä Lontoon musiikin ”highlightteja”!

”We will, we will rock you!” Tämäkin toive täyttyi, kun Norssin ja Merikosken lukion opiskelijoiden musiikkiryhmä valloitti Lontoota tai Lontoo valloitti opintomatkalaiset elokuun lopulla 2013. Olimme ennalta valmistautuneet matkaan tutustumalla Lontooseen sekä Lontoossa esitettäviiin musikaaleihin ja kaupungin muuhun musiikkitarjontaan. Lippujen hinnat hieman rajoittivat valitsemiamme vierailukohteita. Jokainen kuitenkin näki ja koki kaksi upeaa musikaalia, kuuli monta tuttua sävelmää ja sai varmasti kipinän palata uudelleen Lontooseen ja West Endin teattereihin.

Lontoo on ollut ja on mielenkiintoinen monenlaisen kulttuurin, lukuisien muusikkojen, säveltäjien ja taiteilijoiden kaupunki. Me vierailimme Händel Housessa, jossa saimme kosketuksen noin 300 vuoden takaisen Lontoon elämään. Säveltäjä Georg Friedrich Händelin koti kertoi siitä oman tarinansa.

Metrokäytävillä ja kävelykaduilla kaikuivat katumuusikoiden sävelet. Illalla Covent Garden muuttui muusikoiden ja erilaisten taiteilijoiden esityspaikaksi. South Bank oli täynnä katutaiteilijoita. Westminster-sillalla saattoi kuulla jopa säkkipillin soittoa.

Lontoon historiaa, maamerkkejä ja kulttuuria etsimme jalkaisin, kaksikerrosbusseilla ja metroilla. Sunnuntaina opintomatkan viimeisenä kohteena rauhoituimme kuninkaallisessa Westminster Abbeyn katedraalissa kuuntelemalla englantilaista musiikkia.

Muistot tallentuivat kameran kuviin ja syväälle mieleen. Upealle musiikkiryhmälle kiitos matkasta!

Paula Westerlund
Musiikin lehtori

MU4-ryhmä 2013 Lontoossa.

6. Oppilas- ja opetusharjoittelijaluettelot

Perusasteen vuosiluokkien 1–6, Koskela oppilaat 2013–2014

1a Iv. Kerttuli Saajoranta

Aaltonen Joonas
Aho Antti
Ekdahl Nelma
Ferraro Emma 1)
Jokipii Olli
Kareinen Verneri
Kuokkanen Ilmari
Paaso Joona
Perez Gutierrez Maria
Perätalo Nea
Plekh Vera
Regelin Kalle 2)
Seppänen Niilo
Sorvoja Oskari
Sotkasiira Emilia
Tikkanen Vilma
Vesivuori Luca
1) eronnut 31.10.2013
2) tullut 16.9.2013

1b Iv. Elina Laine-Leiviskä

Findlay Ellinora
Heikkinen Veera
Ikonen Väinö
Jokela Jessica
Junttila Roni
Korpela Kalle
Kukkonen Eelis
Lindgren Diana
Lindvall Iida
Lukkari Unna
Mensonen Jere
Mäntylä Alva
Ruokamo Nea
Sham Atriina
Suhonen Anssi
Suominen Veeti
Taweeprayoon Jiratchaya
Trieu Tran

2a Iv. Outi Takalo

Archer Evelina
Hietala Timi
Hukkanen Jonna
Keränen Erika
Kiuru Viljami
Lazarevic Indira 1)
Lammasaari Robbie
Lehtola Nella
Lääkkö Oskari
Mäenpää Juuso
Perez Gutierrez Juan
Pirttialo Markus
Puumalainen Jenni
Rousu Aku
Räty Jere
Sham Itania
Soppela Emma
Suvinen Kristian
Takkula Kalle
Waulu Henri
1) eronnut 28.10.2013

2b Iv. Anitta Kuivamäki

Alalauri Aaro
Haapaniemi Onni

Heikkinen Siiri
Kankaanpää Ilari
Kankkunen Stenna
Karhu Eelis
Karjalainen Petra
Koljonen Ella
Korpi Aino
Lehto Emil 1)
Lindgren Terno
Luosujärvi Anton
Malm Helmi
Myllylä Auri
Määttä Sampo
Othman Azad
Saukko Olli
Suo Eeva
Tarasova Lelia
Waulu Topias
Yrttiaho Taavi
1) tullut 7.1.2014

3a Iv. Maria Laiho

Aalto Aleksii
Aaltonen Juho
Airaksinen Veeti-Kalle
Ferraro Francesco 1)
Harju Jaakko
Hiltunen Senni
Hyvärinen Sakke
Ibrahim Hinda
Juppi Valtteri
Karjalainen Jonne
Kemi Sofia
Korpela Venla
Lappalainen Iivi
Liikanen Vilma
Mertala Mette
Määttä Saku
Raappana Amalia
Rajasaari Matilda
Seppänen Sara
Väyrynen Jaakko
Ylikorkala Fanny
1) eronnut 31.10.2013

3b Iv. Marianne Tallqvist

Auvinen Alisa 1)
Homanen Hertta
Hommy Marko
Jaara Emilia
Juntunen Venla
Kiuru Kaija
Moilanen Konsta
Mäntylä Otto
Othman Ronia
Ovaska Amanda
Sarre Venla
Sauvola Saga
Sauvola Valtteri
Seppänen Vilho
Tabell Katri
Tossavainen Ilari
Ylimaunu Peppi
1) tullut 7.1.2014

4a Iv. Terho Granlund

Aula Pyry-Pekka
Hommy Marino
Ibrahim Abdigani

Juntunen Riikka
Kedi Kiden
Keinänen Samuli
Kähkönen Toivo
Lantto Juho
Launonen Sanni
Lindgren Angela
Marttinen Noora
Pelkonen Henrik
Perez Gutierrez Elena
Pihlajamaa Topi-Taneli
Räisänen Miisa
Salonkari Venla
Sanmori Maria Chiara

4b Iv. Matti Mikkonen

Anjas Inka
Autio Hemmo
Mensonen Juho
Mäenpää Oskari
Nguyen Jet-Li
Nguyen Vy
Ollikainen Aino
Pajunpää Oskari
Pekkala Oona
Poropudas Jenna
Prinkkala Vili
Saastamoinen Kimmo
Seppänen Tomi
Sham Ornina
Shwe Akito
Tauriainen Sofia
Vaaramaa Tuomas
Y May
Yrttiaho Teemu

5a Iv. Laura Salmela

Alha Ossi
Auvinen Aniko 1)
Haaraoja Lassi
Harju Sanni
Hiltunen Anttoni
Ibrahim Abdirashiid
Jaara Veeti
Jokisaari Valtteri
Juntunen Miinttu
Kangas Jere
Korpela Viivi-Inkeri
Kärki Tuomas
Luukkanen Olli
Natunen Julia
Perez Gutierrez Javier
Puhakka Luka
Ronkainen Milla
Sanmori Francesco
Vattulainen Simo
Virta Sini
1) tullut 7.1.2014

5b Iv. Jani Polvinen

Anttila Nea
Archer Gabriel
Ferraro Elia 1)
Haapalainen Meri-Mari
Kokko Mikaela
Koljonen Leo
Korpi Maija
Kuurilehto Valtteri
Lappalainen Tatu

Luosujärvi Milka
Meriläinen Konsta
Meriläinen Leevi
Nguyen Jerry
Osadchaya Maria
Ovaska Veeti
Pyaskin Stepan
Seppänen Mette
Tikkanen Juhon
Trieu Luan
Tuohino Aleksanteri
Ukkonen Jere
Ylimaunu Sara
1) eronnut 31.10.2013

6a
lv. Markku Juopperi

Haapaniemi Nea
Hiltunen Juhon
Kallunki Arttu
Karjalainen Teemu
Keinänen Sanni
Kemi Joonas
Korpi Liisa
Koskela Jenna
Njoroge Joshua
Perez Gutierrez Teresa
Raappana Elli

Riippa Pauliina
Räisänen Janita
Suorajärvi Roope
Tikkanen Tuomas
Uhari Viivi
Waselius Pinja
Visuri Aada
Väisänen Ada

6b
lv. Anu Malm

Aligure Abdullahi Abdulkadir 1)
Erkkilä Julia
Heikkinen Elmeri
Kedi Ropi
Kemi Olli
Liikanen Jasper
Mäenpää Elmeri
Määttä Selina
Peltola Marcus
Prinkkala Kaapo
Ruonala Jenna
Saukkoriipi Kia-Karla
Sive Julia
Tauriainen Maria
Tossavainen Saana
Veijola Julia 2)
Väntti Aleksis

Y Yen
Ylikorkala Julia
1) eronnut 28.2.2014
2) eronnut 31.10.2013

VALO-luokka
lv. Outi Laitinen

Ahmed Abdiqani 1)
Ahmed Abdirisag 1)
Ahmed Sharmarke 1)
Al-Shammri Lina
Imjai Memi
Kedi Woljan
Kinnaree Anchisa
Krylova Daria
Lin Zhe
Mitso Nikoletta
Mitso Vasileios
Omar Luul
Wardhere Abdirezak
1) tullut 23.4.2014

Perusasteen vuosiluokkien 0–6, Linnanmaa oppilaat 2013–2014

0–2
lv. Kaisu Kangas

Esikoululaiset
Andersin Sara
Saviaro Teppo

1.
Al-Rubaye Bahaa
Hietanen Mio
Honkanen Hanna
Kettunen Aku
Koskelo Luukas
Kuurlunti Veeti
Madetoja Milana
Pohjolainen Maija
Tiirola Miikkael 1)

2.
Honkanen Ella
Kauppila Santtu 2)
Pietilä Elias
Viide Krista 3)
Väyrynen Albert
1) tullut 7.1.2014
2) tullut 10.3.2014
3) eronnut 28.2.2014

1a
lv. Mervi Kemppainen

Bruun Elias
Doroci Anton
Ferraro Emma
Halla-aho Noora
Heinonen Julia
Helander Anni
Helander Ida
Hylkilä Aada
Jounila Isla
Julin Jesper
Kivisaari Riitu
Koivumaa Asla
Kähkönen Leevi 1)
Mehtonen Emmi

Pääkkönen Ella
Saukkola Sofia
Saukkonen Miljabella
Ukkola Mianna
Vihavainen Eetu 2)
1) eronnut 18.10.2013
2) eronnut 15.11.2013

1b
lv. Sanna Kajjalainen

Al-Azzawi Abdullah 1)
Eklund Mikko
Gehör Sara
Granat Robert
Heikkilä Irina
Huttunen Ella
Härkönen Aada
Höyhty Milja
Keskinarkaus Silja
Kirves Sanni
Koppelo Ellen
Kukkonen Eetu
Kämäräinen Nea
Lahti Vertti
Malila Veikko
Moilanen Lumi
Ryhänen Iida
chroderus Matilda
Sevander Jan 2)
Vähäkuopus Veeti
1) eronnut 27.11.2013
2) eronnut 24.1.2014

1–2
lv. Outi Tiainen

1.
Ahonen Taika
Alizadeh Ali 1)
Kangas Miilla
Kantola Säde
Keränen Jori
Koivumaa Mari
Leinonen Linnea

Marolli Edona
Matkaselkä Olli
Mäkivierikko Ronja
Raittimo Matias
Suliman Ayman

2.
Kolmonen Saana
Kropsu Aleksis
Niskanen Ossi
Ojala Tomi
Puranen Luukas
Puumalainen Taru
Rasinkangas Inka
Savinieni Valtteri 2)
Tikkanen Tiila
1 eronnut 28.2.2014
2 tullut 7.1.2014,
eronnut 28.2.2014

2a
lv. Johanna Stevenson

Ahonen Onni
Al-Azzawi Amro 1)
Al-Rubaye Amjad
Heikkinen Ronja
Karvonen Ada
Katiska Onni 2)
Kayo Mary-Ann
Keskitalo Konsta
Konttiokari Oskar
Kustula Iija 3)
Lukinmaa Mikko
Luoma Moona
Mehtonen Juuso
Mellanen Lauri
Mikkonen Benjamin
Nguyen Quang
Nissinen Alisa
Ojuva Kalle
Paimen Nilla
Taipale Minttu
Tohmola Senni
Turunen Antti

Vatanen Henna
Vuoristo Mandi
1) eronnut 27.11.2013
2) eronnut 27.9.2013
3) eronnut 1.12.2013

2b **Iv. Raija Kärkkäinen**

Anttonen Hugo
Hopia Elisabet
Junttila Elina
Jutila Matias
Kaappola Roope
Kaikkonen Eeva-Liisa
Kellokumpu Ville
Kodukula Lasya
Koivumaa Markku
Koppelo Juho
Kotajärvi Milla
Kurki Sini
Latif Erian
Mahdi Mazin
Moilanen Jimi 1)
Mäenpää Asseri
Nissinen Juuso
Ohlmeier Siri
Rautio Miikka
Seppä Jenniina
Sherifi Aaja 2)
Sutinen Laura
Törmänen Pinja
Åström Joonas
1) eronnut 30.8.2013
2) eronnut 18.10.2013

3ab **Iv. Aila Hartikainen** **& Auli Siitonen**

Bäck Mimosa
Cherevatova Eliza
Dang Le Phong
Dia Cira
Ferraro Francesco
Fuad Ottman Mohammed
Haaraniemi Oliver
Hallikainen Paulus
Hentilä Juuso
Herajärvi Antti
Hulkkonen Niklas
Kämäräinen Jonna
Kanniainen Enni
Karjalainen Emil
Kinnunen Miko
Kirves Hanna
Kivisaari Reetu
Konola Aarni
Kortejärvi Mikael
Kustula Unna 1)
Latif Elina
Leskelä Maiju
Määttä Julia
Makkonen Milla
Marolli Nazife
Merenlahti Jesse
Merenlahti Juho
Niskala Nea
Parkkila Otto
Peltoniemi Silvana
Pham Kim Yen
Räisänen Akseli
Rasi Ville
Romakkaniemi Anni
Saine Emil
Salih Salah
Suliman Alamin
Sundaramoorthy Aaranie
Suokas Selena

Tirola Adalmiina 2)
Tirola Josefiina 3)
Tolonen Senni
Tuorila Nanna
Voutilainen Anniina
1) eronnut 1.12.2013
2) tullut 7.1.2014
3) tullut 7.1.2014

3c **Iv. Aleks Tanner**

Ahola Luukas
Barros Morais de Lima José
Heikkinen Julia
Heinonen Hilla
Huttunen Johannes
Huttunen Leeni
Karjalainen Konsta
Keränen Jyri
Kilpeläinen Eetu
Koskela Roosa
Lehtonen Sami
Lolax Saga
Mattila Arttu
Mironov Andrey
Myllymäki Matias
Piri Arttu 1)
Pohjolainen Veeti
Rantsi Helmi-Nella
Räisänen Tomi
Slewa Gabriella
Strandman Mici
Tervo Enni
Tuohimaa Mikael
Ukkola Mimosa
1) eronnut 4.4.2014

4a **Iv. Erkki Pekkala**

Ahlholm Aino
Anttila Henna
Anttila Pauliina
Blomster Erno
Duan Tiina
Einonen Jessica
Eklund Arttu
Granat Alex
Hakanen Tomi
Harmaala Daniel
Huttunen Leevi
Järvelä Joonas
Karjalainen Axel
Kukkonen Tomi
Moilanen Joanna 1)
Mäenpää Kaisa
Määttä Anni-Julia
Nguyen Thao Nhi
Palovaara Topias
Puranen Juliaana
Saviniemi Oskari 2)
Schroderus Matias
Seppä Anna-Julia
Severinkangas Laura
Sherifi Yousif 3)
Slewa Gabriela
1) tullut 22.4.2014
2) tullut 7.1.2014,
eronnut 28.2.2014
3) eronnut 18.10.2013

4b **Iv. Anna-Kaisa Marjamaa**

Aikio Aino
Hallikainen Mikael
Harja Tiina
Hepo-oja Tiia

Hiitola Valtteri
Honkanen Aatu
Joensuu Alina
Karjalainen Eemeli
Koskela Mattias
Kuusipalo Emmakreetta
Lämsä Tuomo
Mickelsson Matias
Mykrä Otto
Ojala Emilia
Ojuva Kasper
Orava Atte
Piippo Iivari
Rautio Joni
Sinisammal Simo
Sääskilähti Reeta
Tikkanen Eemil
Tyynelä Vilja
Vallström Ilmari
Vähäkuopus Nea

4-5 **Iv. Marjatta Kaikkonen**

4.
Ahonen Leevi
Bruun Saga
Heikkinen Joni
Kämäräinen Elias
Leiviskä Laura
Paimen Niklas
Ronkainen Veera
Saariniemi Mikko
Saukkonen Huugo-Uljas
Toivonen Ukko
Väyrynen Edith

5.
Baringi Manar
Einonen Jenna
Kaappola Valtteri
Kaikkonen Viivi
Kerttula Siiri
Lahti Markus
Leinonen Lotta
Pikkarainen Anni
Rahko Rauna 1)
Saine Sofia
Viide Netta
1) tullut 10.3.2014

5a **Iv. Vuokko Kangas**

Hamada Abdul 1)
Honkanen Olli
Huotari Sonja
Junttila Matias
Karvonen Milka
Kerttula Sanni
Kinnunen Anette
Kolmonen Samu-Ville
Kontiokari Akseli
Koskela Arttu
Kuisma Saku
Kuvaja Kiia
Lankinen Viivi
Margai Alen
Pietilä Aleks
Romakkaniemi Samu 2)
Ronkainen Venla
Räisänen Tuomas
Viitala Tommi
Väisänen Viivi
Väyrynen Viola
Äikäs Samppe
1) eronnut 21.12.2013
2) eronnut 21.12.2013

5b
Iv. Minna Vastimo

Anttila Valtteri
Ferraro Elia
Gehör Sofia
Hietaniemi Salla
Huttunen Essi
Huttunen Lassi
Huttunen Luukas
Karjalainen Juuso
Keränen Linnea
Kilpeläinen Verna
Kortejärvi Nico
Lehtinen Roosa
Lolax Kristian
Nguyen Anh Thu
Nisumaa Jesse
Parkkila Santeri
Peltoniemi Sami
Piispanen Saara-Maria 1)
Tolonen Jenny
Turunen Sonja
Vanninen Saku
Virta Kaisla
1) eronnut 14.2.2014

6a
Iv. Markku Veteläinen

Chowdhury Basil
Einonen Jere
Jokilahti Patrik
Kolmonen Jesse
Konola Kerkko
Kotajärvi Ninja
Lempinen Ella
Liinanki Lauri

Margai Alex
Moilanen Jami 1)
Nguyen Hung
Oljakka Verner
Pekkala Joni 2)
Ruotsalainen Anssi
Saarela Pinja
Schroderus Sofia
Tikkanen Eelis
Usoskin Sasha
Widgren Sohvi
Väyrynen Veera
1) eronnut 30.8.2013
2) tullut 7.1.2014

6b
Iv. Pekka Tokola

Al-Rubaye Hussain
Haaraniemi Aada
Hallikainen Eemil
Hopia Tuomas
Jounila Riku
Kangas Riina
Kotajärvi Santeri
Kurvinen Joonas
Kämäräinen Jan-Erik
Leinonen Henna
Leskelä Marjukka
Manninen Kiia
Niemi Jesse
Nissinen Hanna
Räisänen Aapo
Sutinen Elina
Widgren Lassi
Vähäsarja Miia

6c
Iv. Kirsti Karhumaa

Aironpää Miro
Dia Alioune
Herajärvi Eetu
Jacklin Jaakko 1)
Jurmu Silja
Järviluoma Tuukka
Kempainen Iida
Lunkka Johannes
Luoma Vilma
Lämsä Susanna
Makkonen Jarkko
Pohjolainen Joonas
Ronkainen Lasse
Saariniemi Jussi
Siekinen Helmi
Strömberg Elli
Tervahauta Topias
Veijola Julia 2)
1) tullut 7.1.2014
2) tullut 2.11.2013

Perusasteen vuosiluokkien 7–9 oppilaat 2013–2014

7A
Iv. Markku Kuorilehto

Ahonen Johanna
Anttinen Timi
Inkala Larissa
Jalonen Tuomas
Karvonen Valtteri
Kinnunen Nuutti
Kurronen Otto
Mannila Nico
Paakkola Akseli
Pakarinen Jenni
Puumalainen Pyry
Ronkainen Viivi
Sarajärvi Niklas 1)
Tyynelä Melina
Vaarala Julia
1) tullut 17.3.2014

7B
Iv. Hellevi Kupila

Aromaa Jere
Häyrynen Eemeli
Jounila Aada
Junttila Jaakko
Karjalainen Joonas
Komulainen Annika
Koskelainen Venla
Lohvansuu Paulus
Myllylä Nea
Myllylä Pietari
Niemelä Matias
Niskanen Eero

Rantsi Kasper
Saukkonen Beata
Sulasalmi Samuli 1)
Taskinen Janne
Telin Tessa
Tervahauta Tuomas
Vilmi Jenna
1) eronnut 31.1.2014

7C
Iv. Hanna Tuhkanen

Alanissi Iina
Ala-Rämi Venla
Bandi Lavina
Dia Mamaudou
Harmaala Sami
Huttunen Santeri
Janhunen Krista
Kaappola Eerika
Kempainen Lotta
Kerola Liisa
Kivikunnas Venla
Nguyen Tai
Nguyen Tony
Pikkarainen Lasse
Salmela Jenna
Sundaramoorthy Sulvijan
Väyrynen Eveliina
Yang Tina

7D
Iv. Juha Wedman / Emilia Packalèn

Agava Daniel
Ahonen Joonatan
Ferraro Samuele
Haapsamo Aapeli
Helin Seela
Hernesniemi Marko
Järvelaid Helena
Lahti Mikko
Lähteenkorva Ville
Puurunen Mikael
Rintala Rosa
Sanmori Anna
Sjögren Krista
Slewa Georges
Suokas Jenina
Tuohimaa Joel
Viide Emppu 1)
Väärälä Aleks
1) eronnut 9.1.2014

8A
Iv. Heli Heino

Ahonen Iida
Almahmoud Wael
Haapasalo Emma
Harja Teemu
Karppinen Aki
Korhonen Teemu
Korhonen Tuomas
Kuorilehto Kasper
Lehtinen Tuua
Leinonen Daniel
Lumme Mikael
Maksimov Evgenii

Manninen Niko
Mohammed Arhaim Saggad
Nguyen Vinh 1)
Nikula Helmi
Ohlmeier Paul
Orava Ilona
Salih Salih
Salo Julia
Seppä Alekski
Strömberg Petteri
Suokas Joonatan 2)
Väärälä Mirka
1) eronnut 28.8.2013
2) eronnut 27.11.2013

8B Iv. Katja Leinonen

Aaramaa Saana
Alatalo Anne
Al-Rubaye Shamsalduha
Bui Oanh
Heino Julius
Hekkala Mikael
Hurnanen Leevi
Jokelainen Jasper
Jormakka Valtteri
Kallinen Konsta
Kiviluoto Henri
Mustonen Taneli
Mäki Alekski
Nguyen Huong
Nikula Robert
Oraviita Kai
Paaso Riku
Pajunpää Topias
Perez Gutierrez Clara
Särkelä Jenni
Uhari Ville
Uusitalo Tuuli

8C Iv. Aune Lassila

Haapalainen Jonna
Haaraniemi Alekski
Hahto Nadja
Hakala Joel
Hallikainen Milja
Kemi Marika
Kokko Julius
Komulainen Alekski
Lainio Ronja
Lautala Elmo
Mätäsaho Tuukka
Palokangas Juho
Romakkaniemi Juho
Ruhkala Asta
Saukkonen Rilla

Sederholm Sami
Severinkangas André
Spärman Sonja
Tuomaala Valtteri
Turpeinen Taru
Widgren Joonas
Äikäs Kerkko

8D Iv. Sirpa Määttä

Ahonen Juho
Aitta Nina
Aromaa Henriika
Blomster Pipsa
Illikainen Enni
Kilpeläinen Ville-Valtteri
Kontiokari Elie
Kurvinen Tuomas
Kyllönen Jenni
Kyllönen Kasper
Kyröläinen Henna-Maarit
Miettunen Rasmus
Näyhä Emmi
Pekkala Janne 1)
Rantsi Valtteri
Sinisammal Salla
Tulinen Tomi
Uhlgren Laura
Vanninen Henna
Ylinampa Markus
1) tullut 23.12.2013

9A Iv. Tuomo Talala

Ahonen Väinö
Haaraniemi Aino
Haaraniemi Niko
Hyvönen Mona 1)
Illikainen Joel
Kinnunen Iida
Koskela Konsta
Myllylä Oskari
Mätäsaho Emilia
Piiippo Iina
Pääkkönen Kia
Rajamaa Meri
Räisänen Alina
Tuohimaa Elias
Väärälä Henri
1) tullut 2.9.2013

9B Iv. Riikka Kiiveri-Raappana

Anttila Anni
Hanhela Jani
Hopia Markus

Hyvärinen Tero
Iisakka Santeri
Karvonen Milla
Komulainen Iida
Koskelainen Konsta
Kuusela Janne
Könönen Anni
Paakkola Pauli
Pitkänen Antti
Puumalainen Maria
Tervahauta Alekski
Tolonen Tuomas
Törmikoski Jenna

9C Iv. Eero Ijäs

Ahde Essi
Ahonen Eemil
Baringi Heba
Hamiti Masinisa
Hannus Niko
Kilpeläinen Milla
Korpela Elviira
Koskela Alekski
Leskinen Jere
Malinen Alexandra
Nisumaa Joni
Räihä Sanna-Riikka
Teittinen Laura
Teittinen Vilma
Vaarala Jukka
Wei Shuxin
Virpi Joonas

9D Iv. Virpi Sivonen-Sankala

Ferraro Sofia
Haavisto Jere
Heikkilä Iida-Liisa
Heinonen Vertti
Herajärvi Meeri
Holappa Saara 1)
Kuusikko Juho
Lehtihalmes Iina
Nikula Hanna
Perez Gutierrez Cristina
Pälve Laura
Sanmori Davide
Sutinen Ossi
Sääskilahti Auri
1) tullut 2.9.2013

Lukion opiskelijat 2013–2014

2013A ro. Matti Ojakoski

Alin Kalle
Auno Marjut
Haapasalo Simo
Hautamäki Jenni
Haverinen Tuomas
Hiitola Santeri
Isoaho Ninni
Jääskeläinen Sonja
Karjalainen Roope
Karppinen Katariina
Koivikko Anna 1)
Kuivamäki Katariina
Kynsilehto Tatu
Lehtonen Aleks
Lilius Väinö
Lukkari Susanna
Nissinen Minna
Nykänen Tatu
Pitkänen Teemu
Rajala Joonas
Ryhänen Emma
Selent Magdalena 2)
Simojoki Aliisa
Sipilä Reeta
Sun Jialiang
Tihinen Henna
Tirkkonen Juuso
Viitala Emmi
Väyrynen Ville
1) eronnut 20.12.2013
2) vaihto-opiskelija

2013B ro. Juha Santalo

Asiala Simo
Autio Jenna
Haapala Sonja
Heikkinen Aleksanteri
Hietaniemi Elias
Huttunen Jesse
Juntunen Veera
Kallio Emma
Keränen Sampo
Kylmänen Aure
Lapinkangas Jaakko
Leinonen Ville
Lind Väinö
Mahlakaarto Emilia
Piukkula Topias
Pospiech Teea
Remes Sampo
Riipinen Anna
Saari Iina
Sainio Jenna
Spets Hanna
Suuronen Sakari
Toivonen Heini
Tolonen Aleks
Väisänen Marikki

2013C ro. Sirkku Leppilahti

Backman Saana
Eilola Panu
Harja Niina
Hautajärvi Joel
Häyrynen Paavo 1)
Ikäheimo Jenna-Reetta
Järveläid Kristiina

Järvelä Jonne
Kandelberg Veera
Kesti Jan
Knuutinen Julia
Korhonen Karri
Lauri Topias
Liedes Jarkko
Loukkola Joel
Loukusa Salla
Pekkala Voitto
Punkerit Laura
Punkerit Noora
Routavaara Niina
Röning Janne
Simojoki Aliisa 2)
Suhonen Emilia
Taskinen Vili
Tuominen Erika
Uhlgren Tommi
Uusitalo Julia
Wärme Laura
1) eronnut 5.2.2014
2) eronnut 20.12.2013

2012A ro. Anna-Leena Ahlfors- Juntunen

Ahoranta Juho
Brunni Miia
Heikkinen Mikael
Hietala Pauliina
Hiljanen Emmi
Hirvaskoski Hilla
Iisakka Oskari
Jankkila Johan
Jokelainen Jere
Juntti Kaisa
Kaasila Mikko
Kanniainen Essi
Kelhä Juuso
Kärkkäinen Sanna
Lappalainen Roope
Launimaa Petri
Lindvall Nea
Lohvansuu Klaus
Lumiaho Minna
Löytynoja Suv
Martikainen Ville
Niemi Aleks
Schroderus Santeri
Sipola Juho-Pekka
Spärman Santeri
Tauriainen Juuso
Vehkala Veera
Väyrynen Sari

2012B ro. Pekka Vaaraniemi

Baringi Riitta
Esimerkki Eetu
Haipus Roosa-Maria
Havana Essi
Impola Tia
Isokoski Pauliina
Kaarela Miira
Karsikko Jaakko
Korkala Matias
Lauri Tommi
Lukkarila Elmeri
Luosujärvi Taru
Myllylä Eemeli
Mähönen Iida

Nakamura Ayane
Nättilä Elina
Paakkola Olli
Rautiainen Saara
Rautio Jori
Routavaara Heidi 1)
Ruokolainen Topias
Saviniemi Erika
Sipilä Jere
Sova Mari
Still Anna
Sunila Carlos
Tarkiainen Linda
Taskinen Hannele
Tolonen Ville
1) eronnut 2.2.2014

2012C ro. Jari Honkanen

Aho Miia
Alavuotunki Milla 1)
Erkkilä Anni-Kreetta
Haasala Henri
Hanhela Samu
Heikkinen Eemeli
Heinonen Roosa
Hietala Emilia
Häyrynen Tiia
Ilmarinen Dani
Järviö Riikka
Kaarela Katja
Kallinen Hanna
Kangas Stiina
Kangasharju Jyri
Kärkkäinen Heini
Kömi Henna
Lehtinen Joonas
Maaninka Laura
Orava Ville
Piippo Eemeli
Ruka Paavo
Sarkkinen Henri
Savela Sami
Seppänen Hanna-Maria
Snåre Ronja
Taipaleenmäki Jenni
Tikkanen Jasmin
Uusimäki Kaisa
Väisänen Aki
1) vaihdossa

2011A ro. Kirsi Peltonen

Agava Olli
Alenius Otso
Al-Masri Jasser
Ehrola Viivi
Hannula Jere
Heikkinen Elina
Herzig Mikko
Hiitola Petteri
Huhtala Essi
Kaihua Milla
Kalliorinne Aram
Karjalainen Anni
Kemi Niko
Kettunen Konsta
Lahti Vilma
Lapinoja Sanna
Latypov Rustam
Lievonen Jenni
Luukkanen Tatu 1)

Mellanen Miska
Nissilä Heikki
Portaankorva Sofia
Rahko Kaisa
Siikavirta Reetta
Siira Santeri
Vikki Janne
1) eronnut 27.1.2014

2011B ro. Matti Hasari

Jylhänniska Milja
Jyrkkä Johannes
Järvelä Taru
Kalaja Timo
Kallio Aapo
Karjalainen Anita
Kemppainen Sanna
Kenttälä Laura
Keränen Lotta
Leskelä Henriikka
Lämsä Timo
Mikkonen Kaisa
Nguyen Vi
Patokoski Elisa 1)

Peedo Emmi
Perälä Ella
Posio Akseli
Rehell Timo
Remes Pauliina
Röning Tapio
Särkelä Hanna
Tossavainen Emma
Toukoma Sipiina
Turpeenniemi Petra
Vandell Ella-Ilona
Veteläinen Ainokaisa
Väyrynen Joonas
1) eronnut 17.2.2014

2011C ro. Eija Paasi

Abazi Bekim
Haapalainen Juuso
Hautamäki Sanna
Heikkinen Tuomas
Isotalo Heidi
Juntunen Leo
Järvelä Tommi
Kallinen Venla

Kallio Heljä
Kantola Ella
Keränen Joonas
Kontturi Roope
Koskela Eeva
Kälkälä Kalle
Laitinen Anna
Naumanen Saana
Pitkänen Veera
Piukkula Eetu
Pokka Aki-Petteri
Pönkkö Toni
Ranta Tuuli
Ryhänen Leena
Räsänen Iia
Tapaninaho Julia
Tavasti Julius
Wegelius Christina
Väisänen Iiris

2010B ro. Kari Pekka Lapinoja

Myllyneva Arttu

Opetusharjoittelijat 2013 – 2014

Syventävä harjoittelu

Biologia

Korpi, Ninnu
Kääriä, Petri
Muurinen, Lauralotta
Mäenpää, Markus
Niemelä, Mira
Pajala, Jonna
Peuraniemi, Reetta
Rajakallio, Maria
Saarikoski, Henna
Takalo, Karoliina
Änäkkälä, Helena

Englanti

Alanko, Mirjami
Hamari, Jiska
Karvonen, Samuli
Kauppinen, Saara
Kenttälä, Petra
Kivilompola, Mikko
Kurtakko, Tiina
Lounatjoki, Jonna
Matti, Tuomas
Moilanen, Ville
Petäistö, Henrik
Raasakka, Salla
Rautio, Teija
Seppänen, Elmeri
Syväkuru, Airi
Tornio, Tiina
Vanha, Leena

Historia ja yhteiskuntaoppi

Heikkinen, Antti
Iisakkila, Eeva-Riikka
Järvenpää, Anna
Lempinen, Tuomas
Majaniemi, Antti
Melamies, Mikko

Paldan, Arttu
Päri, Jasmin
Rautio, Elmo-Petteri
Toljamo, Eemeli

Maantiede

Hakkarainen, Tommi
Hassinen, Henri
Heiskanen, Juho
Keskitalo, Elina
Muhonen, Maija
Ronkainen, Pia
Savolainen, Anni
Savolainen, Riikka

Matemaattiset aineet

Ala-Louko, Miia
Eronen, Antti
Granat, Päivi
Haapalainen, Milla
Hansson, Tapio
Hekkala, Anna
Honkala, Kirsi
Iisakka, Miika
Isopahkala, Joel
Kaasila, Antti
Kaltiola, Kai
Kangas, Lauri
Karjalainen, Harri
Karppinen, Johanna
Kivilahti, Antti
Korkalo, Pasi
Kormu, Jussi
Kostama, Virpi
Kostamo, Jatta
Kukkonen, Pekka
Kuokkanen, Janne
Kutilainen, Mira
Kuusisalo, Kalle
Laitala, Terhi
Lappalainen, Jani
Liukko, Hilla

Lohiniva, Erkki
Malila, Ida
Mankinen, Otto
Marin, Lauri
Martinmäki, Maija
Mattanen, Juha
Niemelä, Jussi
Niittylampi, Sari
Oikarinen, Paula
Puronhaara, Meri
Ruopasa, Miro
Savolainen, Jari
Svärd, Tuomas
Syri, Riikka
Syrjä, Tero
Tirilä, Juha-Matti
Tuomaranta, Matti
Tuusa, Jussi
Vilppola, Tuomas
Väisänen, Sara

Musiikki

Halonen Samuel
Huhtala Matilda
Kangas Sari-Anne
Kettunen Noomi
Mäkelä Elisa
Mäki Tiina
Pelkonen Juhani
Poikela Maarit
Polvi Anniina
Pöllänen Henna-Mari
Sitomaniemi Heikki
Sulkala Ville
Särkilä Satu-Maaria
Tuuri Tiina

Ruotsi

Alavahtola, Ari Johannes
Asikainen, Anniina Katri Helena
Keränen, Tiina Susanna
Koivisto, Jonne Juhani

Pitkänen, Miia Maria
Rahkola, Marjo-Riikka Susanna
Rantala, Kim
Tervo, Jenni Johanna
Vaaramo, Miina Sini Tuulia
Vehkalahti, Rosa-Marie Annika
Viio, Saara Karoliina
Vilmunen, Jenni Katariina

Saksa

Garcia Aspegren, Laura
Majjala, Aino

Ohtamaa, Marjo
Polet, Pauliina
Possehl, Anneke

Äidinkieli ja kirjallisuus

Gullstén, Erja
Heikkilä, Sohvi
Iso-Oja, Sanna
Jukkola, Annika
Kenttä, Sanna
Keskitalo Marjo
Kurikka Mari

Lehtola, Daniela
Lehtola, Eveliina
Lipponen Martta
Niemelä, Heidi
Nikula, Aleks
Pekkala, Liisa
Pylväs, Maija
Rötkönen, Essi
Sirviö, Jari
Södö, Milla
Taimisto, Hanna

Lukuvuoden aikana seuraavat opiskelijat suorittivat luokanopettajan tutkintoon vaadittavan opetusharjoittelun:

Tervo, Jussi
Varrio, Hanna
Aho Peter
Ahola Kaisa
Ahola Tiina
Aikio Joni
Ainesmaa Susanna
Airaksinen Mari
Alalääkkölä Katariina
Alarova Amanda
Alikoski Maria
Ansamaa Titta
Anttonen-Mäkelä Jenni
Aspi Osmo
Cilla Lohi
Eero Eliisa
Elsinen Elina-Maaria
Errajia Jaana
Esko Anni-Riikka
Fränti Juho
Goman Sanna
Haipus Laura
Hakala Heidi
Heini Heidi
Heiskanen Sanni
Hietala Mira
Hilli Samu
Hirvelä Laura
Holappa Joona
Honka Laura-Maarit
Huttunen Outi
Häivälä Suvi
Hälkkä Riikka
Höykinpuro Katariina
Ijäs Heli
Ivesluoto Anna
Juntunen Katja
Juusola Sajja
Jääskö Kati
Kaartinen Leena
Kallio Martti
Kallio Sakari
Karppinen Sari
Karttunen Krista
Kasurinen Olli-Pekka
Kaunismäki Tuula
Kempainen Mira
Kenttälä Juha-Matti
Kinnunen Elina
Kirstinä Anu
Kivari Anna-Mari
Kivialho Mia
Kivimäki Marko
Korhonen Enni

Korhonen Jasmin
Korkiakoski Minna
Kortet Laura
Koski Ella-Anniina
Kotila Anniina
Kouvala Jenni
Kyllönen Miikka
Lappalainen Silja
Lehto Joel
Leinonen Kaisa
Leinonen Noora
Lepistö Hanna
Linnatie Hanna-Leena
Lipponen Maria
Luukko Karoliina
Loukola Annukka
Luhtasela Mikko
Luokkanen Laura
Luosujärvi Timo
Majuri Pia
Manninen Anniina
Miettunen Satu
Mikkonen Ville
Mild Elisa
Moilanen Mika
Muotio Riikka
Murto Mika
Mustonen Henna
Myllylahti Anni
Myllylahti Maarit
Myllylä Maria
Myllymäki Emma
Nelimarkka Piia
Nevala Minna
Niemelä Sanna
Niskanen Petri
Noponen Marika
Numminen Ella
Nygård Anja
Ojakoski Janne
Oikkonen Essi
Palomaa Hanna
Partanen Miilla
Peisterä Lauri
Pellikainen Janne
Perälä Heikki
Petrelius Jenna
Peuhkurinen Meri
Pihlajamaa Emma-Esteri
Pirttikoski Petteri
Pyy Iida
Pyykkönen Maria
Rahkonen Nina
Railasto-Moran Anu

Rajala Paula
Ranta Karoliina
Rantavuoma Kati
Rautio Sara
Rautio Timo
Romppainen Tiina
Ronkainen Jere
Ruokamo Anna-Maija
Saari Minna
Saarni Anu
Saastamoinen Sanna-Mari
Saloranta Elina
Sarja Kristiina
Sarvela Minna
Seppälä Esko
Suokas Anne-Maarit
Säily Tiia
Tepsa Johanna
Tihinen Elina
Tolonen Sami
Tulimaa Ossi
Tuomaala Satu
Wahlberg Johanna
Virkkala Jaana
Virta Hanna
Voho Hanna-Leena
Vähänikkilä Iiris
Väisänen Anu
Väliveronen Eeva-Kaisa
Väätäinen Ann
Ylitähti Siina
Yrttiaho Jenni
Yypänaho Kristiina
Åkerfeldt Maria

Stipendit ja hymypatsaat, Koskela

Kirjalahjat 1. luokille ja VALO-luokalle

- 1a Oliver Jokipii
- 1b Anssi Suhonen
- VALO Daria Krylova

Vanhempaintoimikunta Kimpan reilun kaverin stipendit

- 2a Jenni Puumalainen
- 2b Aino Korpi
- 4a Toivo Kähkönen
- 4b Hemmo Autio
- VALO Memi Imjai

Koskelan Sirpakoiden stipendit

- 3a Jaakko Harju
- 3a Sara Seppänen
- 3b Kaija Kiuru
- 3b Peppi Ylimaunu

Hymypatsaat

- 5a Sanni Harju
- 5a Olli Luukkanen
- 5b Maija Korpi
- 5b Jerry Nguyen

Kirjallisuusdiplomit

- 6a Liisa Korpi
- 6b Maria Tauriainen

Tampereen normaalikoulun lahjastipendit

- 6a Nea Haapaniemi
- 6a Liisa Korpi
- 6a Viivi Uhari
- 6b Elmeri Mäenpää
- 6b Kia-Karla Saukkoriipi

Stipendit, Linnanmaa vuosiluokat 0–6

Kirjastipendit

- 0–2 Ella Honkanen
- 1a Elias Bruun
- 1b Lumi Moilanen
- 1–2 Saana Kolmonen
- 2a Ada Karvonen
- 2b Sini Kurki
- 3ab Maiju Leskelä
- 3ab Nea Niskala
- 3c Eetu Kilpeläinen
- 4a Gabrina Slewa
- 4b Vilja Tyynelä
- 4–5 Valtteri Kaappola
- 5a Akseli Kontiokari
- 5b Lassi Huttunen
- 6a Ninja Kotajärvi
- 6b Henna Leinonen
- 6c Susanna Lämsä

7. luokalle siirtyvien stipendit

- Rehtori Erkki Vilpan stipendirahasto: Riina Kangas (6b)
Koulun stipendirahasto: Kerkko Konola (6a)
Lasse Ronkainen (6c)

Stipendi kirjallisuuden harrastamisesta (Anja Lindhin myöntämä)

- Basil Chowdhury (6a)
- Tuomas Hopia (6b)
- Helmi Siekkinen (6c)

Liikuntastipendit

- Silvana Peltoniemi (3ab)
- Aino Aikio (4b)
- Veeti Pohjolainen (3c)
- Otto Mykrä (4b)

Edellä mainitut stipendit olivat tiedossa toimintakertomuksen painoon mennessä.

Vuosiluokkien 7–9 ja lukion stipendit julkistetaan erillisessä liitteessä.

Tiedotuksia

Yhteisvalinnan perusteella lukion 1. vuosiluokalle hyväksytyt saavat tiedon valinnastaan kirjeitse kotiin aikaisintaan torstaina 12.6.2014. Lukioon hyväksytyt opiskelijoiden on vahvistettava lukiopaikan vastaanottaminen jättämällä alkuperäinen peruskoulun päättötodistus lukion kansliaan mahdollisimman pian valintakirjeen saatuaan, kuitenkin viimeistään torstaina 26.6.2014 klo 13.00 mennessä.

Lukion kurssien uusintakuulustelu on maanantaina 18.8.2014 klo 8.15. Korotuskuulustelu on maanantaina 25.8.2014 klo 8.15. Ilmoittautuminen molempiin kuulusteluihin on tehtävä viimeistään kuulustelua edeltävänä keskiviikkona opintotoimistoon. Perusasteen ehtojen suorituspäivä ja korotuskuulustelupäivä on maanantaina 2.6.2014 klo 12.00–14.00. Perusasteen korotuskuulusteluun on ilmoitauduttava keskiviikkoon 28.5.2014 klo 14.00 mennessä koulun kansliaan.

Syksyn ylioppilastutkintoon on ilmoitauduttava viimeistään to 22.5.2014 kirjallisesti lukion opintotoimistoon. Perusmaksu on 14 euroa ja koekohtainen maksu 28 euroa. Koemaksut on maksettava ilmoittautumisen yhteydessä. Ilmoittautuminen on sitova. Jos kokeeseen ei osallistu, tulkitaan koe hylätyksi.

Syksyn 2014 ylioppilastutkinnon koepäivät:

Kuuntelukokeet

- ma 8.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä
- ti 9.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
- ke 10.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä

Kirjalliset kokeet

- pe 12.9. äidinkieli, tekstitaidon koe
- ma 15.9. uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
- ke 17.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä
- pe 19.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
- ma 22.9. äidinkieli, esseekoe
- ke 24.9. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
- pe 26.9. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
- ma 29.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä

Uusi lukuvuosi 2014–2015 alkaa maanantaina 11.8.2014 klo 9.00 perusasteen vuosiluokilla 0–7, 8.–9. luokilla klo 11.00 ja lukiolla klo 10.00, lukion aloittavilla kello 9.30. Lukuvuoden alkaessa jokaisen oppilaan on oltava läsnä. Syysloma pidetään 20.–24.10.2014, joululoma 22.12.2014–6.1.2015 ja talviloma 2.3.–6.3.2015.

